

ఆంధ్ర సచిత్రవార

పత్రిక

5-3-65

తండ్రినలు

“దొరికితే దొంగలు” లో జమన

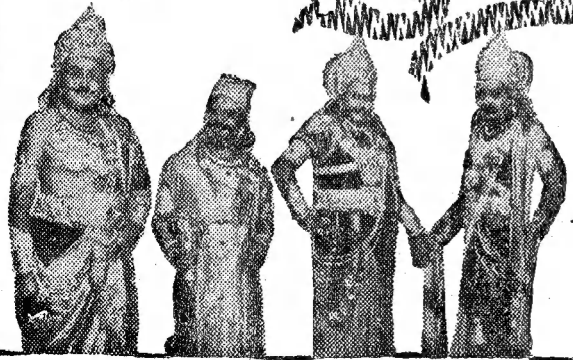
Reoplala

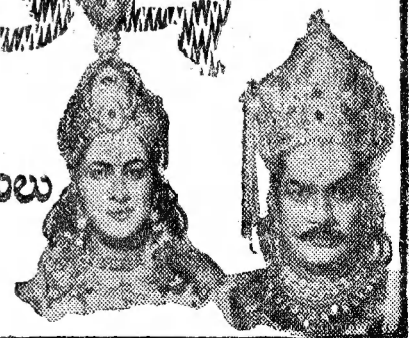
మాధవి పాడక్ష్మిని

పాండవదీనవాసిము

దర్శకత్వం: K. కామేశ్వరరావు B.A

నిర్మాత
A.S.R. ఆంజనేయులు

వాణిజ్యం

పుష్పము మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగుతోందన్నది, మీ నరియైన చర్యను గురించిన్నీ మీరు తెలుసుకోగలిగినట్లుంటే ఒక హెచ్చుకార్డు పైన మీకు ఇష్టమగు ఒక పుష్పము పేరున్నది, మీరు వ్రాయు తేదీ, వేళవినరములున్నవి, మీ నరియైన చిరునామాయున్నది వెంటనే వ్రాసినవండీ. జ్యోతిషశాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగామీము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసినతేదీ లగాయతు

12 మానవములలోను మియుక్క, అద్భుతము, లాభనష్టములు, జీవిత మార్గము, మిగిలిన వ్యవహారములలోనికొకటి యుము కలుగునో, ఉద్దేశ్యం విషయంలో మంచిపెద్దలు, మార్పులు, అంగీకరించే యుము, పరిణామమునము, తీర్చి యూతలు, వివాహము, ప్రీతిపూరితము, వంశావళి, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, ఆకస్మాదీయ (దృష్టలాభము): మొదలగునాని గురించి వృద్ధముగా మానవారిగా (నానీ రు.1.25న. పై. లకు మాత్రము ఏ. పి. గా పంపగలము. (ఏ. పి. ఛార్జీలు (పత్యేకం). దుష్ట గ్రూపులైవా ఉన్నయెడల కాంతియు విధానం కూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై పంపవలదును. మేము పంపిన ఛార్జీల మీకు తప్పిగా లేనియెడల పై కము నావను చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించండి. అందు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ JYOTHISHI (A.W.P)
P. B. 86, JULLUNDUR CITY.

ఆంధ్రసచిత వారపత్రికలో
ప్రకటనలు మీ వ్యాపారాభివృద్ధికి
తోడ్పడును.

ಪಾದ್ಮಾಲೋ ಅನೇಲು

పాదాలతో ఆనెలు, కండలు పెరిగి, వేళ్ళ పాతుకుపోయి
పాదములు నేలపై బెట్టు లేక రాకొత్తుతులిన (తుల్లి పడడం)
వారు స్నేహాశ్రమగాడనీ వేళ్ళతో నానూయించేయ
గల నంజీవి. వెల పోస్టు ఖర్చులతో రు.5-50న.వై.
కొకోర్కెము చి (తలములు గలది. రు. 1-50
దాంపత్య రహస్యములు ... రు. 3-00
తెలుగు హిందీ స్వయంశిక్ష రు. 4-50
తెలుగు-ఆంగ్ల భాషాబోధిని రు. 5-00

పోస్తు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ప్రతి ఒక్కరికీ.

3, మలయ పెరుమాళ్ వీధి, మద్రాసు-1.

1964-65
భోవను వత్సరం!

నిరీక్షింపి వారి అమృతిని నిద్రప మదించు
1965 మార్చి 31వ తేదీకి జరుగు
తుంది. ఆ మదించు తేదీనాడు పూర్తి
శిమా మొత్తానికి అమలులో వున్న
లాభాలివ్వగల పట్టాన్ని లాభాలలో
భాగం పంచుకొనుటకు అర్హత కలిగి
వుంటాయి

1983 మార్చి 31న లేదో జరిగిన న్యాయ మదింపులపై ప్రకటించిన హెచ్చు తొలగింపు రేట్లు
యీ క్రింది విధంగా వున్నాయి.

పూర్తి జీవిత భీమా :

ఎండోమెంటు చీకా :

రు 17.50 వెయ్యికి సాటుకి | రు 14.00 వెయ్యికి సాటుకి

1965 మార్చి 31వ తేదినాడు పూర్తి బీమా మొత్తానికి మి పట్టా అమలులో వుండేలా చూడడం మీకే లాభదాయకం. ఆ తేదీకి ముందుగానే లాభాలకెగల పట్టాను తిసుకొనడంకూడా ప్రయోజన కరం. ఎందువల్లనంటే, యీ క్రొత్త పట్టా ఒక సంవత్సరం దోసనుకు అర్హత కలిగి వుంటుంది.

మీరు బీమా చేసిననాడే మీకు రక్షణ

లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా

తేజ
సుకన్య

తేజ్ మన్ కలర్ లో నిర్మించిన తెలుగు సాంస్కృతిక
అంతాకాత్మ వారత సజీవించిన సంకలన చిత్రం
సోమూ మూవీస్ వారు సూక్ష్మంగా సమర్పించు

తేజమనసులు

నర్తకుడు. ఆధుర్తి సుబ్బరావు నిర్మాత సి. సుందరం
కామ్రేజర్ కె. విఠ్ఠలనాథ్ పరిగతం మహదేవన్
స్టూడియో శ్రీ హరథ్ ప్రీప్రింస్ విడుదల * సంస్కృతికాల్మీ

భాషా సమస్య

దక్షిణాది రాష్ట్రాలలో హిందీని మొదట ఒక నేర్పుకోవలసిన భాషగానీ, లేదా ముఖ్యమయిన భాషగానీ గుర్తించలేదు. తరువాత (అనగా హిందీని రాజభాషగా చేయాలన్న నిర్ణయం తీసుకోవడం) కూడ దక్షిణాది రాష్ట్రాలలో హిందీని వ్యాప్తి చేయడంకోసం ప్రభుత్వం అల్ప ప్రయత్నం కనపరచలేదు. నివృత్తిపరకు హిందీలో పది హాస మార్పులువస్తే పాన్ చేసేస్తున్నారు. అందువలన హిందీయతర రాష్ట్రాలలో హిందీకి వలసినంత ప్రాధాన్యం ఇవ్వబడలేదు. ఇప్పుడు పాశాత్యుగా హిందీ నేర్పుకోమనటం చాలా బాధాకరమైన సంగతి.

ప్రజలలో తీవ్ర నంచలవం కలిగింది, ప్రతాపి ప్రాయానికి వ్యతిరేకంగా తిరిగిన ఏ ప్రభుత్వం

Statement about ownership and other particulars about newspaper

ANDHRA SACHITRA VARAPATRIKA

1. Place of Publication Madras
2. Periodicity of its publication Every Friday

3. Printer's Name: Sri S. Radhakrishna
Nationality: Indian
Address: 6&7, Thambu Chetty Street, Madras-1

4. Publisher's Name: Sri S. Radhakrishna
Nationality: Indian
Address: (As above)

5. Editor's Name: Sri S. Sambhu Prasad
Nationality: Indian
Address: 29, Chamier's Road, Madras-28.

6. Names and addresses of individuals who own the newspaper and partners or share-holders holding more than one percent of the total capital.

NAMES ADDRESSES
1. Mr. S. Sambhu Prasad 29, Chamier's Road, Madras-28.

2. Mrs. S. Kamakshamma Do
3. Mr. S. Nagaswara Rao Do
4. Mr. S. Radhakrishna 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras-1.

1. S. Radhakrishna, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

S. RADHAKRISHNA,
1-3-65. Signature of Publisher.

ఉత్తరాలు

అల్ప కాలం నిలబడదు. ప్రజా జీవితంతో చెలగాటమడుతున్న భాషా సమస్య తీవ్రతరం కాకూడదు. అయినా తేల్చబలసిన సమస్యలు వేలాది యుండగా భాషా సమస్యను పట్టుకొని కూర్చుంటే భారత దేశ సంస్కృతికే గొడ్డలిపెట్టావి వేరే వ్రాయనక్కరలేదు.

కాకర్, వారనాథ్ (వారైరు)

* * *

ఈ హిందీ భాషా వివాదం, వివాదాలదాకా పెరిగి, వివాకాలవద్ద ఆగింది. ఇంతవరకూ ఉన్నట్లే ఇంగ్లీషు అధికార భాషగా, హిందీ రాష్ట్ర భాషగా ఉన్నట్లుయితే ప్రభుత్వమువారికి ఏమి నష్టమో, ఇప్పుడు హిందీని క్రొత్తగా ప్రవేశపెట్టడంవల్ల లాభమేమిటో బోధపడదు. ప్రస్తుతం జరిగిన తంకా హిందీని ప్రవేశపెడతామన్నందువల్ల అటు ప్రభుత్వానికి ధన నష్టం, ఇటు ప్రజలకు ప్రాణ నష్టం కూడ సంభవించింది. కాని ఎవరికీ లాభం లేదు. ఒక్కసారిగా హిందీ భాషనే నేర్పుకోవాలంటే ప్రజలు ఎలా అనుసరిస్తారు. ఇంగ్లీషు అంతర్జాతీయ భాష కాబట్టి ఇతర దేశాలలో కూడ వ్రత వ్యవహారములు మొదలగునవి జరుప వచ్చును. అన్ని దేశాలలోనూ హిందీ లేనందువల్ల చాలా ఇబ్బంది అవుతుంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, విద్యార్థులు ఈ గందరగోళం మీదపడేసరికి ఎటు తేల్చుకోలేక వీరి పరిస్థితి తిరిగింకున్నారంటా తయారయ్యింది. ఈ భాషా ప్రవేశ విధానం లేని పని అలబడికి కారణ భూతమయ్యింది. కాబట్టి ప్రజలందరి వాదాన్ని కాంతంగా విని నమ్రుచితమైన పరిస్థితిని కల్పించడం ప్రభుత్వపు కర్తవ్యం. త్వరలోనే ఇప్పుడు జరుగుతున్న విద్యుంసక చర్యలు ఆపి, హిందీ భాషా ప్రవేశాన్ని విరమింపుమంటూ రని ఆశిద్దాం.

జి. సి. నాగేంద్రబాబ్ (మదకెర)

* * *

ఈమధ్య వ్రతకం వారంతా హిందీ భాషా వ్యతిరేకతకే ప్రాధాన్యం ఇచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది. ఈ సమస్యను ఉద్వేగ రహితంగా విష్కృతపాతంగా ఆలోచిస్తున్నట్లులేదు. మన దేశానికి ఇప్పుడు కాకపోయినా ఇక ముందైనా ఒక జాతీయ భాష అంటూ ఉండాలనేది నిర్వివాదాంశం. రాజ్యాంగంలో పేర్కొనబడిన 14 భాషల్లో ఏ ఒక్కదానికైనా ఆ అర్హత ఉందా? ఇప్పుడు లేకపోయినా ఇక ముందేవుంటేకైనా ఆ అర్హత వస్తుందా? భాషను మనం అధికారభాషగా ఆమోదించినా ఆ భాష మాతృభాషగా కలిగిన రాష్ట్ర ప్రజల ఉద్యోగాల్లోగాని, ఇతరత్రాగాని ఎక్కువ ఆపకాళులు పొందడం తప్పదుకదా. అంచేత మిగతా రాష్ట్ర ప్రజలు తర్జనగీతకేంకా ఆందోళన లేపదీనే అవకాశం కూడా ఉంది. ఈ వివాదం పరిష్కారం కావాలంటే ఎవరికీ మాతృభాష కానిది ఎవరికీ పరిగ్గా రానిది అయిన సంస్కృతం లాంటి భాషను అధికార భాషగా చేయాలని లేకపోతే ఇంగ్లీషునే కాకరంగా ఉంచాలని కొన్ని

నూతనలు వినిపిస్తున్నాయి. హిందీ అధికార భాష కాకూడదనేవారు, కావాలనేవారు కూడా ఈ విషయాన్ని కూలంకషంగా ఆలోచించి పరిష్కార మార్గాన్ని కనుక్కోవాలి. వీరి ఎలా ఉన్నా ఈ సందర్భంలో జరిగిన అల్ప కర్తవ్యం అర్హత భాషలా రహితంగా జరిగిందని చెప్పక తప్పదు.

పరిమి గోపాలరావు (పోలవరం)

తథలు

యద్దన పూడి మతోపనారాణిగారు వ్రాసిన "ఓడిపోయాను" కథ చాలా బాగున్నది. అయితో మల్లేశ్వరరావు. (మాళ్ళూరుపేట)

* * *

"ఓడిపోయాను" అన్న కథ ఎంతోబాగుంది, ప్రతిఒక్కరి మనస్సును ఆకర్షించి జీవితాంతము మర్చి పోకుండానేస్తు ప్రేమికులకు ఒక గుణ పాతముగాను వుంది. కథ చదివిన ప్రతిఒక్కరు తమజీవితంలో అలాటి ఆనీకాలము పొందక వుంటారని ఆశించవచ్చు. ఈలాటి కథలు వ్రాసినందు లకు రచయితకి మా హృదయ పూర్వక ధన్య వాదములు.

రవికాంత్ (కడప)

* * *

"ఓడిపోయాను"(19-2-65 నంచికలో ప్రచురించినది) కథలో నవలక్షణం, విందుగా వుందని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదు. "ఓడి పోయాను" అని కథకు నామకరణంచేసి, కథలో ఎవర్నీ ఓడకుండా చేయడంలో రచయితగారు చూసిన చాకచక్యం, నేర్పు వర్ణనాతీతం. వారికి నా హృదయ పూర్వక ధన్యవాదాలు తెలిసిన గోరు లాను.

వి లక్ష్మీ నరనయ్య. (ప్రొద్దుటూరు)

* * *

"ఓడిపోయాను" కథలో క్రికెట్టును గురించి కాస్త ఎక్కువగానే వ్రాశారు. బాగుంది. కాని కేప్టెనుగ, టెన్నె క్రికెట్టులోనికి ఎవరుగాని 'దెబ్బ' చేయడమంటు ఇంతవరకు ప్రపంచ క్రికెట్టు పరిత్రలో జరిగినట్లు లేదు. రచయితగారు ఈ విషయమును గమనించియుండిన కథ వాస్తవీకరణకు మరింత దగ్గరయ్యేదేమో! జంతి పట్టుకుంటున్నప్పుడు క్రిందపడి దెబ్బ తగిలినదనడం కచ్చ, ఏ జంపర్ టీమర్, జప్పుస్కో తగిలి రాకా గాయ వడ్డాడని వ్రాసినంటే కథ మరి బాగుండేది.

వై. ఎన్. కుమారస్వామిరాజు. (మద్రాసు)

కాంబోడియా....

12-2-65 వ తేది ఆంధ్ర సచిత్ర

వార పత్రికలో ప్రచురించిన కాంబోడియా గురించిన వ్యాసము, పురాతన శిల్పాలను, వాటి ప్రాధాన్యత తల్పే దృశ్యాలు చాలా బాగున్నవి. కాని మొదటి పోటోకింద "అంకార్ వాల్ లోని ఒక ఆకర్షణీయమైన దేవాలయం" అని వ్రాసి ఉంది. కాని అది "అంకార్ వాల్" అని ఉండాలి. "అంకార్ వాల్" కాదు.

కె. యన్ శిషన్ (మదనపల్లి)

* 'వాత్'లో ఒక అక్షరం మారింది.

'బ్', బదులు 'బ్' రచయిత వాడారు. ★

తేజ
సుకన్య

చాన్స్ వన్ కలర్ లో నిర్మించిన తెలిసినాం ఘోరతం
అంతా కౌతూహలంతో నటించిన సంగతులక బిత్తం
నోటూ మూవీస్ వారు సగర్వంగా సమర్పించు

తేజమనసులు

దర్శకుడు. ఆదుర్తి సుబ్బారావు నిర్మాత సి.సుందరం
కామెంట్ కె.వి.శ్యామ్ పరిచయం మహాదేవన్
స్టూడియో ప్రీమియర్ ప్రీమియర్ విడుదల * సంస్కారకాళి

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కు.కవారం : 5-3-65
(కోనాను నం॥ ఫాబ్రికా మాస కు॥ విదియ
పంపుటము : 57 పంచిక : 27

స్థాపితము :
1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :
శివలెంక శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు :
శివలెంక రాధాకృష్ణ

ఒక సంవత్సరం

చందా వివరాలు

ఇండియా రూ. 15.60. ఇతర దేశాలు
ఓడమీద (Sea Mail) రూ. 28.60.
విమానం ద్వారా (Air Mail) బిలెట్, జర్నల్, ఇతర యూరోప్, ఆఫ్రికా దేశాలు రూ. 120.00.
అమెరికా రూ. 176.80. ఆస్ట్రేలియా
రూ. 148.20.

విడిప్రతి 30 పై.
సంవత్సర చందా 15.60 పై.
6 మాసాల చందా 7.80 పై.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టి : మద్రాసు-1

“ఓ! పత్రికగారి అల్లుడుగారా? మేనేజింగ్
డైరెక్టర్ గా యిప్పుడే వియమిస్తున్నావ్!
అక్షరాలనవనరం.”

మ న లో మా ట

కొంతకాలం క్రితం ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో
రితూ లాగేహారు, రైల్వే పోర్టర్లు, హోటల్లు మొదలయిన
వస్తువులమీద సచిత్ర వ్యాసాలు వేశాము. ఇటీవల ఇటువంటి
సచిత్ర వ్యాసాలు మరికొన్ని వేశాము. ఈ వారం ఒక మద్రాసు
హోటలులో ‘నర్వర్క్’ పనిచేసే అబ్బాయిని గురించి బొమ్మలతో
సహా ఒక వ్యాసం ప్రచురిస్తున్నాము...

కీ॥శే॥ ప్రతాప్ సింగ్ కైరాన్ హత్యను గురించి, ఈ పత్రిక
తయారయ్యే సమయానికి, కొత్త సమాచారం వది వెలువడలేదు.
రెండు చిత్రాలు మాత్రం (ఒక చిన్న సమీక్షతో) ఈ సంచి
కలో చూడవచ్చు.

భాషా సమన్య విషయంలోనూ ఈ వారం ఆంధ్ర సచిత్ర
వారపత్రిక ముద్రణకి పంపేవేళకి ముఖ్యమయిన ప్రకటన వది
వెలువడలేదు. కాని, ఈ సమన్యకి సంబంధించిన ప్రశ్నలని
కొన్నిటిని మాత్రం 9 వ పేజీలోని సమీక్షలో పాఠకులకి, పరి
శీలనార్థం, అందచేస్తున్నాము...

న్యూఢిల్లీ లేఖలో కూడా శ్రీ శ్రీకృష్ణ ‘హిందీసమన్య’నే
చర్చించారు. శ్రీ శ్రీకృష్ణ మాతృభాష హిందీ...

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : సటివాసంతి (ఫోటో. ప్రభాకర్)

మధ్యపేజీలలో : “సింహావలక్షేత్రమహిమ”లో కృష్ణకుమారి

కథలు :

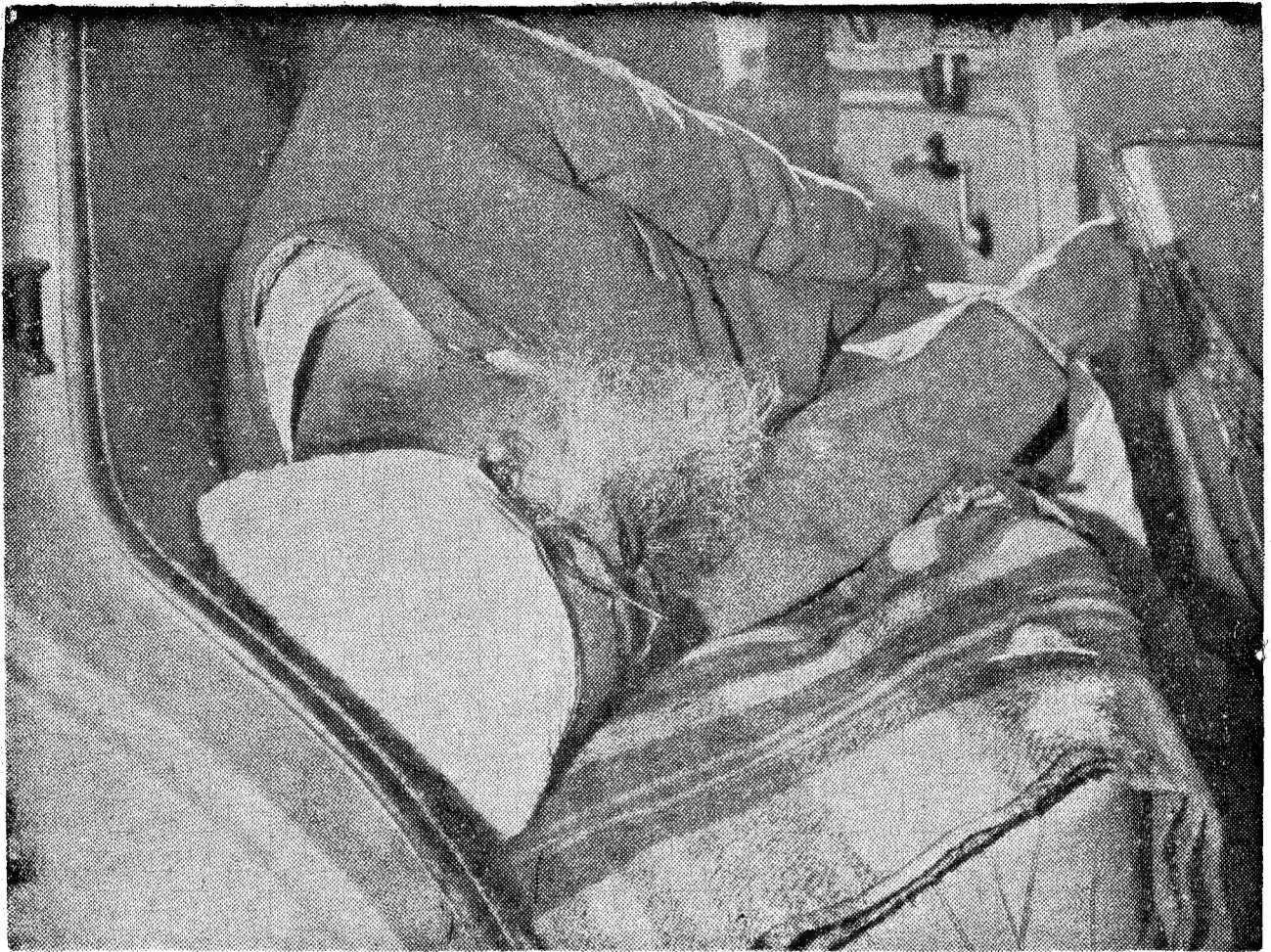
వధువు కావాలి — 12
మహానాణ్యమోగం — 38

సీనియల్ కథలు :

అపస్వరం — 21
సంపెంగలూ సన్నజాజులూ — 30

శీర్షికలు : వ్యాసాలు : సినీమా.

ఉత్తరాలు — 4, కైరాన్ హత్య — 6,
న్యూఢిల్లీలేఖ — 7, భాషా సమన్య — 9,
ఓకెస్ కార్యక్మ — 11, మలావాణి — 19,
పంటలు — 20 వారపత్రిక — 25, వైద్యునిక
గదాకతి — 27, విచిత్ర కథలు — 33, ఎన్నో
కైరాన్ హత్యల అల్లుడు — 45, అతని
కథలు — 47, నర్వర్క్ గురించి ఒక
చర్చ — 48, చిత్రంపరి — 50, లవీ ఇషి
అన్నీ — 55.

పంజాబ్ మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ప్రతాప్ సింగ్ కైరాన్ ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీన ఢిల్లీకి 18 మైళ్ల దూరంలో హత్య కావించబడ్డారు. ఆయన కారు వెనుక సీట్లో పడి వున్న దృశ్యం.

కైరాన్ హత్యోదంతం

దేశంలో శాంతిభద్రతలు కొరవడినట్లేనా ?

పంజాబు మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ప్రతాప్ సింగ్ కైరాన్, ఇటీవలే ఢిల్లీకి సమీపంలో హత్య చేయబడిన వుదంతం గురించి యీ నాటికీ రాజకీయరంగంలోను, ప్రభుత్వరంగంలోను తర్జనభర్జనలు జరుగుతున్నాయి. శ్రీ కైరాన్ తో పాటు మరి ముగ్గురిని కూడా తుపాకీతో కాల్చివేయటం జరిగింది.

ఈ కేసు ఆచూకీ తీయటం సులభమని పోలీసు పెద్ద ఒకరు చెప్పారు. అలా చెప్పి, పదిరోజులు భ్రమపెట్టినా ఇంతవరకు ముఖ్యమైన విషయాలు వెల్లడి అయ్యివట్టు కని

పించదు. అయినా, పోలీసులు మాత్రం నేరస్థుల కోసం గట్టి నిఘా వేసి వున్నారు.

శ్రీ కైరాన్ హత్యకు ప్రబలమైన రాజకీయ కారణాలున్నాయని పలువురు ప్రస్తావించారు. ముఖ్యంగా ఇటీవలి రోజుల్లో శ్రీ కైరాన్ పంజాబులో లేవదీసిన కలతలు, కాంగ్రెస్ సంస్థ పాలిట పెద్ద సమస్యలుగా తయారయ్యాయి. ఈ హత్య వెనుక రాజకీయాలేవేవని కేంద్రమంత్రి శ్రీ నందా అంటున్నారు.

ఈ హత్యతో, మనదేశంలో

వ్యక్తిగత జీవితాలకు అవసరమైన శాంతిభద్రతలు కొరవడ్డాయని అనిపిస్తున్నది. ప్రభుత్వరంగంలో పెద్ద అధికారీ, సాలిసిటర్ జనరల్ అయిన శ్రీ హేమనాథ్ సన్యాల్ హత్య కూడా యీ మధ్యనే జరిగింది.

శ్రీ కైరాన్ హత్య జరిగేందుకు కొన్ని నిమిషాల క్రితం హంతకులు అక్కడికి సమీపంలో వున్న గ్రామస్థులతో మాట్లాడుతూ "ఈ తుపాకులతో పిచ్చికుక్కలను చంపుతూ వుంటాం" అన్నారు!

★

భాషా సమస్యపై పత్రికల భావాలు

భాషాసమస్య ఈ వారములా పత్రికల్లో ఎక్కువ పోటు చేసుకున్నది. క్రింద యివ్వబడిన కొన్ని పత్రికల్లోని వార్తలని చూస్తే ఆ విషయం వాస్తవమని తెలుస్తుంది.

'ది వెల్ ట్రయల్': రాజీ కుదరదని ఈ భాషా సమస్య ప్రభుత్వానికి ప్రమాదకరమని (శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ చెప్పినట్లు భాషాసమస్య అందరికీ అనుకూలంగా పరిష్కారం చేయాలని సూచించింది.

మద్రాసులో నెలకొన్న ప్రస్తుత ప్రశాంత పరిస్థితిని గూర్చి టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా వ్రాస్తూ— దేశంలో ఉద్రిక్త పరిస్థితి ఇంకా సర్దుకోలేదని, పట్టిమైన విధాన్ని ప్రభుత్వం అవలంబించాలన్నీ అయినా ఇంగ్లీషు అధికార భాషగా చిరకాలం ఉండలేదని చెప్పింది. భాషాసమస్య పరిష్కారం వాయిదా వేయటం ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో మంచి పని కాదని వ్రాసింది.

ఈ సమస్య పరిష్కారం ఎక్కువ పరిశోధన విద్యార్థుల్ని, మామూలు పౌరుల్ని కూడా అంతర్లీన పరచేదిగా ఉండాలన్న అభిప్రాయాన్ని 'ఇండియన్ ఎక్స్ప్రెస్' వెల్లెబుచ్చింది.

భాషా సమస్య ప్రభుత్వం తన ఆదర్శాన్ని మార్చినందువల్ల పరిష్కరించబడదనీ, జనవరి 26 న ప్రభుత్వం హిందీని అధికారభాషని చేస్తూ దీనివల్ల ఇంగ్లీషు వాడకూడదన్న నియమమేమీ లేదని హామీ యిచ్చింది అంటూ 'హిందూస్థాన్ టైమ్స్' వ్రాసింది.

'నేషనల్ హెరాల్డ్' తన సంపాదకీయంలో రెండు భాషలూ (హిందీ, ఇంగ్లీషు) అధికార భాషలుగా వ్యవహరించబడాలన్న వాదానికి మొగ్గు చూపుతూ ఈ శాశ్వత ద్విభాషా విధానంవల్ల జాతీయ సమైక్యత దెబ్బతినగలదని కూడా సూచించింది.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం రాజీనామాపత్రే కేంద్రంలో అలజడి చెలరేగింది గదా! అందువల్ల రెండు భాషలూ అధికార భాషలుగా ఉండటం మంచిదని జలంధర్ నుంచి 'ట్రీబ్యూన్' పత్రిక ప్రస్తావించింది.

హిందీని దక్షిణాది వారిపై బలవంతంగా రుద్ద కూడదని హిందీయేతరులను సమర్థిస్తూ "పయస్విక్" వ్యాఖ్యానించింది. రాజ్యాంగాన్ని పండిత నెహ్రూ చెప్పిన విధంగా సవరిస్తే ప్రజలుగానీ, హిందీగానీ నష్టపడరని కూడా తెల్పింది.

కాంగ్రెస్ వారే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం పడిపోవడానికి దోహద మిస్తున్నారు. ఈ వివాదాన్ని ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో సాధించలేకపోతే ప్రభుత్వం దెబ్బ తినేది విజం అని 'నవజీవన్' అనే మళయాళ పత్రిక అభిప్రాయం.

ఇండియాను స్వతంత్ర దేశంగా రూపొందించేందుకు తోడ్పడింది ఇంగ్లీషునని, స్వాతంత్ర్య పోరాటం ఇంగ్లీషు ద్వారానే జరిగిందని, మొన్న శాస్త్రిగారు రేడియోలో మాట్లాడింది కూడా ఇంగ్లీషులోనేనని, ఇంగ్లీషువల్లనే సమైక్యత సాధించబడుతుందని మళయాళ పత్రిక 'ఎక్స్ప్రెస్'

వ్రాస్తూ, కొంతకాలం ఇంగ్లీషు ఉండాలని సూచించింది.

భారత రాజ్యాంగం పదిహేనేళ్ల నుండి సవరణలకు అలవాటుపడినదే! ప్రజల పోఖ్యం కోసం వారు కోరినట్లు రాజ్యాంగాన్ని మార్చటంవల్ల ఏ కళంకం ఆపాదించబడదంటూ 'హిందూస్థాన్ స్టాండ్' సూచించింది.

అధికార్ల దౌర్జన్యానికి, పూరడింపు మూటకీ ఉపశమించదు ప్రజానీకం. రాజ్యాంగంలో మార్పు వస్తేనే ప్రజల్లో శాంతి నెలకొంటుంది. అంటూ కలకత్తా నుంచి వెలువడే 'అమృతబజార్' వ్రాసింది.

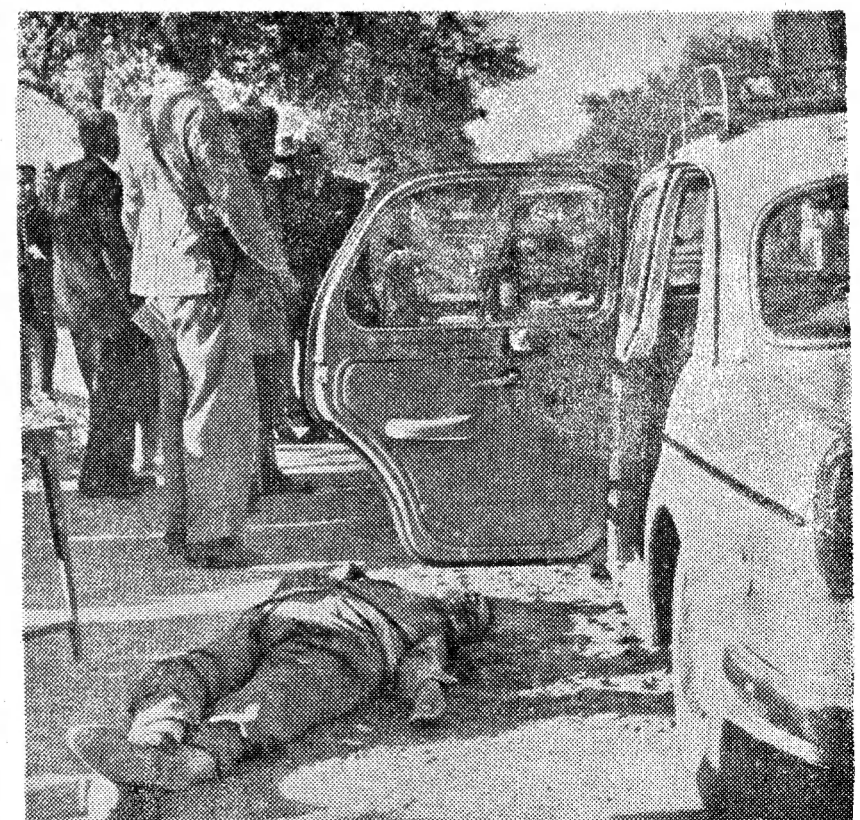
బెంగాలీ పత్రిక 'అనందబజార్' అభిప్రాయం ప్రకారం— 'దేశైక్యత యంతకుముందేప్పుడు ఇలాంటి సవాల్ నెదుర్కోలేదు. ప్రజలకు శ్రీ శాస్త్రి చెప్పినది విన సాంపుగానే ఉన్నది. వాగ్దానం నగలేమిటి? ఆయన తన ఉత్తర్యును ఉపనంపా రించుకోక దాని అమలును మాత్రం వాయిదా వేశారు. రాజ్యాంగపట్ల మేమీ ప్రకృతి శాసనం కాదు మార్పు లేదనుకోదానికి. అలాంటిది ప్రజల

కోసం— రాజ్యాంగంలో ఒక్క మాట కూడా మార్పు పీలులేదంటే ఎలా నమ్మటం?"

శ్రీ శాస్త్రి చెప్పేదాంటో దక్షిణాత్యులని సమాధానపర్చగలిగిందేదై నా ఉందంటే కేంద్రం దక్షిణాత్యుల అభిప్రాయాన్ని ఎప్పటికైనా పొందాలంటే, శాశ్వతమైన పరిష్కారం ఒక్కటే మార్గం. తతిమ్మా సమస్యలన్నీ పరిష్కరించటం తేలిక— అని బెంగాలీ పత్రిక 'జగంతర్' వ్రాసింది.

శ్రీ శాస్త్రిగారిచ్చిన హామీలు కేంద్రంలోని బాధ్యతాయుతులైన ఇద్దరు మంత్రులనే సమాధాన పర్చలేనప్పుడు దక్షిణాదిన ఉద్రిక్త యువ సమూహావైలా పూరడిస్తాయి? అంటూ బెంగాలీ పత్రిక 'వసుమతి' వ్యాఖ్యానించింది.

'ఆంధ్ర పత్రిక' దీన్ని గురించి వివరిస్తూ— మొన్న దక్షిణాదిన జరిగిన దౌర్జన్యకాండలు హిందీ అమలుకు ప్రజలెంత సుముఖులుగా ఉన్నదీ నిరూపిస్తుంది. బలవంతంగా హిందీని హిందీయేతరులపై రుద్దము అనే వాగ్దానాలు కళ్ల నీళ్లు తుడవటానికే నని, వాటివల్ల దక్షిణాత్యులు కాంతించరని,

కైరాన్ తో పాటు కారులో ప్రయాణం చేస్తున్న శ్రీ బలదేవ్ కపూర్ కూడా హత్యకు గురి అయ్యారు. (6వ పేజీ చూడండి.)

పుస్తకములు

5 పుస్తకముల పెట్టు రు. 3-50.

- (1) కొక్కేశాస్త్రం (2) మహాగీత
 - (3) చుంబన వద్దతులు, (4) 84 అవసరములు, (5) రహస్యఫోటో అల్బం. ఒక్కొక్క పుస్తకం రు 2/-.
- పోస్టేజీ, ప్యాకింగ్ అదనం. ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

ARIHANT BOOK DEPOT,
26, ALIGARH (U. P.)

తెల్ల మచ్చలకు ఉచిత చికిత్స

సుపర్నిక-తెల్లమచ్చలకు, ఇతర చర్మవ్యాధులకు ఆమోమైన్ దివ్యవధము. పైపూతకు మాత్రమే ఒక వెంకు ఒక సీసా మందు ఉచితముగా వంపబడును. ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయండి.

White Leprosy Clinic House,
No. 19, P.O. Katrisarai (Gaya)

పరిమళ

బ్రాహ్మి హేర్ ఆయిల్

గున్నితముగా పరిమళం చేయబడిన ఈ ఆయుర్వేద హేర్ ఆయిల్ మెదడును చల్ల పరచి, ఉపశమన గలిగించును. క్రమమైన బ్రాహ్మి హేర్ ఆయిల్ వాడకం మెదడుకు కలుగు అలసటను తొలగించి, హాయిగా నిద్రపట్టించును. ఆరోగ్యమోక్షములు పెరుగుటకు తోడ్పడును.

వెంగాల్ రెమికల్

వెంకటాచారి వాసుదేవులు

నిరాశ చెందవద్దు

దాంపత్య జీవితంలోని బలహీనత గూర్చి మీకు వింతపడవద్దు

జీవన సైప్షల్

రువియ్యేన ఆయుర్వేద టానిక్. ఉత్తమ గుణములు గలది. కోర్కొయిన శక్తిని చేకూర్చి దాంపత్య జీవితాన్ని ఆనందమయం చేస్తుంది. స్త్రీలు ప్రసవానంతరం "జీవన సైప్షల్" సేవించిన, యౌవనులుగా మందురు. ఎక్కువ ఫలితానికి:

పాలు వాడటం మంచిది - కావలసినంత దేహవ్యాయామము చేయవలెను - గుడ్డు వాడరాదు. ముఖ్య గమనిక: జీవన సైప్షల్ మీ దేహాన్ని తొందరగా పోషించు శక్తిగలది కాబట్టి మూడువారములు సేవించిన తర్వాత ఒక వారం రోజులు మానివేయుట చాల అవసరం. లేనియెడల తొలగిపోదు. ఈ దాంపత్య వాంఛ అధికమగును. ఆరోగ్యం, బలం చేకూరిన వెంటనే మనవివేయవలెను. ఆరోగ్యవంతులు, పెళ్ళికానివారు "జీవన సైప్షల్" ఉపయోగించరాదు.

450 గ్రాముల ప్యాకింగ్ లో లభించును. ధర రు. 10/- ప్యాకింగ్ డి పోస్టేజీ అదనం. వెంకటముందుగా పంపవలెను. మిగత ధరకు వి.సి.సి. ద్వారా వంపబడును. విదేశ మరియు మిలిటరీ ఆర్డర్స్ లో పాలు రు. 13/- వంపవలెను. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

Orders to: **Jeevamritham Oushadha Sala,**

CALICUT-1. (S. India)

Chief Physician: Dr. K. N. RAMDASS

Phone: 3607 & 2419

న్యూ డిల్లీ లేఖ

ఇంగ్లీషు శాస్త్రతగా అధికార భాషగా ఉంటుందన్న ఒక్క మార్గం ద్వారానే ఈ సమస్య పరిష్కారం సాధ్యమవుతుందని వ్యక్తపరిచింది.

ఎన్నో సమస్యల్ని పరిష్కరించలేక సతమతమవుతున్న ఈ తరుణంలో భాషాసమస్య అయిక్కుతను దెబ్బతీసేదిగా ఉందని, నెహ్రూగారు సూచించిన విధంగా హిందీయేతరుల యిష్ట ప్రకారం ఇంగ్లీషునే అధికార భాషగా ఉంచటం క్రీయస్కరమని 'ఆంధ్రప్రభ' సూచించింది.

* * *

దేశానికి అధికార భాషగా తెలుగు గానీ, తమిళం గానీ అయి ఉన్నట్లయితే హిందీ ప్రాంతాలవారి కెంతయిబ్బంది కలిగిఉండేది? అది వాళ్ళకి కొత్త భాషే కదా!

ఇంకా కొన్ని అవకాశాలపై విశ్లేషణించారంటే జరిగాయి. మద్రాసులో జరిగిన అలజడులకి నిరసనగా ఆచార్య వినోబా నిరాహారదీక్ష పూసారు. అయితే మహారాష్ట్రలు బొంబాయిని తమ రాష్ట్రం నుంచి వేరుచేయాలన్నప్పుడు జరిగిందానికి వీరేం చేశారు?

ఇక రెండో విషయం—శ్రీ వినోబా నిరాహారదీక్ష మొదలుపెట్టారనగానే శ్రీ నందా నిమిషాలమీద ఆయన దగ్గరికి పరిగెత్తు కెళ్ళారు కానీ, రామేశ్వరంలో జరిగిన జలవలయంలో రెండువందల మంది నీటిలో నమోదైపోయి, ఒక రైలు వరదలో కొట్టుకు పోయినప్పుడు కనీసం పార్లమెంటరీ పెక్రటరీ అయినా చూడ్డానికి వెళ్లారా?

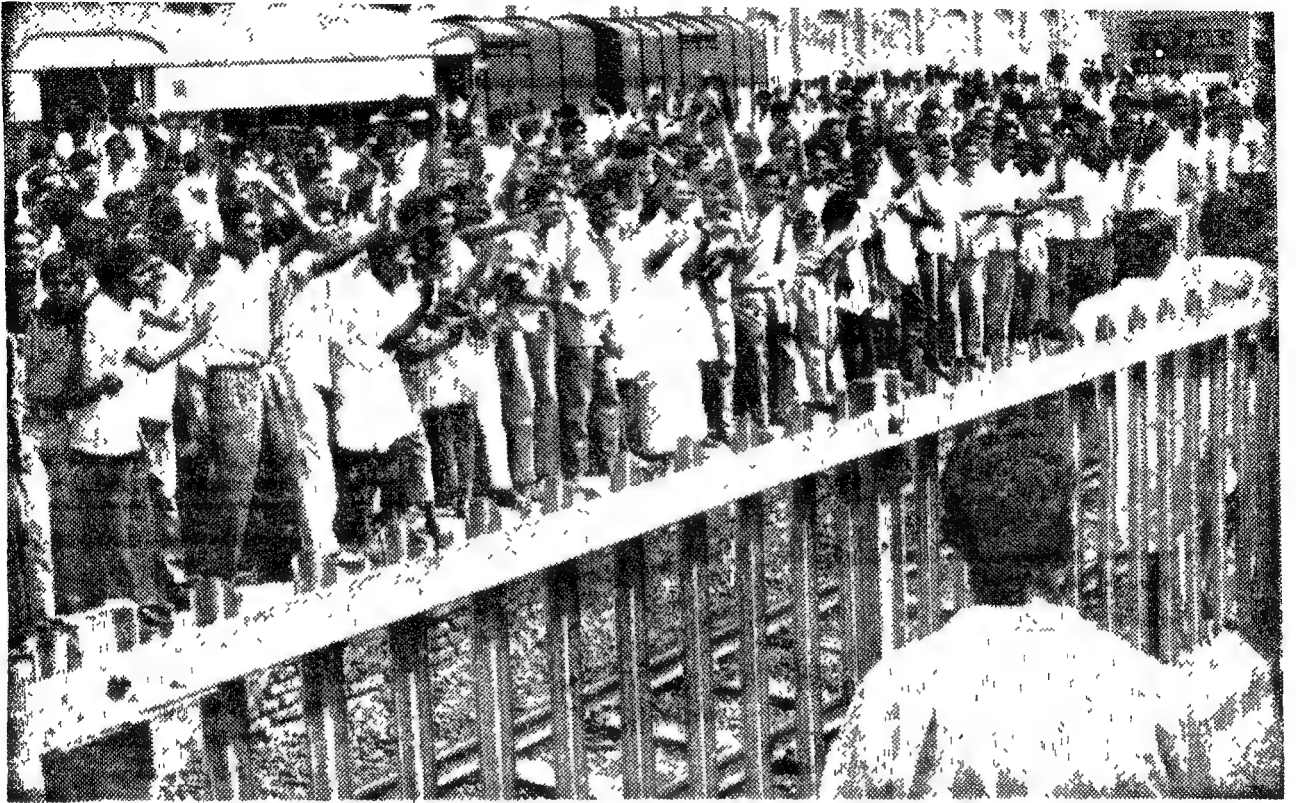
శ్రీ వినోబా తమ మూడు అంశాల సూత్రాన్ని ఆమోదిస్తేగానీ దీక్షను నిరమించ నన్నారట. అదేమిటంటే—దేశవ్యాప్త విడనాడాలి (ప్రజలు), హిందీని బలవంతంగా హిందీయేతరులపై రుద్దు కూడదు, అలాగే హిందీ ప్రజలపై కూడా ఇంగ్లీషుని బలవంతంగా అమలుపరచకూడదు. ఇది ప్రాంతానికి, భాషకీ సంబంధించినది కాదు. దేశ విక్రమతకు సంబంధించింది. రెండు భాషలు దేశానికి అధికార భాషలైవచ్చును ఉత్తర, దక్షిణ భారతాల్ని కలిపే వ్యవహారభాష ఏదీ? హిందీని అమలు పరచటం వల్ల హిందీ ప్రాంతానికి, ప్రభుత్వానికి సుధ్య ఇంగ్లీషు వ్యవహారంపెబడదు కదా! దీనినిబట్టి చోక్షంగా హిందీని ఒప్పుకోమని హిందీయేతరులను శ్రీ వినోబా తయరేచున్నారన్నమాట!

పార్లమెంటులోని మహారాష్ట్ర సభ్యులు దక్షిణాదిన జరిగిన అలజడిని విమర్శించారట. బొంబాయి విషయంలో వాళ్ళు చేసింది ఒకసారి గుర్తు చేసుకుంటే బాగుంటుంది. గుజరాతీల పట్ల వాళ్ళైతా వ్యవహరించారు?

నలభై తొమ్మిదిమంది పార్లమెంట్ సభ్యులతో కలిసి మైసూర్ ప్రతినిధి శ్రీ ఆజిత్ ప్రసాద్ యిచ్చిన ఫ్లేట్ మెంట్ లో భాషా విషయం ప్రస్తుత ఉద్రిక్త పరిస్థితుల్లో పరిష్కారం వెయ్యబడదన్నారు. అలాగైతే హిందీని అధికారభాష ఏలా చేశారు? హిందీ ప్రాంతాలవారి ఆందోళనపట్ల కదా?

హిందీ దేశైక్యతను సాధించలేక పోయింది. కాబట్టి ఈ భాషా సమస్యను పునరాలోచించాలని శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ చెప్పిన విషయం ఒక్కటే అదభవంతంగా ఎదురవుతుంది!

ఇటీవలనే మద్రాసులో జరిగిన హిందీ వ్యతిరేక పుర్యమం సందర్భంలో విద్యార్థులు ఎగ్జాంట్ రైల్వేస్టేషను వద్ద గుమిగూడిన దృశ్యం.

భాషా సమస్య సమీక్ష: కొన్ని ప్రశ్నలు

హిందీ వ్యతిరేకద్యమం మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఒక తుసామలాగ లేచి పోయింది. ఇంకా పూర్తిగా తగ్గిపోయిందనటానికి వీలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో కూడా అల్లర్లు కొన్ని జరిగాయి. వివక్షణ లేకుండా విధిసంకాండ బరపటం మంచిదని సాధారణంగా దేశ శ్రేయస్సు కోరేవా రెవరూ అనరు. అంతే కాక ఇటీవల జరిగిన కాల్యలు, హత్యలు కేవలం హిందీ ద్వేషులు మాత్రం చేసినదని కూడా చెప్పలేము. ప్రస్తుత పరిస్థితులపట్ల అసంతృప్తి చూపేవారూ, ప్రభుత్వానికి పోసి చేద్దామని తల పెట్టినవారూ కొద్దో, గొప్పి 'హిందీ అల్లర్ల'లో పాల్గొని ఉండవచ్చు. (మద్రాసులో జరిగిన సంఘటనలలో హిందీని వ్యతిరేకించేవారు మామూలు ప్రజలమీద చెయ్యి చేసుకున్నట్లు ఏ రుజువు లేదు, శ్రీ భక్తవల్లభం ఇంటిమీదకి కొందరు గుంపుగా వెళ్ళి ప్రయత్నంలో జరిగిన అల్లర్లలో ఒక్క విద్యార్థి కూడా పాల్గొనలేదని ఒక పోలీసు అధికారి అనగా ఈ విశేషం విన్నాడు.) కాని, అత్యవసరంగా ఇంగ్లీషుని నిరూపించి హిందీని ప్రవేశపెట్టే ప్రయత్నాలు 'హిందీ అల్లర్ల' వల్లనే చాలావరకు తగ్గిపోవడంతో ఆతిశయోక్తి లేదు. కాంగ్రెసు వారు కుటు కొందరికి హిందీ వ్యతిరేకద్యమం కనువిప్పు కలిగించింది.

హిందీని బలవంతంగా దక్షిణ భారతదేశ ప్రాంతాల్లో, ప్రత్యేకంగా మద్రాసు రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెడతామే ప్రయత్నాలు తగ్గుతాయని చెప్పవచ్చు. అయితే ఈ సందర్భంలో కొన్ని ప్రశ్నలు ఉండ

యిస్తాయి. మద్రాసు మొదలయిన ప్రాంతాల్లో హిందీని ఇప్పుడు అధికార భాష చేస్తే ప్రజలకి ఇష్టం ఉండదని ఇక్కడి ప్రముఖ రాజకీయ నాయకులకి తెలియదా? కొంతకాలం నుంచి వారు చేస్తున్న హిందీ ప్రచారం సంగతిమిటి? ఇంత అల్లరి, ఇంత ప్రాణనష్టం కలిగిందా ప్రజాభిప్రాయం వారికి అర్థంకాలేదా? ఈ ప్రశ్నలకి సమాధానాల సంగతి అటుంచి, మరికొన్ని ప్రశ్నలు కూడా దక్షిణ భారత ప్రదేశాల్లోని హిందీ వ్యతిరేకులు తమకి తామే నేనుకోవాలి. ఇక్కడివారికి హిందీ యిష్టంలేదు సరే, ఇంగ్లీషు ఇష్టంలేని ఉత్తర భారతీయుల సంగతిమిటి? వారి తలల మీద ఇంగ్లీషు రుద్దగలమా? అనబ, కొంతకాలం క్రితం మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఇంగ్లీషులో విద్యాభ్యాసం మాన్పించి తమిళ భాషలో పాఠాలు నేర్పారనే విధానాన్ని ఏ. సుబ్రహ్మణ్యమే అమలు పరచారు! ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న తమిళీతరుల అభిప్రాయం గురించి వారు ఆలోచించారా? (ఈ విధానాన్ని మార్చి తిరిగి ఇంగ్లీషు పెట్టడం చేడు ఇంగ్లీషు మాత్రమే కావాలని కోరే విద్యార్థుల కొపానికి గురి అయిన శ్రీ భక్తవల్లభం!...)

ఉత్తర భారతదేశ రాష్ట్రాల వారందరికీ హిందీ 'పాఠ' భాష కాకపోవచ్చు కాని దేశం మొత్తం మీద హిందీవారుల సంఖ్య ఎక్కువ కావచ్చు. ఉత్తర ప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, బీహార్, పంజాబు, హిమాచల ప్రదేశ్ లలో మహారాష్ట్ర, గుజరాత్ లు కలిస్తే హిందీ వ్యతిరేకించేవారి సంఖ్యని మించగలరేమో!

ఒకవేళ, మద్రాసు, ఆంధ్ర, మైసూరు, కేరళ, బెంగాల్, అస్సాంలు ఏకమయి వారిని ఎదిరించినా దేశ శ్రేయస్సుకి ఎంత ముప్పు వస్తుందో పూసించటం కష్టం కాదు— కనీసం, అటుపంటి వైరం దేశశ్రేయస్సుని పెంపొందించలేదు.

అందుకే, అన్నిరాష్ట్రాల వాయకులూ, అన్ని పార్టీలవారూ కలిసి అన్నిప్రాంతాలవారికీ నచ్చే ఒక విధానాన్ని సృష్టించి పీఠియనంత త్వరలో అమలుపరచటం చాలా అవసరం. శ్రీ నెహ్రూ హామీలను గురించి ఎన్నో ప్రకటనలు వెలువడ్డాయి, ఇంకా వెలువడుతున్నాయి. కాని, కేవలం వ్యక్తిగతంగా ఇచ్చిన హామీలకి ఎంతమాత్రం విలువ ఉండగలదు? శ్రీ నెహ్రూ జీవించి ఉండగానే వాటి విలువ అంతమాత్రంగా ఉండేది. ఆయన మరణించిన సంవత్సరం లోపుగానే హిందీ మాతృభాష కాని వారిలో ఇంత సంబలనం వచ్చింది!

ఉత్తర విద్యకీ, కేంద్ర—దక్షిణ ప్రాంతాలవారి మధ్య వాడటానికి ఇంగ్లీషు ఇంకా చాలాకాలం దాకా ఉండాలి, ఉండి తీరుతుంది. హిందీ అదంతట అదే అఖిల భారతదేశ భాష స్థాయిని సంపాదించుకొన గలిగితే సరే. అంతవరకూ అధికార భాషగా ఇంగ్లీషుని పూర్తిగా రద్దు చేయటం మంచిదికాదు.

[ఈ సంచిక తయారయ్యే సమయానికి 'భాషా సమస్య' విషయమయి సృష్టమయిన ప్రకటన ఏదీ ఢిల్లీనుంచి వెలువడలేదు.]

—(ఒక విశేషం)★

దురదలా?
అమృతాంజన్ ఏమిటేడ్వారి
డెర్మల్ ఆయింట్ మెంటు
 రాస్తే మంచి గుణం ఇస్తుంది!
 కామరకు పాసిన కాళ్ళకుకూడా అమోఘమైనది.
 అమృతాంజన్ ఏమిటేడ్. మద్రాసు - బొంబాయి - కలకత్తా - ఢిల్లీ

ఫ్రూటాల్
 * ఇండియా క్యానింగ్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్ బెన్గళూరు *

తే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి
“మేల్ మాయల్ మందు
 కలరంగు, ఎరరంగు పొడలు, దద్దులు, గజ్జి,
 మరియూ చెడనీరు వ్యాపించి నందుంచే విర్యజ్ఞు
 వికుగు పుట్టించు రణములు మొదలగు
 దీర్ఘకాల వర్మరోగములకు ఉత్తమ నివారిణి
 వికరములకు
 సిద్ధ డాక్టర్ **తే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య** & సన్సు
 5/22, మేల్ మాయల్, (P. O.) N. A. Dt.

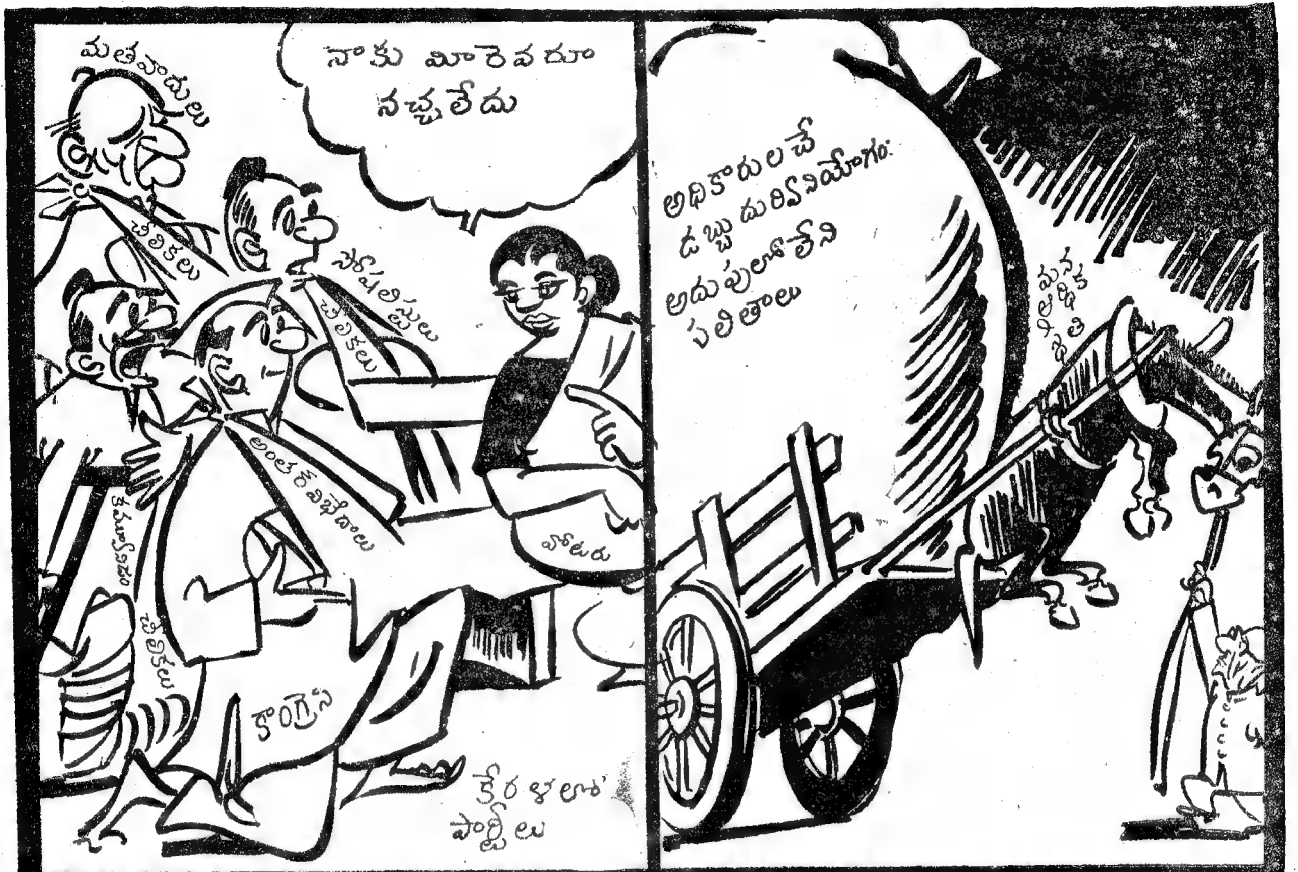

ఉత్తమ చికిత్స
 ఏకాగ్రముల చేతవైనా
 దాంవత్య పోఖ్యం
 అనుభవించ లేని వారు
 వెంటనే 15 సైసల
 స్టాంపుతో మమ్ములను
 సంప్రదించండి :
డా. ఎ. పూర్ణచంద్రాపు,
N.D.F.N.F.U. (Ceylon) R.A.M.P.
 పెక్కు ప్రిన్సిపల్స్,
 పూర్వాపిక్చరవద్ద, గాంధీనగరం, విజయవాడ

సలహా
 క్రోధ్యుని అనందం, బలం, శక్తిని తిరిగి
 యిచ్చేందుకు ఆహ్లాదకరమైనది. నరాల బలంకు
 పైపూతకు వాడే తెలం. 1 సీసా రు. 11-50
 పెన్సర్ రకం అర్జంటు గుణంకు రు. 27/-
 ఎద్యమ్య వంపుటూ బాబుకు కనరు వంపిరి.
డాక్టర్ రత్నం నన్న,
Sex Specialists (Estd 1904)
 అణంపురామార్కాట్ వద్ద, మలకేషి రిల్వే స్టేషన్
 ప్లా. (డా. 24 (అంధ్ర ప్రదేశ్))

ఉచితము : **ఉచితము :**
తెల్లమచ్చలు
 మా ప్రఖ్యాతిపొందిన 'డాక్ గోపా' ప్రత్యేక
 పోషకము తెల్లమచ్చలను సులభముగ పోగొట్టు
 టలో 1925 నుండి మంచి ప్రఖ్యాతి పొందిన
 యున్నది. మూడురోజులు వాడవలెనే మచ్చలు
 తెలుపుదనం అపై న కొన్ని రోజుల్లోనే పూర్తిగా
 బాగుచేయు శక్తి గలదు. ఉచితంగా ఒక పాకెట్
 మందు ఇవ్వబడును వకలును చూచి మోసపోకండి.
Ashoka Treatment Centre,
P. O. Katni Sarai (Gaya)

తెల్ల వెంట్రుకలను
పోగొట్టును
 వెంట్రుకలకు రంగుకాదు. ఆయుర్వేదము
 ప్రకారము అనేక భారతీయ మూలికలచే
 అయిదువేయబడిన "క్వాండ్ కాంటి" తెల్ల
 వెంట్రుకలను శాశ్వతముగ వాటి సాధారణ
 నలుపురంగునకు మార్పులతో అసాధారణ శక్తి
 కలిగియున్నది. వెల: రూ. 10/-
Shyam Ayurved Bhawan,
No. 114, P O Katri Sarai (Gaya)

"వధూప్రకాశం"

29. ఎస్. మూర్తి

నారాయణ

అమ్మా, నేనె చెప్పిన కడుటే. ఆ పేవరు
వాళ్ళకి డబ్బు పోస్తే చాలు. ఎంచక్కా వేసరో
ఎడ్వర్డులుజమెంటు” అంటూ ఇంట్లోకి వరు
గిరింది తార.

అప్పుడే పూజకి అప్పి సిద్ధం చేసుకొని ఆవ
మనం చేసుకుంటుంది, తల్లి. “పేవరు మాట విన
గానే పూజ మాట మరచిపోయి ఎంత లావు మనిషి
అయినా సునాయాసంగా ఇటు తిరిగి “వేసేదూ ?
ఏం వేసేదు ? వెయ్యకేం జేస్తాడులే డబ్బు వడ్డాక ?
ఏం—పూరకనే వేస్తే ఏం పోయిందో ? వాడి
పేవరుకే పేరు వస్తుందిగా మంచి పెళ్లికొడుకుల
నిద్రపులు నలుగురికీ తెలియజేస్తే” అని చిన్న
ప్రణామ మొదలెట్టి, కళ్ళజోడు తగిలించుకొని
“ఇంతకీ ఏం చేశాడు ?” అని అత్రుతగా దీర్ఘం
బిసింది.

ఇదుగో, నేను రాసినట్లుగానే.
“వధువు కావాలి. వరుడు అందగాడు. చురుకైన
వాడు. వయస్సు 18 సం. లే అయినా మెట్రిక్
స్టాను అయ్యేడు. తినలేని తరగతేని అస్త. వధువు
వక్కాగా ఉండాలి. జాతకాలతో పనిలేదు. లక్ష్మీ కళ
ఉంటే చాలు. చిరునామా”

అని గణగణా కాఫీ త్రాగినట్లు చదివేసింది తార.
వారపత్రికలో ఎడ్వర్డులుజమెంటుని—తమ్ముడి
పెళ్లి గురించి.

“అయితే, అమ్మాయీ, ఇలా పేవర్లో వేయించు
కుంటే మంచి సంబంధా లేనైనా వస్తాయంటావా?
లేక చెల్లని నయ్యాస్తానా కాబట్టి పేవరు వరకూ
ఎక్కిందిరా అని మలకన చేస్తారా ?” అని చిన్న
వందేహాన్ని వెలిబుచ్చింది తల్లి.

“అదేంటమ్మా, అలా అంటావు ? ఎంత
డబ్బున్నవాళ్ళు కాకపోతే మగపిల్లాడి పెళ్లికి వేవర్లో
వేయవలసిన అగత్యం వాళ్ళకే ముంటుంది ? మంచి
అస్తగరి సంబంధాలు కావాలని వేసుకున్నారా”
అని అనుకుంటూరుగడుటే.

“ఏమోనమ్మా. మునలిదాన్ని. వాడికి తండ్రి
కీడు. తండ్రి అయినా, తోడు అయినా మన్యే.
రాణ్ ఇంటివాళ్ళే చేసి నా కళ్ళ పెడితినా సంతో
స్తాను. లేదా” అంటూ కళ్ళు చెమ్మగిల్లుతూ
ఉంటే దేముడివైపు తిరిగింది. కళ్ళజోడు విప్పి,
ఇళ్ళు వంచే కొంగుతో తుడుముకుంటూ.

“మరి కట్టుంమాట వేసేవుకాదే ?” అని అడి
గింది—తనకు రావలసిన లాంఛనాలు తగినోతా
యేమో నన్నట్లు.

“రాసినదాంటో ఆ అర్థం ఉండే” అని ధైర్యం
వేసింది తార ఎడ్వర్డులుజమెంటుని మళ్ళీ మళ్ళీ
వదులుకుంటూ.

“అమ్మా, ఇవాళ లేచినవేళ బాగుండే.” అంటూ
కోస వ్రనేశించాడు బాబు. వై జాగోలో పి. యు. సి కి
టు వచ్చిందే. నేలాఖరులోగా జీతంకట్టి, 7 వ
కారీఖులోపల జాయిను కావాలన్నార. ఏడుకొండల
గాడా ! దయ” అంటూ మనుష్యుర్రుగా
హెచ్చరికం చేశాడు.

“చూశావా, నే చెప్పిన కడుటే—ఆ వైస్
పిన్సిపాల్ గారికి మామిడిపళ్ళు వంపమని. మువ్వ
కూర్చికోర్చి చిన్న బుట్ట వంపేపు—చాలక
గాబోలు తిరిగి తోలేనేరు. కాని ఆయన పసి గిట్టే
పలే. పిల్లదగ్గర లాంటివొక్కవన్నీ. మూ ఆయన

తన క్షయంట్లుని ఇలాగే పసిగట్టేవారు.” అని
ఈ సీటు రావడం తన వ్రక్షే అని విశదీకరించింది
కూతురు.

“అక్కా, ఆయన దేముడిలాంటి మనిషిటే.
అందరూ అలానే అంటున్నారే. మువ్వ వంపన
కుళ్ళు మామిడిపళ్ళకి మురిసిపోయే డంటావా ?”
“తిప్పి వంపేశాడు కదురా ?” అంది తల్లి
అమాయకంగా.

“ఒరే, నీకు తెలియదురా. పైకి మంచిగా
కనబడకపోతే ఎవ్వరైనా దగ్గర చేరతారా ?” అంది
అక్కగారు.

“నీకు అందరిమీద అవనమ్మకమే.”

“రోక సహజాన్ని చూస్తున్నానుగా.”

“నీ మోస్తరే రోకం కూడానా ?”

“అందరూ అంతే. డబ్బు చూస్తే నీరయి
పోవసిందే.”

“నీ స్నేహు బుద్ధి. ఆయన పోయినా, నీరో
వేసిన అంటు పోలేదు.”

“చూసేనే—ఆయన్నీ నన్ను ఎలాదులిపేస్తు
న్నాడో” కళ్ళంట నీళ్ళ చుక్కలు.

“అక్కయ్య నలా చెప్పకూడదురా. అది చెప్పి
నట్లు విసుకోవాలి. నీ బాగోగులు చూస్తోందా
మరి ?”

“కాదే. ఈభంగా సీటువస్తే, దేముడికి
దండం అనో, అంజనేయస్వామికి కొబ్బరికాయలు
కొడతాననో అనాలికాని, వైస్ పిన్సిపాల్ కి మామిడి
పళ్ళు పంపుతేనరి. పిన్సిపాల్ కి పాలకోవా పంపుతే
సరి అని నిందలు వేయడం బాగుందా ?”

“రోకం పోకడ తెలుసు కాబట్టి అంది. అయినా
విన్నవలేదుగా.”

“అవసరమైన విందలెందుకూ అంట.”

తల్లి చూచే సానుభూతికి, తమ్ముడి అగ్రహానికి
వలితం—తార కళ్ళుబుట పిచ్చిదార. ముఖం పీర
కొంగుతో దాగుండి పోయింది.

“పొద్దున్నే, నీ పెళ్లి కుబర్లతో ఎంత పొంగి
పోయిందో వెర్రితల్లి. దాన్ని ఒక్కలా విడిపిస్తు
న్నావు. పో, అవతలికి.” అని కసిరింది తల్లి. మాట్లా
డలేక వెళ్లి పోయేడు బాబు.

* * *

మూడు నెలలు గడిచేయి. తీరికగా తల్లి
కూతురు జరిగిన దాన్ని స్మరించుకుంటున్నార. మూడు
సంబంధాలు వచ్చేయి. బాగానే ఉన్నాయి. పిల్లలూ
బాగానే ఉన్నారు. అందులోనూ రేపల్లె
సంబంధం మరి బాగుంది. పిల్ల బొమ్మలా తీర్చి
దిద్దినట్లుగా ఉంది. చక్కని పసినిమ్మ పండు
రంగు. ముట్టుకుంటే కంది పోతుందేమో అన్న
ట్లుంది. విజానికి అపిల్ల దగ్గర బాబే తీసిపోతా
డను కున్నారు. వాళ్ళింట కూడా పిల్లకి ఒక్క
అన్నగారు, తల్లితండ్రి మినహా ఎవ్వరూలేరు.
సాంప్రదాయం బాగుంది. పిల్ల తండ్రి బ్యాంకులో
ఎకౌంటెంటుగా చేస్తున్నాడు. బాబు తండ్రి
మాత్రం ఏం చేశాడు? ఇరవై ఏళ్ళ ఓ కంట్రా
క్టురు దగ్గర పనిచేసి అఖరు దశలో కాంట్రాక్టులు
పుచ్చుకునేవాడు. పిల్లకి సంగతం కూడా వచ్చు.
సంబంధమే భాయమైతే రోజూ కోడలి తేత
రామదాసు కీర్తనలు పాడించుకో వస్తున్న తోరో
వలే మురిసి పోయింది తల్లి.

“అయినా పాతిక వేలకే ఎలా ఉన్నట్టుంటామో”
అని పేపీ తపిసింది తార.

“డబ్బులో ఏముందే—పిల్ల బాగుంటేను?”

“భలే దానివే. బంగారం లాంటి బాబుని పాతిక
వేలకే చెల్లు పెట్టేస్తానా? మున్నీపాతిక.”

“వాళ్ళు ఏదో ఇస్తామన్నాడుగా”

“ఊరకనే ఇస్తారా?”

“ఊరకనే ఎందుకిస్తారు? సంబంధం మంచి
దని ముందుకొచ్చేరు.”

“అదేనమ్మా నేనూ అంటు. సంబంధం మంచి
దని నలుగురికీ తెలుస్తే వాళ్ళలో వాళ్ళకి కాసి
టవన్ మీద ధర పెరుగుతుందే”

“డబ్బు మనవాడార్చించుకోలేడే? పినాన్న
చూడు. వెయ్యి రూపాయలు మరుపుతో మొద
లెట్టి ఆ రామచంద్రమూర్తి నహాయంతో ‘ల’
కారం దాటించారా?”

“బాగానే చేప్పేవు! మనవాడు చేతకాని వాడనా!
చేతనైనాడు కాబట్టే దిగించడం. ఇదే దద్దమ్మ
అయితే వేరే మాట.”

“మనడబ్బు వాడికి చాలదుటే.”

“చాలదనా? నాన్న వ్యాపారానికి వెయ్యి ఎక్కు
ద్దుంది ఒచ్చేయి? పినాన్నాన్ని బాపలేనా?
అలాగే—ఇప్పుడో కారమైనా ముడితే బాబు
దాన్నీ పది చేసుకుంటాడు. వదికాలాపాలు
సుఖవడచ్చు.”

“ఏమో, నీయిష్టం. నామట్టుకు ఆ రేపల్లె
సంబంధం వచ్చింది. ఇంకా మంచి సంబంధాలు
వస్తాయంటావు—నువ్వేమాడు” అని నిట్టూర్చింది
తల్లి.

“నీకెందుకమ్మా, నే ఉన్నానుగా. ఆభారం నా
మీద ఒదిలిపెట్టు”

“డబ్బు సంగతెలా ఉన్నా, నాకు మాత్రం
చక్కటి పిల్ల కావాలి. బాబు అదీ ఇంట్లో
మెనలుకూ ఉంటే వండుగలా ఉండాలి. నే కోరే
దంతే.”

“నే చెప్పన్నాకదూ. రత్నంలాంటి పిల్లని తెప్పి
బాబుకి పెళ్లి చేస్తాను. కాచితో కానుకలు తెప్పి
స్తాను. మువ్వ ఎత్తిన కాలు దించక్కర్లేకుండా
చూస్తాను. చాలా?”

“ఏమో, వరలే. ఇంతకీ రామ నిర్ణయం?...
రామా, రామా..” అంటూ చాగిరింది.

తార తన పెద్ద కూతురు. పెద్దదేమిటి—
ఒక్కతే. అది పుట్టిన పదిరోజులకే పెద్ద కాంట్రాక్టు
వచ్చిందని, రోజులు బాగుంటాయని చివ్వాంగా
‘తార’ అని పేరు పెట్టాలన్నార ఆయన. అలాగే
రోజులు బాగుంటూ వచ్చేయి. తారకి పదేళ్ళయ్యే
సరికి నాన్నకి మిలటరీ కాంట్రాక్టులందుకున్నాయి.
కానీ, వరకా చేసుకున్నాడు. మరి వదేళ్ళకి తారని
ఓ లాయరు చేతులో పెట్టేడు—పాతికవేల
లాంఛనాలతో నూ ఇచ్చి. తార ఏడేళ్ళ పాటూ
కానరం చేసింది. దివంగా వెలిగింది. భర్త
కుటుంబరావు ఉత్త వత్తుల్ల. భార్య దగ్గరకూడా
భయమే. అసలే తారకి నోరు పెద్దది. చెప్పు
చేతల్లో ఉండేవాడు. ఆయన వింటున్న కొద్దీ
మరి నొక్కడం మొదలు పెట్టింది తార. ఇంటి
ఇర్బంతా తన చేతులమీద నడవవలసిందే. సెక్
రెట్టుకి మాత్రం ఏదైనా రూపాయలు అడుక్కుంటా

ఇచ్చేది. స్నేహితుల కెవరికైనా కాసే ఇబ్బంది అయితే మిగిల్చి ఇచ్చుకోవలసిందే. క్రమేణ తన జీవితకాలాన్ని పెంచుకోవడం మొదలెట్టింది తాన. ఇద్దరు గుమస్తాలూ కేసులన్నీ తనకు చెప్పింది. ఎక్కడ ఎంత పైకం పేలుతుందో, పేలాలో చెప్పింది. తను కావాలనుకున్నంతా భర్త పుచ్చుకోవలసిందే. తక్కువయితే భర్త వమ్మాయిషీ ఇచ్చుకోవాలి. క్లబ్బుకి ఏ రోజు వెళ్ళాలో, ఏ రోజు మానాలో తన ఇష్టమే. తన స్వాతంత్ర్యంలోకి ఇంత చొరవ చేసుకోవడం కుటుంబరావుకి నచ్చలేదు. చాలా సార్లు చెప్పి చూసేడు. డబ్బు కావాలంటే అంతా తీసుకోవచ్చాడు. కాని మగాళ్ళవ్యవహారానికి లావడంనాడు. బ్రతిమాలి చెప్పేడు గాని లాభం లేక పోయింది. తారది రాజీవే. తనవంపడ నున్నది చేతకాదు. కాలుకి తప్పలేమెడకి, మెడకి తప్పలే కాలుకి బంధం వేసేది. “పెళ్ళి అంటే చేసుకున్నారని గాని నామీద అభిమానం ఉంటేగా నేచెప్పిన మాటనివడానికి అనేది. అంతలా లాభం లేక పోతే “మీకన్న నాకెవ్వరన్నారా? మీరు ఆరో గ్యంగా ఉండి ఐత్యర్యంలో ఉండాలేగా నా కోరిక” అని మొదలెట్టేది. అంతేకాని భర్త నేటిదంగా తను నోస్టున్నది ఆమెకు అవగాహన కాలేదు. తన మనస్సులో ఉన్నది జరిపించడమే తెలుసుకాని, ఎదుటివాళ్ళు ఏమనుకుంటున్నారో అనవసరం. దానికి తోడు పెళ్ళై ఏడేళ్ళైనా కడుపు పండ లేదు. “నాకో పాప కాలండీ” అని వేదించడం మొదలెట్టింది. డాక్టరుకు చూపిస్తానంటే పనికి రాదని వంతం వట్టింది. ఎన్నోదేముళ్ళకి మ్రొక్కుకుంది కాని ఏ దేముడూ కరుణించలేదు. ఫలితంగా భర్త మీద దెబ్బలెక్కునయ్యాయి. “మీరు మగాళ్ళేవా? ఊళ్ళో మగాళ్ళయితే ఇంట్లో మగాళ్ళా? స్లిడరు నని చేతనయినా పిల్లల్ని కనడం చేత కావద్దా?” అని అందుకునేది. కుటుంబరావు పరిస్థితులకి తోచే పోయేడు. పెళ్ళైన కొత్తలో మెత్తగా ఉండడం వల్లనే ఇప్పుడివిడ ఇలా తయారైందనుకున్నాడు. సంసారం, చదువు, సంగీతం, వేదాంతం ఏమైనా చెప్పి చూసేడు. కాని ప్రయత్నాలన్నీ బూడిద మీద పోసిన పట్టిరు. కొనక ఆయనకు దక్కింది—బుడ్డి. ఏ సుముహూరాన్న మొదలు పెట్టేడో రాకెట్లా స్పీడు అందుకున్నాడు.

వధువకావాలి

బుడ్డి అలవాటు రోజుకి రోజుకి పెరిగింది. మూడేళ్ళలో తననే ముంచేసింది—తారమ్మ కుంకం బొట్టు చెరిపేసింది. మాటు మణిగిన తారని చూసి సంవత్సరం తిరక్కుండా తండ్రి కళ్ళు మూసేడు—తన జీవితంలోని తారే రాలిపోయిందన్న వాదంతో.

కష్టాలన్నీ తల్లికళ్ళముందు స్క్రీను లేకుండానే సినిమాలాగ తిరిగేయి. కనుకోలకుల్లో నీళ్ళు చేరేయి. “మాడమ్మా, చిన్నపిల్లాడు. తండ్రి, తోడు నువ్వే” అని రెట్టించింది.

సంబంధాలు వమ్మనే ఉన్నాయి. కాని ఏదీ పాతికవేలకు మించడంలేదు. తారమ్మకి చిరాకు, నిస్సూచ కూడ వస్తున్నాయి. ముక్కోటి అంధ్రంలోనే ముచ్చటైన సంబంధాలే లేవా అనుకునేది—ముక్కోటి అంధ్రులూ పి.యు.సి.చదువు తున్న తమ్ముణ్ణి వెదుక్కుంటున్నట్లు. తమ్ముడు పి.యు.సి.స్టానయితే సంబంధాలు కలిసి వస్తాయనుకుంది. కాని తొలియేడు ఇంగ్లీషులో తప్పేదు. “ఇలా అయితే ఏం లాభం? పాడై పోతావు” అని తమ్ముడిని హెచ్చరించింది. ఎలాగైతేనేం రెండో మాటు పి.యు.సి. గెట్టెక్కేడు బాబు. అంతేనా—విశాఖపట్టణం ఇంజనీరింగు కాలేజీలో సీటు వచ్చింది. ఇంకేం—మరో నెల్లొళ్ళకి—పేపరులో “చదువు కావాలి—విశాఖపట్టణంలో ఇంజనీరింగు చదువుకొన్న స్ఫూర్తిద్రావీకి, అస్తివరునికి. సరితూగే సంబంధం చక్కటిది సాంప్రదాయ మైనది లక్ష్మీకళతో సహా. చిరునామా.....”

పేపర్ పడ పడ్డ పద్ధతయింజామెంటు తల్లి పడ్డ పడే పడే చదివింది. తన చేయబోతున్న నిర్వాకానికి తనే మురిసిపోయింది. తననెత్తిన ఉన్న బాధ్యత తను కాబట్టి మోస్తున్నట్టు గర్వించింది.

“ఏమిటోనండీ, మాతమ్ముడి పెళ్ళి బాయవల్లే వరకు నాకు కునుకు వట్టుడండీ” అని పక్కాఇంటి వదినగారితో కనీసం రోజుకు ఒక సారియినా అనేది.

సంబంధాలు కుదులుగా వస్తున్నాయి. తారమ్మకి వాటిని పరీక్షించడమేనని. చదువు, చక్కదనం, సంస్కృతి, సాంప్రదాయం, కట్టు, కలుపుగోరు

వనం ఎన్నని చూడాలి! పైగా తమ్ముడు ఇంజనీరుగామరి — పిల్లకి ఉత్త సంగీతం చాలదు. అటలేనైనా రావాలి, మాటకారి కావాలి. మళ్ళీ ఇంట్లో మెత్తగా ఉండాలి. వీధులో చదువుకున్న పిల్లలా కట్టు కచ్చా ఉండాలి. ఇంట్లో గుట్టు గుంభనా ఉండాలి. ఒకవేళ వాడు ఏ చీఫ్ ఇంజనీరో అయితే క్లబ్బులో ఉపన్యాసలిచ్చే ధైర్యం ఉండాలి. సారిన్ వెళ్ళవలసి వస్తే ఇంగ్లీషు బాగా రావాలి. దూరాధారాలకి బదిలీ అయితే ఒక్కతేరైలు ప్రయాణాలు చేయగలగాలి. అబ్బబ్బ—ఎన్ని పాయింట్లు చూసుకోవాలి. చూస్తున్న కొద్దీ తారమ్మ తన వేడెక్కి పోతుంది. ఈ ఇంజనీర్లు ఎంత చురుగ్గా తమ భార్యల్ని ఎంచుకుంటారో అని అప్పుడప్పుడు విన్న పోయేది. ఏమైనా సరే తనూ తమ్ముడికి అన్యాయం చేయలేదు. బంగారం లాంటి సంబంధం చూపితిరుతుంది. తప్పదని కంకణం కట్టుకుంది.

నేనని సెలవులకి తమ్ముడింటికి వచ్చేసరికి తాకి పని ఎక్కువయ్యేది. రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ ధరలు పెరిగి పోదాయని పెళ్ళి చూపులకి వీల్లే కన్యాదాతలు తల్లిపేరున తారమ్మకు కబుర్లు పంపేవారు. ఒడ్డు, మొర్రో అన్నా, వచ్చిన సంబంధాల్ని, అడపిల్లల్ని చూడక తప్పేదీకాదు బాబుకి. “ఈ పెళ్ళి నిక్కాక పోతే నాకురా? నువ్వు చూడపోతే ఎలా?” అని తమ్ముడ్ని పొడిచేది.

“చదువాని పెళ్ళి చేసేసుకోమంటావా?” అనేశాడు బాబు అఖరికి.

“చదువులేక పోతే మంచి సంబంధాలెలా వస్తాయి?”

“అయితే చదువుకోనియ్యి”

“ఈ రోపల మంచి సంబంధాలు మనకు తెలియకుండా చెయ్యబడిపోతే.”

మాట్లాడలేక పోయేడు బాబు.

“మాడు బాబూ, చదువు చదువుకుంటూ ఉండాలి. పెళ్ళికి వలసే ఉండాలి. అనలైన సంబంధం చిక్కిందా, అప్పుడే చదువుకి స్పష్ట చెప్పిచ్చు.”

“అయితే చదువు దేనికంటావు?”

“దడ్డమ్మా, చదువుకుంటూ నీకేతెలియదా? కాబోయే అల్లుడు గొప్పవాడని చెప్పుకునేందుకు నాలుగు డిగ్రీలుంటే—మామగారు నాలుగు రాళ్ళు వడేస్తాడు.”

“ఆ రాళ్ళు మనం అర్జిండుకో కూడదా?”

“మామగారిస్తే మాత్రం వేరే మనం అర్జిండుకోకూడదా?”

తార చిలిపిరి తనానికి జాలి వడ్డాడు బాబు. చేసేది లేక చిరునవ్వు ఒకటి పారేశాడు.

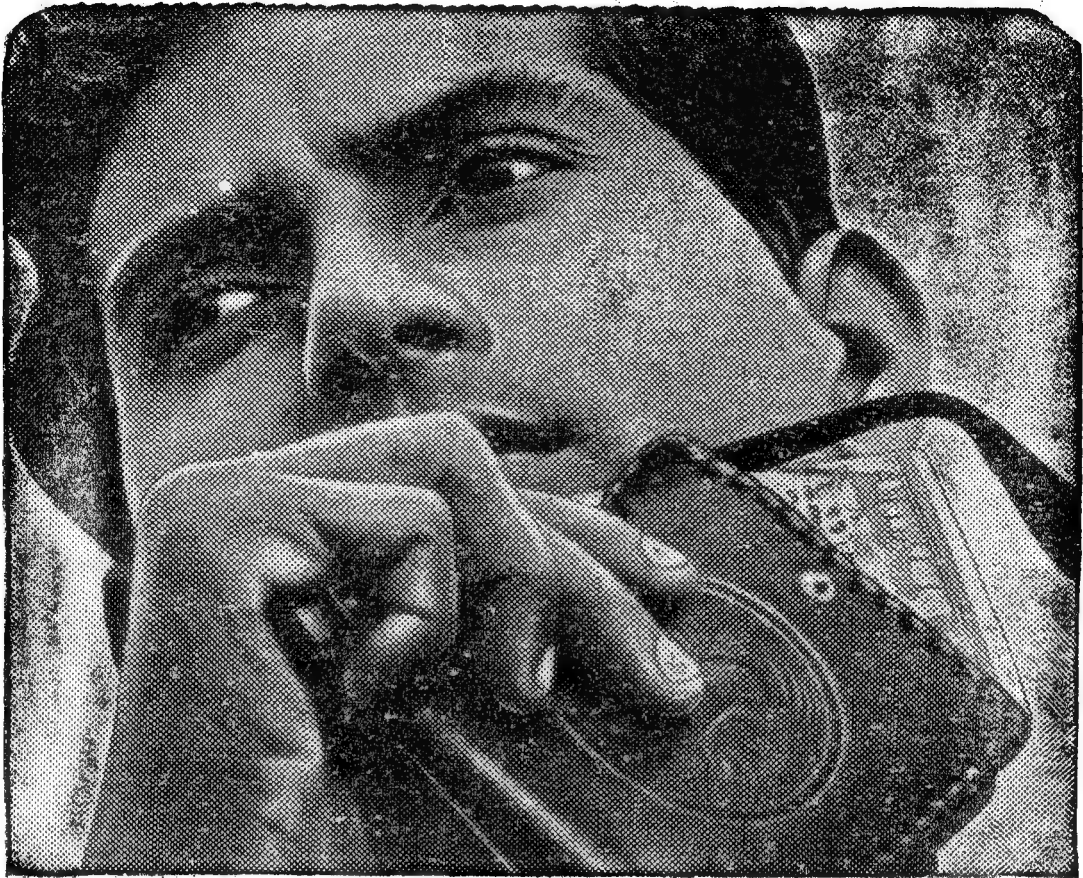
“తారక్కా, నీ బుర్ర భలే బుర్రే. ఇంగ్లీషులో “బ్రెయిన్లు” అంటారు” అన్నాడు. ఇన్నాళ్ళకి తన ప్రయాణంతా తమ్ముడర్థం చేసుకుంటున్నాడని భ్రమించింది.

“ఓరేయ్. ఇంకా చూద్దువుగానిరా— నిదానంగా అలోచిస్తే నాతడాఖా.” అని ధీమాగా చెప్పింది. తమ్ముడు తనుచెప్పిన దానికి వచ్చేస్తున్నట్టే. తను చూడమన్న సంబంధం చూస్తున్నాడు. వద్దంటే మానేస్తున్నాడు.

నాలుగేళ్ళు ఇలాంటి తర్జన భర్జనలతో, పరిత్యాగమైన చూపులతో గడిచిపోయాయి. మిగిలిన

పెట్టు మాళవిద, అటు మన పెద్దనల్ శక్తి కలగేల పోడోలు
పెట్టుకుంటే ఫైల్స్ న్నీ పడి
నిముషాలలోతెమిలి
పోయాయనుకాన్.

(SHS2/NGS-81 T8)

ఎంతకాలంగా సేవింగ్స్ అకౌంట్ ప్రారంభద్దామని అనుకుంటున్నారు?

ఇంకా ఆగడం ఎందుకు? నేషనల్ అండ్ గ్రిండ్లేస్ బ్యాంక్లో సేవింగ్స్ అకౌంట్ ప్రారంభించడం అతి తేలిక. అంతేకాదు చాలా త్వరగా తెలుసుకుందికూడా. కాక ప్రారంభించడానికి మీకు కావలసిందల్లా రూ. 5/-... అదా చేసుకోవాలన్న వట్టుదల మాత్రమే.

వాతావరణం ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది.... బ్యాంకింగ్ వర్క్ను సదా సహాయకరం.

ఈనక వెంటనే మీ సమీపంలో గల నేషనల్ అండ్ గ్రిండ్లేస్ బ్యాంకి బ్రాంచి వెళ్ళండి. మా బ్యాంకిలో మీరు పెట్టుకొనే సేవింగ్స్ అకౌంట్ విజమైన స్నేహితునివలె మీకెలా సహాయకారికాగలదో చూడండి.

మీరుకట్టేడిపాజిట్ ఎంతచిన్నమొత్తమైనానరే, నేషనల్ & గ్రిండ్లేస్ మిమ్ము పెద్దతహాకరగాచూస్తుంది.

నేషనల్ అండ్ గ్రిండ్లేస్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

(యునైటెడ్ కింగ్డమ్లో ఇన్కార్పొరేట చేయబడింది. మొదలైన బాధ్యత వహిస్తుంది)

(బ్రాంచిలు: మద్రాసు: 3, నార్త్ బీచ్ రోడ్: 378, నేకాజి ముఖాస్ చంద్రబోస్ రోడ్డు. (లామెడ్స్ బ్రాంచి);

8, అర్మీనియన్ స్ట్రీట్: 158, మాంబ రోడ్డు. హైదరాబాద్: అలీద్ రోడ్.

అగ్నేనియేటెడ్ బ్యాంకులు: తామిర్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ • నేషనల్ ప్రొవిడెన్షియల్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

తల్ల తోమ్మ అడుగుల బాళ్ళని పెట్టిన రోజు. ప్రతి సంబంధానికి తనూ వెళ్ళింది— వెనక అండగా తమ్ముడికి. పెరటింటి కాబోయే మరదలిని గంటకి తక్కువలేకుండా ఇంటర్వ్యూ చేసింది. అడ్డమైన ప్రశ్నలు చేసింది. సంగీతం వచ్చునంటే, వెస్టర్న్ మ్యూజిక్ వచ్చునా అనేది. కుట్టు వచ్చునంటే క్రాస్ డ్రెస్ వచ్చునా అనేది. అల్లిక వచ్చునంటే ఫుల్స్ అల్లిగలవా అనేది. వంట ఒప్పనంటే ఇంగ్లీషు డిష్స్ వచ్చునా అనేది. “పుస్తకాలు చదివి నండుతావా?” అని అడిగింది— అవునంటే “అయ్యో! ఆ మాత్రం కూడా రాదా?” అని చెప్పింది నిరీచేది. “అక్కర్లేదు. మనవంటలు వచ్చునంటే”— “బాగుంది. పుస్తకాలు చూసి కొత్తవంటలు నేర్చుకోవడం ఎలా?” అనేది. “షికారు తోతావా— తమ్ముడితో?” అని అడిగింది. “అలాగే అయ్యవ్వం!” అంటే “ఇలాగే వాడిని పాడు చేస్తావు కాబోలు” అనేది. “అడవిల్లికి షికార్లెందు కమ్మా?” అని ఎవరైనా అంటే “సరిసరి. మా వాడు ఇంజనీరవుతాడు కదా. భార్య బయటికి రాదంటే నలుగురితో తరితుకో గందా?” అనేది. “అమ్మని చూడ్డానికి పుట్టింటికి వదేవదే వరు గెడతావా అని అడిగింది. “అప్పుడప్పుడు అయన ఒప్పుకుంటే?” అంటే “ఇప్పట్నుంచే బేరం పెడు తున్నావా?” అనేది. “అయన్ని వదలి ఎలా వెళ్ళ గలను?” అంటే “అలా అయితే మీ ఆరోగ్యాలు చెడిపోతా?” అనేది. ఐ. ఎ. ఎన్ పరీక్షల రూపానికి ఒదిరి పెట్టింది. ఎన్ని సంబంధాలు చూసిందో— కాని, “ఎన్నిటికీ ఒక్కటే సమాధానం “ఇంటి తెల్ల జాతకం చూపించి జవాబు వ్రాస్తాం” అని. ఆ జాతకాలు ఎప్పటికీ సరిపోయేవి కాదు. దేముడు వరమిచ్చినా, పూజారి ఇవ్వద్దా?

సంబంధాల వాళ్ళి సమాధానా లివ్వడానికి తారమ్మ దివ్య అసేమ లాంటిది పెట్టుకుంది. సంబంధానికో రయలు— (లాయరు గారి భార్యగామరి). రోజూ బహు. వచ్చిన ఉత్తరానికి పదిరోజులలో జవాబు. జాతకాలు కాస్తుల్లుగారు చూస్తున్నారనో,

వ ధు పు కా వా లి

కాస్తుల్లుగారి అబ్బాయికి ఒంట్లో బాగులేక ఇంకో చూడడం కాలేదనో— (ఇంకో కాస్తుల్లు గారెవరూ వనికీ రానట్లు), అబ్బాయి జాతకం ప్రకారం ఆరునెల్ల వరకు పెళ్ళి ప్రయత్నం కూడదనో, మేమంతా నచ్చినా మా మేనమామకు వచ్చలేదనో (మేనమామ లేకపోయినా), ఇల్లా ఏవో డోంక తిరుగుడు కారణాలు చెప్పి సమాధానాలు. ఇంత హడావిడితోనూ అనిద కన్నుల్లా ఒక్క పాయింటు మీదే ఉండేది — ఏమాత్రం ఇస్తామన్నారు? ఎంత వరకు ఇవ్వగలరు? అమె అనుకున్నట్లే ఏటేట ధర పెరిగింది. ఇంజనీరింగు నాలుగో ఏగు అవుతుందనే రోజుల్లో లకారం వరకు వెళుతుంది. వెంటనే ఒప్పుకొని పెళ్ళిచేసుకుంటే లక్ష కూడ ఇచ్చేస్తామని మైలవరంవాళ్ళు వచ్చేరు. కానివాళ్ళు ఏబై వేలకి చూసిడి తోటలూ, పాతికవేలకి నేషనల్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికేట్లు, పాతిక వేలు నగదు ఇస్తామన్నారు. అందుతోనూ తోటలూ సర్టిఫికేట్లు పిల్ల పేరునట. తారమ్మకి గిట్ట లేదు. లక్ష రొక్కం ఇచ్చి, ఆపైని పిల్ల పేరున ఏం రాసుకున్నా తనకు రాజీయే.

కాని ఈమధ్యన మమ్మన్నసంబంధాలేవీ తల్లికినవ్వడం లేదు. ఏనంగతులెలా ఉన్నా పిల్లలు తిరుగాఉన్నట్లు అనిదకి కనపడలేదు. బక్కవల్లగా ఉందనో, రంగు తక్కువనో, పలువరన బాగులేదనో, కళ్ళు చిన్నవనో కాళ్ళుపంకరనో, నుదురు చిన్నదనో, జాతు తక్కువనో ఏదో లోపం కన్పించేది. పిల్లలకి అంత వయస్సు వచ్చిన వరకూ పెళ్ళికాకపోతే బెంగపెట్టుకొని ఇలా తయారవుతారని అనిద నమ్మకం. ఏపిల్లా కూడా రేపల్లె సంబంధాన్ని పోలిలేదని రెండు మూడు సార్లు కూతురుతో అంది. కాని లాభం లేకపోయింది.

“అదేంటమ్మా, నేను అక్షలకి పరుగెడుతూ ఉంటే నువ్వొక వేలతోనే ఉన్నావు? ఏం— ఆ మైలవరం పిల్లకేం తక్కువ? మనం ఒప్పు

కోవాలిగాని వాళ్ళు సిద్ధమే. అటు ఏలూరు వాళ్ళో— బంగారంలాంటిపిల్ల. మరో ఇరవైవేలకి వెనక తీస్తున్నారంతే. నువ్వురుకో — తమ్ముడి పరీక్ష కానీ. విశ్వేనలాంటి సంబంధం కూర్చేస్తాను” అని ధైర్యం చెప్పింది తార.

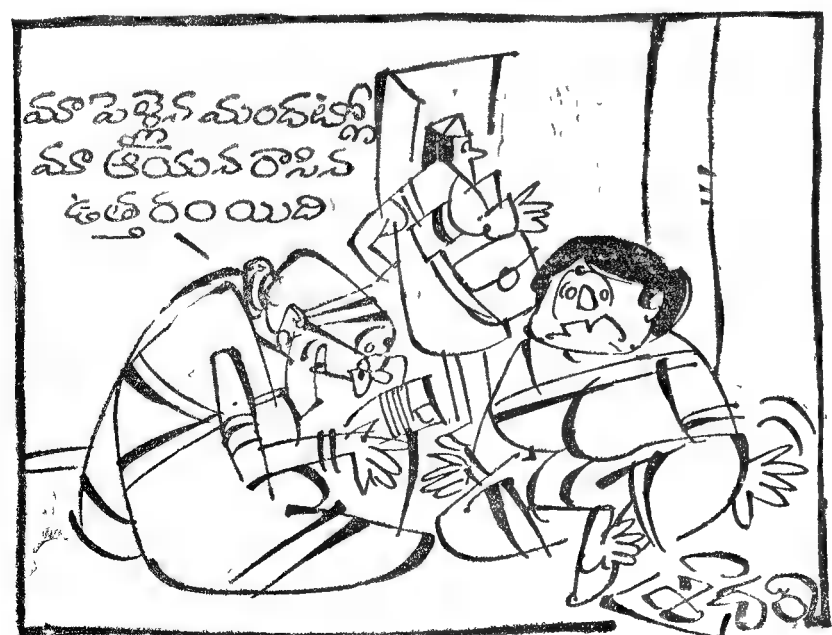
“ఏదో ఒక విధ్యాయానికి రాకూడదులే?” “నేనా? నాకేం? వాడు దేనికి ఒప్పుకోవడం లేదు.” అని తప్పించేది.

* * * తమ్ముడు చదువుకోసం నాలుగేళ్ళు ఎంత కష్టపడ్డాడో, వాడిపెళ్ళికి అంత ప్రయోన పడ్డది తార. తమ్ముడి పరీక్షలై పోయేయి. సుర్వాడు తెల్లరి ఉదయం ఎక్స్ప్రెస్లో తమ్ముడు వచ్చే స్తాడు. ఈ రోపున వ్రాయవలసిన జవాబులన్నీ రాసేయాలి. రెండుమూడు సంబంధాలు ఎంచి తమ్ముడికి చూపించాలి. ఇల్లు కుట్రం చేయాలి. తార త్వరగా నడుంకట్టుకుంది. ఒక్క కప్పు కాఫీ తాగి పని మొదలెడదామనుకుంది. పోస్టు మేనే ఆరు ఉత్తరాలు తెచ్చేడు. త్వరగా విప్పింది. ఒకటి ప్రేమయమ్ నోటిసు. రెండోది ఎలక్ట్రిక్ బిల్లు. మూడోది ఎలక్ట్రిక్ షేకలాంటి ఉత్తరం. చదువుతూనే ఉత్తరాలెక్కు, చేత్తో పట్టుకునే కూర్చో బడి పోయింది. రెండుమూడు మాల్లు కళ్ళు చీకట్లు కమ్మయేమో కూడ అనిదకి తెలియదు. ఉత్తరమా, కలా అనుకుంది. ఇంత దారుణమా అనుకుంది. ఒళ్ళంతా ఒణికి పోయింది. నోరార్చుకు పోయింది. “తమ్ముడూ!” అని కేక పెట్టి బోయింది, నోటంట మాట రాలేదు. తమ్ముడు కాదు, చండాలుడనుకుంది.

“తారక్కకి—నుమస్సులు. క్షమాకాంక్ష. ఈ ఉత్తరం చదువుతూ ఉంటే తారు తాగు తున్నట్లుంది. నువ్వు నిప్పులు తొక్కుతావని నాకు తెలుసు. కాని నేను కూడా నునిసేసి బజార్లో అమ్ముడు పడడానికి నేనేం బెల్లం నుద్దకాదు. నాలోనూ రక్తం అంటూ ఉంది. ఆ మధ్య షికారుకి బినికి వేళ్ళేను. దూరాన ఇద్దరమ్మాయిలు ఒకరినొకరు ఘోటోలు తీసుకుంటున్నారని.

ఇద్దరికీ కలిపి నేను తీస్తానన్నాను. సరేఅన్నారూ అందులో ఒక పిల్ల పేరు ప్రవీణ. వీణ అని అందరూ పిలుస్తారుట. అక్షలలా వీణలా ఉంది. నముద్రం ఒడ్డున గులాబిరంగు చీరలో వీణ కూర్చోని వాల్లడ ముందుకు వేసుకుంటే, వీణ తంతుల్లా కురులు కదిలేయి. జడలో పువ్వులు మీటల్లా మెదిలేయి. గానజరంగాలు నముద్రపు కెరటాం హోరుని ముంచేసేయి. ఆ గానంలో నేను తీనమ్మే పోయేను. మహా సరస్వతికే అలంకార మైన వీణ వద్ది నా మనస్సులోని మల్లెమొగ్గని అర్పించాను. ప్రవీణ నవ్వింది. మొగ్గచిరిసింది. తంతి మ్రోగింది. వీణ పాడింది నేను నాట్యం చేశాను. అంతా క్షణాల్లో జరిగింది. రెండోపిల్ల “మీకు మతి చలిస్తూందే” అనే వరకు మాకు తెలివిరాలేదు. తెలివొచ్చినా మా చూపులు ముడి పెట్టుకునే ఉన్నాయి.

నువ్వు మళ్ళీ ఇంకో ఎడ్వర్సరీయూమెంటు సిద్ధపరచేమో. క్షమించి చించెయ్యి. పిల్లెంత త్వరలో ముహూర్తం పెట్టించు—పిళ్ళికీ కోడలు బాగుంటుంది. అమ్మకు నమ్మతుందని అమ్మతో

చెప్పు. ఇంగారు పడకు. నేను సోమవారం ఉదయానికి వస్తాను. నీకు మూడు రోజుల్లో మనసి చీరుకుంటుంది. ఆపై ని మన ఇష్టం.

నీకు కుటుంబ పరిస్థితి.
డబ్బు తక్కువ పిల్ల అని నిర్ణయం చేస్తే బాగుండదు.

క్షమిస్తున్నావు కదూ నన్ను?

ఇట్లు

కులభ్రష్టుడు! అని తిట్టుకుంటూ, చదవలేక అమ్మ దగ్గర ■ ఉత్తరం చదివింది. ఆ రోజుల్లా తోకతోక్కిరి త్రాచులా ఉంది. వీణ-వీణకాదు, బాణం, బూటం-ఇంటికి రాగానే ముక్కులుగా చెక్కి ఇంటికి వంపించాలి-చరువు, వ్రతివ్వు..... నిజం తెలుసుకోవాలి. కిట్టని వాళ్ళవల్ల నా వ్రాసేదేమో అని ననుదాయించింది తల్లి-కాని వ్యర్థం.

తెల్లవారింది. యుద్ధానికి సిద్ధమవుతోంది తారమ్మ. తమ్ముడు టాక్సీ దిగి సామానింట్ పెట్టగానే తగులుకుంది-

"ఏంరా, ఆ ఉత్తరం నువ్వే వ్రాసేవా?"

"ఎందుకా అనుమానం?"

"అవునులే. అంత అభగాయిత్యానికి తలపెట్టిన వాడివి-ఈ ఉత్తరం వ్రాయడం నీకెంత?"

"నే చేసినది అభూయత్యమా?" అని నవ్వేడు బాబు.

"నీకేం-నవ్వుతావు. సిగ్గు విడిచిన పీనుగు. తండ్రి లేడు కదా అని నెత్తిన భారం మేమ కుంటే కొనకీ తల గొరిగేవా?"

"ఆ భారం నీ కొద్దని నేచెప్పలే."

"ఆ కూతలు ముందే కుయ్య లేక పోయేవు- అడదాన్ని చూడగానే అయినయి పోయిన మొగ డివి."

"ఏం, నువ్వు డబ్బు చూస్తే అయినయి పోవడంలే?"

"విశాఖనట్లుం వెళ్లి మాటలు వేర్చేవులే."

"లేక, నీలా ఓ మూం కూర్చోని నన్ను నేను మోసంచేసుకోనా?"

"ఈ కబుర్లు నీకు అదే వేర్చిందా-గొల్లకుంక"

"గొల్లకుంక కాదు గొల్లభామ. భామిని-నా ముసోయామిని."

వాకిట్లో కొడుకు గొంతుక విని తల్లి ఇవతలికి వచ్చి

"ఏంరా బాబూ ఇంత మారి పోయేవు?"

అని దీనంగా అడిగింది.

"లేదమ్మా, నేనేం చేసినా నువ్వు వంతోషం చాలి" అని వంగి తల్లికి నమస్కరించేడు. "మహూర్తం పెట్టిస్తున్నారా?"

"మహూర్తం కాదు నా శ్రాద్ధం" అని అందు కుంది తార మల్లీ. "నువ్వు ఇలా పోరం చేస్తా వనుకోలేదురా. నావీక తీసేసేవురా. 'వధవు కావాలి' అని ఎన్ని ఎడ్వర్టయిజమెంట్లు నేయిం చేసు?"

తార భరించ లేకపోయింది. భోరున దుఃఖం వచ్చింది- తన మలకనకి. బాపురుమని ఏడ్వాలని పించింది. కానీ కన్నీటి చినుకులతో కళ్ళేసింది.

వాకట్లో కారాగిన చుప్పుడు. మెట్ట వరకూ వరుగెల్తాడు బాబు. "రా, నీవారా. నీ గురించే చెప్పుకుంటున్నాం" అన్నాడు.

తార, తల్లి, బిమ్మ బోతున్నారు. కొయ్య రై పోయేరు. ఎవ్వరూ వంకరించలేదు. ఇదా వీణ అని రెప్పవార్చుకుండా నుంచున్నారు. బాబే మొదలెట్టాడు. "అమ్మకి దండం పెట్టు" అని.

తల్లి ఆశ్చర్యంతో-

మీది రేపల్లె కడమ్మా."

"అవునండీ"

"మీ వాస్తవగారు ఎకం-టెంటు"

"ఆ-వెంకటేశ్వరరావు గారండీ"

ఒళ్ళు మర్చి పోయింది తల్లి. తమ్మ తను నమ్మలేక పోయింది. అమాంతంగా వీణని ఒళ్ళోకి తీసుకొని గట్టిగా కౌగిలింపుకుంది. తొలి చూపుల విశేషమేమో. ఆ తల్లి చూసిన ప్రేమలో, వాళ్ళ ల్యాంట్ ఉక్కిరిబిక్కిరైంది వీణ.

"నీ మనమ్మ నాకు తెలుసమ్మా" అన్నాడు బాబు.

"ఎలా చేసేవురా ఇదంతా?"

"ఏం. నీకు నచ్చిందన్నావుగా. ఆయేడే రేపల్లె వెళ్లి వాళ్ళనాన్న గారిలో అన్నీ భాయం చేసేను. కాని పిల్ల పల్లెటూళ్ళో పెరుగులే రాభంలేదు. విశాఖనట్లుం పంపించి యూనివర్సిటీలో చదివించమన్నాను. ఆయనే నాకూ ఇంజనీరింగులో పీటలు తెప్పించారు. దాన్ని కాలేజీలో జాయిను చేసేరు. దాని బాధ్యత నాదే. అలాగే నాలుగేళ్ళు గడిచేసేం. వీణకి నేను నచ్చకపోయినా, వాళ్ళ నాన్న బలవంతాన తప్పలేదు"

తల్లి, కొడుకూ కొడలు సుల్లన నవ్వేరు.

ఈ అమృదం తాగలేక "ఈ ఏడుపు మొదటే ఏడవ రాదూ? వాకీ బాధ, అవస్థ తప్పేనే!" అంది తార.

"చూడక్కా. పెళ్ళాడేవాణ్ణి నేను. పిల్ల నాకు కావాలి. డబ్బు నీకు కావాలి. మేం నైజాగ్ వెళ్ళిన ఏడాదే వీణ అన్న పోయేడు. కొడుకయినా, అల్లుడయినా నువ్వే అని వాళ్ళ వాస్తవగారు ఆస్తి అంతా వీణకి, నాకురాసేసేరు. వీణకి అన్నీ, నాకురొక్కం."

"అ. ఏమాత్రం ఉంటుందిలే. ముష్టి పాతిక వేలతో మొదలెట్టేరు."

"అలాగా. ఇదుగో చూడు పాన్ బుక్. లక్ష స్థూర దగ్గరగా ఉంది. చాలా?" తార గుడ్డు తేలేసింది. "నే చెప్పేను కడుటే నీ డిలాంటి వనేదో చేస్తాడని. అన్నీ నా గుణాలే. నీకూ, నాకూ నచ్చిన సంబంధం తెచ్చేడు. బంగారంముద్ద. ముత్యాలమూట" అని బుగ్గులు నిమిరింది.

"ఇంకా ఆడగవేం. వచ్చేవెల ఇద్దరం బహుమ వెళుతున్నాం. వాకో కంపెనీలో ప్రెయినింగ్ కి ఏర్పాటుచేశారు నీళ్ళ నాన్న. మూడితో దారం వీణ."

"అ. అ. నే అనుకున్నారే. నువ్వెంతకైనా తగుదువని."

"నరేకాని, అక్కా, సుప్రసంతమంది ఆడపిల్లల్ని అల్లరిపెట్టి అమ్మ పెట్టేవుకదా! ఇంక కలం వదిలి గిరిట వట్టుకుంటే ఎంత బాగుంటుందే!"

అంతా నవ్వేరు.

"రా, అమ్మా ఒక్క రామదాసు కీర్తన పాడు" అని తల్లి వీణని కూర్చోపెట్టింది.

"ఇప్పుడు కాదు" అని తల్లి ఒళ్ళో తలదాచు కుంది వీణ.

"ఆ ఒళ్ళో కాదు. నా వాళ్ళో వదలి" అన్నాడు బాబు.

"మొండి పుటూ" అంది తార.

పండిత
డి. గోపాలాచార్యులవారి

ద్రవ్యావృత్తి

ఆరోగ్యానికి బల్యానికి
అయుర్వేదావ్రముం
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మదరాసు-17

మంచి ప్రవృత్తకాలు

జీవిత రహస్యము:- మీ దాంపత్య సుఖానికి
అనేక కామ సూత్రాలు:- రూ. 3-5 రూ.
యువతి:- స్త్రీలను గురించి అనేక.
కుశూలాల విషయాలు:- రూ. 3-5 రూ.
సంతానము:- గర్భనిరోధానికి 60 నవీన
సులభ మార్గాలు:- రూ. 3-5 రూ.
మోక్ష భర్తృబుధితం, శ్రీనిధి ఎడ్రస్సుకుత్రాస్తే,
వి. పి. బోస్టల్ బాగ్ లారా మియంట్ కి పంప బడును.

దేశ సేవ ప్రమోదకాలు సులభము, అందము

మీదుడద బాధను బక్క రోజాలో
పోగొట్టవచ్చు. దురదలు, గడ్డి,
తామర, కురుపులు, గాయాలు,
దెబ్బతగిలిన ప్రణాళి, మొదలైనవి-
క్లోరోఫిల్ కలసిన బర్సెక్స్ వల్ల
సులువుగా మానిపోవచ్చు. - ఇది
దర్మం కల్గిపోకుండా నివారించు.
వ్యాధిని నిర్మూలించే గొప్ప గుణం
కలిగిన అంజనం. జ్ఞాపకం వుండు
కోండి: బర్సెక్స్ మంటు వుట్టించింది
కాదు, ముప్పు వదలినప్పుడు.

ANTHEPTIC HEALING
OINTMENT
Germex
WITH
CHLOROPHYLL
CONTENTS 2152
FOR SKIN DISEASE

దేశరక్షణకై ఆయుధాలు ఎంత అవసరమో
ఉత్పత్తి కూడా అంత అవసరమే!

ఇంట్లో సర్ఫ్ తో ఉతుక్కోండి. ఆ తేడా గమనించండి! అమిత తెల్లగాను, అతి శుభ్రంగాను, అతి ముంబంగాను ఉతుక్కోవచ్చు! ఇదంతా సర్ఫ్ యొక్క ఉతికే అధిక శక్తివల్లనే. మీ బట్టలన్నిటినీ ఉతుకుటకు సర్ఫ్ వారండి...పిల్లల బట్టలు, వద్దులు, చీరలు, ప్రతిదీ!

సర్ఫ్ అమిత తెల్లగా ఉతుకును

BU. 44-148 TL

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి

అధికధరల సమస్య

ప్రస్తుతం మనమంతా అధిక ధరలతో ఎన్నో బాధలు పడుతున్నాం. ధరలు దినదిన ప్రవర్తన మానవై ఆకాశాన్నంటుతున్నాయి ఈ అధిక ధరలవలన ప్రజలలో విపరీతమైన అలజడి చెలరేగింది. రోజూ మనం వాడుకనే వస్తువులన్నీ అధిక ధరల్లోనే ఉన్నవి ముఖ్యంగా ఆహారధాన్యాలు, పంచదార, పాలు, గోధుమల మొదలై నవ్వు నిత్యావసర వస్తువులు. వీటిలో ఏదీ లేకపోయినా రోజూ గడవడం చాల కష్టం. సాధారణ మానవులు వీటికి తట్టుకోలేక పోతున్నారు తగు జీతాలు తెచ్చుకుంటూ ఉండేవారికే ఇది ఎంతో కష్టమైనప్పుడు, తక్కువ జీతాలు తెచ్చుకుంటూ ఎక్కువ కుటుంబ బాధ్యతతో జీవితం గడిపేవారి సంగతి వేరే చెప్పనక్కరలేదు గదా !

ఈ అధిక ధరల సరికట్టాలంటే ముఖ్యంగా ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి బాగా జరగాలి. ఉత్పత్తిలోపం జరుగకూడదు. ఆ ఉత్పత్తి అయినా వరుకులు అన్ని రాష్ట్రాలలోనూ సమంగా పంపిణీ చేయాలి.

అసలే మనమంతా అధిక వస్తులతో బాధ పడుతూవుంటే గోరుమట్టుపై రోకటిపోటు అవ్వట్లు మళ్ళీ ఈ అధిక ధరలు అధికధరల సరికట్టుటలో స్త్రీకి కూడ చాలవరకు బాధ్యత ఉందని చెప్పాలి. అసలు ఇలాంటి విషయాలలో స్త్రీలే ముందంజ వేయాలి. ఇబ్బందిపడే ఇల్లం దండరూ తలచుకుంటే ఇది తప్పక జయప్రద మౌతుంది. వస్తువులన్నీ ఇంత అధిక ధరల్లో ఉన్నా, సంసారాల్లో కొన్ని కొనక తప్పదు. తప్పదు కదా అని పూర్వంవలె చౌకగా కొన్నట్లుగానే వాడుకోగూడదు. బియ్యం, నవ్వు, ఉప్పు మొదలైన వాల్లాన్నీ గృహిణికి నెం కొకసారే తెప్పించుకోవానికి వీలుకాకుండా ఉన్నది. భర్త ఆర్జనంతో వలె నెలా వెచ్చాలికి సరిపెకుండా ఉంటుంది.

ఒకసారి ఢిల్లీలో పాల ధర పెరిగిందట. అక్కడ స్త్రీలందరూ తాము అనుకున్న ధరల కైతేనే కొంటాము. అధిక ధరలకు మేము కొనము అని వాలుగు రోజులు ఎవరూ పాలు కొనలేదట. వర్తకులు ఏం చేస్తారు నేనెదిలేక ధరలు తగ్గించారట అలాగే ఇప్పుడు స్త్రీలంతా జట్టుగ కొన్నికొన్ని విస్తుపులు ఒక వారం రోజులు కొనుంటూ ఉంటే ఢిల్లీ సోదరిమణుల సలె-మనం కూడ విజయం సాధించగలుగుతాం. వారు రోజులు ఏ వస్తువు కొనకపోతే మాత్రం జరుగుతుంది ? లోనొప్పు ఉదాహరణకు ఒక పది రోజులు పంచదార కొనడం మానేసి బెర్లిన్ లో వాలం గడిపితే ఆ తిరువాత మనకు కావలసినంత పంచదార దొరుకుతుంది. ఈవిధంగా చెయ్యాలంటే మనందరిలో ఒక రకమైన సమ్మతి కలగాలి ఎవరి స్వార్థం వారు చూచుకుంటూ కూర్చుంటే ఈ అధిక ధరలు విగ్గులవిడిగా తయారవుతాయి. పోనీరెద్దా, ఒక పాత గోరూ, గోరూకే తరువాత ఎలాగో సర్దుకుపోతాయి ఎక్కింటావిడి సంగతి మన

కెందుకు అనుకుంటే అధిక ధరలకు వర్తకులకు మనం దోహద మిస్తున్నట్లే.

అమధ్య ఈ అధికధరల గురించి స్త్రీలందరూ మీటింగు పెట్టుకున్నారు. ఆ మీటింగు దగ్గరకు వెళ్లి వర్తకులు గోల చేశారట. తరువాత ఆ వర్తకులమీద ప్రభుత్వం తగు చర్య తీసుకుందనుకొండి. అది వేరే విషయం. ఇంతకీ నేను చెప్పాచ్చే దేమిటంటే ఇలాంటి బన్నిటికీ భయపడకుండా మనము వైర్యంగా నిలబడగలగాలి.

ప్రస్తుతం చక్కరకు కార్డు వద్దతి పెట్టారు. ఈ కార్డులంటే చాలమంది భయపడతారు. ఎందుకంటే కార్డుల ప్రకారం వారిచ్చే చక్కర సరిపెదేమోనని. కార్డులలో ఇంటింటా మెంబర్స్ ని నోట్ జెనుకోడానికి వచ్చే వారితో, ఉన్నవారికంటే ఇంకా ఇద్దరి ముగ్గురి ఎక్కువ మెంబర్స్ ని చెప్పతారు. ఇలా చేసి ఎక్కువ పంచదార నిల్వ చేసుకుంటున్నారు ఇలాంటి అవతరణక మనలు చేయకుండా ప్రభుత్వానికి మనమంతో సహాయపడాలి.

కూరగాయల ధరలు కూడ విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయనే చెప్పవచ్చు. ఈ కూరల విషయంలో మాత్రం పూర్తిగా బాధ్యత అంతా స్త్రీయే స్వీకరించాలి. మన ఇళ్లలో ఎంతో కొంత పెరడు ఉంటుంది గదా ! అక్కడ కూరల పాదులు పెట్టుకోవచ్చు తక్కువ పెరడు ఉన్నవాళ్ళ వారికి సరిపడే కాయించుకోవచ్చు. కొంచెం పెద్దది ఉన్నవాళ్ళు విరివిగా కాయించాలి. ఎక్కువ కాయించే వారివైనా పూరికే అందరికీ పంచిపెట్టమనడం బాధ్యం కాదేమో. అలా అని ఇంటింటా కూరగాయల దుకాణాలు తెరవ నక్కరలేదు. పూరికే

ఒక మహిళాసంఘం ఉరబుంది గదా ! ■ నెంమం ద్వారా వీలుగా ఉంటేటట్లు అమ్మిస్తే మనకున్న బాంట్లో వారి సహాయకారిగా ఉంటాము. కాదంటారా ?

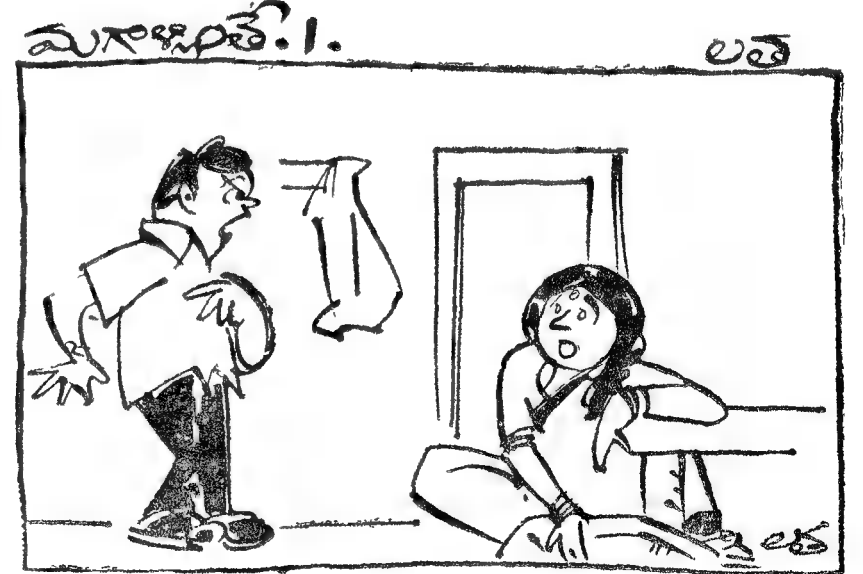
ఇప్పుడు వండుగ బున్నాయి. మనలో వండుగలు చాల ఎక్కువగా జరుపుకుంటాము. ప్రతి వండగకు అనేక రకాల పిండివంటలు చేసుకొని తృప్తిగా భోజనం చేస్తారు మరియు పనివారలకూ వారికి వద్దనే వరకూ పెట్టి తృప్తిచెందుతుంది గృహిణి. అలాంటి గృహిణిని మరి అవన్నీ చెయ్యడం మానమంటే బాధగానే ఉంటుంది. కానీ, ఏం జిప్తాం. తప్పదు మారుతున్నాం. ఇంకా మారాలి ఈ పాడుపు విషయంలో.

కుమారి కోగంటి విజయలక్ష్మి (ఒడిషా)

వివాహాలు-స్వేచ్ఛ

మయూరాక్షి గారు వ్రాసిన “వివాహాలు-స్వేచ్ఛ” వ్రాసేటప్పుడు పూర్తిగా మన దేశ పరిస్థితులు, కట్టుబాట్లు పూర్తిగా విస్మరించారు స్వేచ్ఛ ఉండటమైతే అవసరమే కానీ, దానికి పరిమితి పెట్టారు మనవాళ్ళు, కారణ మేమంటారు. స్త్రీ విద్య, వివాహం పాశ్చాత్య పద్ధతిలో మన దేశంలో ప్రవేశపెడితే బాగుంటుందన్నారు. విదేశాలలో స్వేచ్ఛ ఉంది. వాళ్ళలో ఎలాంటి లోటుపాట్లు జరిగినా విడాకులు. మళ్ళీ వివాహం. ఈవిధంగా ఎన్నో చేసే అవకాశాలున్నాయి.

రవయిత్రుగారు ఢిల్లీలో పెళ్లిచూపులకే పనికి వస్తున్నాయన్నారు. ఇష్టప్రకారం వివాహం చేసుకొంటేనే ఢిల్లీకి విలువ ఉన్నట్లు వ్రాశారు కానీ, అలా దిగజారిపోటం మన వ్యక్తిత్వానికే అవమానకరం. చదువు జ్ఞాన సంపాదనకీ, దేశ సరిస్థితుల్ని అర్థంచేసుకొంటుండుకూ, అవసర సమయాలలో ఆర్థిక సంపాదనకు కానీ, రవయిత్రుగారు వ్రాసేట్లు స్వేచ్ఛా వివాహాలకు కాదు. అదే చదువయితే అసలే వద్దు. తెళ్లెళ్లిబాణ(మద్రాసు)

“కేవలం వృద్ధి పోకీ, ఓ రేడియోకీ, మామూలు లాంఛనాలకీ నాలాంటి అల్లాటచ్చాని గనుక నిన్ను ఒప్పుకున్నాను”

అటుకులతో రకాలు

అటుకుల పులిహోర

కావసినవి వదార్చములు:—

అరసోల అటుకులు
నిమ్మకాయంత చింతపండు
రెండు ఎండు మిరపకాయలు
రెండు పచ్చి మిరపకాయలు

1 టీ స్పూను ఆవాలు, మినపప్పు, జీలకర్ర
కరివేపాకు, కొద్దిగ ఇంగువ.

నీలు గిన్నెలో నీళ్లుపోసి చింతపండు వాన
బెట్టి పీచు, గింజలు లేకుండా తీసి చింతపండు
రసములో అటుకులు వేసి తడిసి పెట్టాలి. మిరప
కాయలు అన్నీ వేసి పోపు చేసుకుని, కొద్దిగా మెత్తటి
ఉప్పు, పోపు తడిసి ఉంచిన అటుకులలో
వేసి రియబెట్టి వదిలి నిమిషముల తరువాత తింటే
రుచిగా ఉంటాయి.

అటుకుల మొరమొరాలు

అరసోల అటుకులు,

1 టీ స్పూను మెత్తటి ఉప్పు
శ్రీ చిప్ప ఎండు కొబ్బరి

అటుకులకు ఒక టీస్పూను ఉప్పు, రెండు
టీస్పూనులు మంచినానెవేసి కలిపి పెట్టుకోవాలి.
బూర్గు మూకుడుతో కొద్ది కొద్దిగావేసి వేయిస్తే
మొర మొరాలుగా అవుతాయి. మాడిపోకుండా
వేయించి తీయాలి. ఎండు కొబ్బరిను తరుగు
కుని దోరగా వేయించి ఉంచుకోవాలి. గుప్పెడు
వేయించి సెనగపప్పు, కొద్దిగా జీడిపప్పు, వేరు
పెనగకాయలు ఒలిచినవి గుప్పెడు ఇవన్నీ కలిపి
ఆవాలు, మిరపకాయలు, కరివేపాకు పోపు చేసుకుని
వేసి కలపాలి ఇవ్వమున్నవారు పేలాం వడియాలు
వేయించి వేసుకోవచ్చు ఇవి వెల రోజులయినా
నిలువ ఉంటాయి.

రోటి అటుకులు

అరసోల అటుకులు
ఆరు ఎండు మిరపకాయలు

ఆవాలు, ఇంగువ, జీలకర్ర, కరివేపాకు, శనగ
పప్పు, మినపప్పు అన్నీ కొద్దిగావేసి తాలింపుచేసి
పెట్టుకోవాలి.

అర చిప్ప ఎండు కొబ్బరి
తగినంత ఉప్పు
నిమ్మకాయంత చింతపండు

కొబ్బరి మెత్తగా దంచి పెట్టుకోవాలి. అటుకు
లను మొరుముగా నుండునట్లు దంచి చింతపండు,
ఉప్పు, ఎండు మిరపకాయలు, పోపు ఇవన్నీవేసి
కొద్దిగా దంచి తీసివేయాలి. ఇది తినటానికి రుచిగా

ఉంటాయి. రెండు నెలల వరకు నిలువ ఉంటాయి.

నిమ్మ అటుకులు

రెండు నిమ్మకాయలు
అరసోల అటుకులు
తగినంత పోపు నరకులు, మెత్తని ఉప్పు
రెండు ఎండు మిర్చి, రెండు పచ్చి మిర్చి.
ఒక స్టీలు గిన్నెలో రెండు నిమ్మకాయల
రసముతీసి అటుకులు తడిసి పెట్టాలి. మిరప
కాయలు, పచ్చిమిర్చి, తాలింపు నరుకులువేసి
పోపు చేసుకుని ఉప్పు పోపువేసి తడిసి ఉంచిన
అటుకులను కలపాలి.

అటుకుల ఉప్పా

అరసోల అటుకులు
1 సోల చిక్కటి మజ్జిగ

చిక్కటి మజ్జిగలో అటుకులు కలిపిపెట్టి
మినపప్పు, రెండు పచ్చిమిర్చి, రెండు ఎండు మిర్చి,
ఆవాలు, ఇంగువ, కరివేపాకు ఇవన్నీ బూర్గు మూకు
డుతో పోపువేసి మజ్జిగలో వానబెట్టి ఉంచిన
అటుకులకు తగినంత ఉప్పువేసి కలియబెట్టి అయిదు
నిమిషాలు మగ్గించి దించి స్టీలు గిన్నెలో తీసి
పెట్టుకోవాలి.

పెరుగు అటుకులు

అరసోల అటుకులు
అరసోల తియ్యటి పెరుగు
కొద్దిగా ఉప్పు

ఒక పచ్చి మిర్చి, రెండు ఎండు మిర్చి, జీల
కర్ర, ఆవాలు, ఇంగువ, కరివేపాకు.

అయిదు నిమిషాలు ముందు పెరుగులో అటుకు
లను వానబెట్టి పై సామానులన్నీ పోపు చేసుకుని,
కొంచెము అల్లము ముక్కలు, మెత్తటి ఉప్పు
పోపువేసి కలిపి తింటే రుచిగా ఉంటాయి.

మిరియపు అటుకులు

ఎనిమిది మిరియాలు
అరచిప్ప ఎండు కొబ్బరి
1 టీ స్పూను జీలకర్ర.
ఆవాలు, కరివేపాకు, ఇంగువ

మిరియాలు అన్నీ నేతిలో వేయించి మెత్తగా
పొడిచేసి పెట్టుకోవాలి. కొబ్బరి కొరుకుని, అటు
కులను మొరుముగా దంచి, చిన్న గ్లాసుకు నీళ్లు
స్టీలు గిన్నెలోవేసి ఎవరు పెట్టాలి. నీళ్లు మరుగు
తుండగా మిరియాల పొడి, ఎండు కొబ్బరికొరుకు,
జీడిపప్పు వేసిన తరువాత అటుకుల రసం, తగి
నంత ఉప్పువేసి కలియబెట్టి రెండు నిమిషముల
తర్వాత క్రిందకు దించాలి.

అటుకులతో మిక్చర్

1 పంపు మంచినానె
1 టేబుల్ స్పూను కారం
1 టేబుల్ స్పూను మెత్తటి ఉప్పు
కొద్దిగా జీడిపప్పు
గుప్పెడు అటుకులు
గుప్పెడు వేయించిన సెనగపప్పు
కరివేపాకు

అటుకులు నూనెలో వేయించుకుని, ఉప్పు,
కారంవేసి కలిపి ఉంచాలి. జీడిపప్పు, కరివేపాకు,
సెనగపప్పు వేయించుకొని కారం కలిపిన అటుక్కు
లతో కలపాలి. ఒక వారంవరకు నిలువ ఉంటాయి.

పంచదార అటుకులు

అరసోల అటుకులు
అటుకులకు కావలసినంత పంచదార
1 పంపు నెయ్యి
ఆరు ఏలక్కాయలు

కొద్దిగా జీడిపప్పు, ఎండు ద్రాక్షపళ్ళు,
అటుకులు నెయ్యిలో వేయించుకుని, ఏలక్కాయలు
ఒలిచి పొడి చేసుకుని జీడిపప్పు, ద్రాక్షపళ్ళు, పంచ
దార వేసి కలపాలి. ఒకరోజు మూత్రమే నిలువ
ఉండును.

బెల్లపు అటుకులు

ఒక పచ్చికొబ్బరికాయ
అరసోల అటుకులు
అరసోల కొరుకొన్న బెల్లము

పచ్చికొబ్బరి కొరుకొని బెల్లము, అటుకులవేసి
కలపాలి. కావలసినవారు పంచదారవేసి కలుపుకో
వచ్చును.

పాలఅటుకులు

అరసోల అటుకులు
ఒక సోల మంచినానె
తగినంత పంచదార

పాలు ఎర్రగా కాచిన తరువాత చల్లార్చి
అటుకులు, పంచదార కావలసినవారు ఏలక్కా
యలు పొడి చేసుకుని వేసుకోవచ్చు ఒక నిమిషము
తరువాత తింటే బాగుంటాయి. నిలువ ఉండదు.

అటుకుల లడ్డు

ఒక సోల అటుకులు
ఒక ఎండు కొబ్బరి చిప్ప

ఒక సోల పంచదార (లేక) బెల్లము
అటుకులకు నూనె, నెయ్యి ఏమీ వేయకుండా
పొడిగా వేయించాలి. ఎండు కొబ్బరి కొరుకుని
వేయించుకోవాలి. పంచదార (లేక) బెల్లము ముదు
రుపాకం పట్టి వేయించి ఉంచుకున్న అటుకులు,
ఎండు కొబ్బరివేసి కలిపి క్రిందకు దించుకుని
చేతికి నెయ్యి రాసుకుని వేడిగా ఉన్నప్పుడే ఉండలు,
ఉండలుగా పట్టుకొనవలెను. ఇవి రెండు నెలల
వరకు నిలువ ఉంటాయి.

-టి. భూమాదేవి *

అపస్వరం

మూలం
త్రినేత్ర
అనువాదం
శర్మ

జరిగిన కథ

తల్లిదండ్రుల్ని కోల్పోయి అనాధైన మీరస పెదనాన్న (క్రిష్ణయ్యగారు) చేరదీస్తారు చదువుకోనూ యితర విషయాలనూ ఎంత చూచుకున్నా ఉన్న మీరకు పెదతల్లి ఆటంకం ఎదురౌతూ ఉంటుంది కాస్తేళ్ళ గడుస్తాయి. మీర అన్న గోపి డాక్టర్ పూర్తి చేస్తాడు. మీర కూడా కాలేజీలో చేరుతారు. తను కూడా డాక్టర్ చికిత్సాలనుకుంటుంది. రాధ, గోపాలం దంపతులవారూ. శాము, మీరలు వరసగరం ఆకర్షించుకొంటారు. శాముతో మీర వివాహం జరిగిపోతుంది. మీర ఆర్థికంగా వెళ్ళుతుంది. కానీ లోలోపల డాక్టర్ వృత్తిని కోరిక బలవంతమవుతుంటుంది. ఎల్లెటూరి వాతావరణం మీరకు గిట్టదు. అయినా, తన సంసారాన్ని దిద్దుకోవటమే తన కర్తవ్యమని మనసు సరిపెట్టుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తుంది.

8

శ్రీవాదానికి ఏం బదులు చెప్పాలో అర్థం కాలేదు మీరకి. ఒక విధంగా శాము చెప్పింది నిజమే అనిపించింది. తను పుస్తకాలు చదివి ఏ పరీక్షలకు వెళ్ళాలి? చదవకపోతే మునిగిపోయిందేమిటి? అన్న వృథా అనిపించింది. ఒక్క క్షణం ఆమె మొహంలో చోటుమీ తొంగిచూసింది.

శాము అక్కరతో ఆమె మొహంలోని మార్పు అనే గమనిస్తున్నాడు.

“మీకు డబ్బు దండుగ అనిపిస్తే తెప్పించు క్కర్లా” అని గబుక్కున వెనుదిరిగి వెళ్ళిపోబోయింది మీర. కాని ముందే జాగ్రత్త పడిన శాము చుట్టూకున్న ఆమె చెయ్యి పట్టుకొని తన దగ్గరకు లాక్కున్నాడు.

“నా దగ్గరనుండి ఎవరూ కోపంగా ఎళ్ళి పోవడానికి నీలులేదు”

“నాకేం కోపంలేదు”

“అద్దం తెచ్చి పెట్టమంటావా?”

“ఉహూ. అట్లాగ్లేదు. వదలండి నన్ను. లేక పోతే అరుస్తాను.” మీర విడిపించుకోవాలని పెనుగులాడింది. కాని శాము వదలేదు

“నాతో రాజీ పడితేగాని వదలను”

మీర కాస్తేళ్ళు పూరుకుని “వరే నాకేం కోపం లేదు రాజీ పడ్డాను” అంది.

“మరి రాజీ పడతానికి ముద్ర వేయొద్దా?”

“ఛూ. వదలండి. నాకేం తెలిదు”

“నే చెప్తాను” అంటూ శాము మీరను దగ్గ

రగా లాక్కుని పెదపులమీద గట్టిగా ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

అతడు వదలగానే ఇంకా కోపం తగ్గని మీర తన అర చేతితో పెదపులను గట్టిగా తుడుచుకొని లోపలికి పారిపోయింది. అది చూసి శాము చిరునవ్వు నవ్వాడు.

* * *
నిండు పున్నమి. వెన్నెల వెదజల్లుతూ విహరిస్తున్నాడు, చందమామ. అలాటి వసుధంలో మీర నిండుగా మునుగు కప్పుకొని గదిలో పడుకుంది. శాము ఆరు బయట సంపంగి చెట్టు క్రింద కూర్చున్నాడు. ఇంత అందాన్ని ఆరాధించక తన కళ్ళు వ్యర్థం చేసుకొంటున్న మీరని లేపుదామని గదిలోకి వచ్చాడు.

“మీరా వెన్నెల ఎంత బావుందో చూద్దావు గానిరా.”

మీర కదలేదు. నిద్ర పోతున్నట్టు నటిస్తోంది. శాము ఆమె కప్పుకున్న దుప్పటి లాగి పారేశాడు.

“నాకంతా తెలుసుగాని, రాణీగారూ లేచి రండి!” అన్నాడు.

“నేను రాను”

“వెన్నెల ఎంత బావుందో వర్ణించలేను”

“వద్దు. మీరేం వర్ణించక్కర్లా.”

“నీకు కళ్ళుండి వ్యర్థం”

“అలాగే. మీ కళ్ళు సార్థక పరచుకోండి చాలు”

“ఒక్కళ్ళే మాస్తే, ఒక కన్నే సార్థక మవుతుంది. రెండో కంటి మాటేమిటి? నువ్వు నా అర్థాంగిని కదూ?”

“నేను రాను గాక రాను. ఎన్నిసార్లు చెప్పాలి?”

“నువ్వు రానంటే అమాంతం నిన్ను మోసు కెళ్ళి కూర్చో బెట్టాల్సివుంది” అని బెడరించాడు శాము అవుత పని చేస్తాడేమోనని భయపడి, లేచి కూర్చుంది మీర

“ఈ ఇంట్లో కాస్తేళ్ళు హాయిగా నిద్రపోదామన్నా వీల్లేదుకదా” అని గొణుక్కుంది

శాము గెల్చిన వాడిలా మోహంపెట్టి, మీరతో బయటికి వచ్చాడు. సంపంగి చెట్టు క్రిందున్న రాతి బెంచి చివరిలో కూర్చుంది మీర.

“అంత దూరంగా కూర్చుంటే ఏం బావుంటుంది?”

“చంద్రుడిని చూడడానికి దగ్గరగా వే కూర్చోవాలన్న నియమం వేమీ లేదుగా?”

“కాని దగ్గరగా కూర్చోకపోతే చంద్రుడి అందం తగ్గిపోతుంది” అంటూ దగ్గరగావచ్చి ఆమె పడుము చుట్టూ చెయ్యి వేశాడు శాము.

మీర అతనిని నిరోధించే స్థితిలోలేదు. శ్రీవాదా రోజూ వ్రతి నిముషమూ అతడు వెప్పినట్టు వినక తప్పేదికాదు అతడు మితిసిరి ప్రేమించటమే బాధాకరంగా ఉందామెకు.

“ఇప్పుడు చంద్రుని అందం ఇనుమడించింది”

మీర చంద్రునివేసే చూస్తూంది. అకసంతో ఆడుకుంటున్న చంద్రముడు ప్రపంచమీద మత్తు మందు చల్లుతున్నాడు. ఎలాటి అరసికులనైనా కవులుగా మార్చే శక్తి గల వెన్నెల పరవశించ చేస్తూంది. అప్పుడే విచ్చుకుంటున్న సంపంగుల సువాసన గాలిలో తేలి వస్తూంది.

“మీరా నీకు ఇంకా కోపం పోలేదా?”

మీర మౌనంగా కూర్చుంది. శాము వెళ్ళిగా తను దాచుకున్న మీర కోరిన అయిదు పుస్తకాలనూ తీసి ఆమె వడిలో పడేశాడు. మీర వాటిని చూడగానే ‘నా కక్కర్లేదు’ అంటూ దూరంగా వెళ్ళింది.

“మీరా, డబ్బు కర్మయిపోతుందేమోనని పుస్తకాలు కొనటానికి వెనుకాడుతున్నావని నువ్వు నిజంగా అనుకుంటున్నావా? నిన్ను సంతోషపరచలేని డబ్బు నా కెందుకు? నా సర్వస్వమూ నీదే. నేను నీ వాడిని. నీ కోసమే శ్రమ పడాలి నేను. నా మీద కోపగించకు”

శాము కంఠంలోని ద్వేషతక్కు కరగిపోయింది, మీర. దూరంగా వెళ్ళిన పుస్తకాలను తీసి వళ్ళో పెట్టుకుంది. శాము పుస్తకాల వేపు చూస్తూ..

“వాటికన్న తక్కువయ్యాను నేను” అన్నాడు.

మీర చిరునవ్వు నవ్వింది వెన్నెల నవ్విసట్టిన పించింది శాముకు

“మీర పుస్తక బాండాగారం దిన దినాభివృద్ధి చెందుతూ వచ్చింది. ఒకటి తరువాతి ఒకటిగా నాలుగు బీరువాలనిండా పుస్తకాలు ప్రవేశించాయి. సుప్రసిద్ధ రచయితల పుస్తకాలన్నీ ఆమె బీరు వార్లో చోటు చేసుకున్నాయి. పుస్తక సేకరణతో బాటు కుట్టువని ప్రారంభించింది. ఇంట్లో కీటి కీలకు, తలుపులకు అందంగా కుట్టు బడిన తెరలతో అలంకరించింది. ఇంగ్లీషు వార పత్రికలను తెప్పించుకొని అందలోని మహిళా విభాగాలను చదివి, ఇంటిని అందంగా తీర్చిదిద్దింది. ఇంట్లోకి ప్రవేశించగానే కుడివేపునున్న గదిని, డ్రాయింగ్ రూముగా మార్చింది మీర. అందమయిన సోఫా పెట్టు తెప్పించి, అమర్చింది. గది మధ్యలో టీపాయిమీద, ఫ్లవర్ వాజ్ లోని పూలు కళకళలాడుతున్నాయి. చుట్టూ నాలుగు కుర్చీలు, కుర్చీలను, సోఫాలను అందంగా కుట్టిన కవర్లు ఆలంకరించాయి.

మీర చేతిలో కొత్త అందాలు తొడుక్కుంది ఇల్లు. రోజూ కాంపౌండంతా తిరిగి కొత్త పూలు అమర్చేది ఫ్లవర్ వాజ్ లో.

‘ఫ్లోర్’ అన్న కేక విని, ఆత్రుతతో బయటికి వచ్చింది, మీర. పెదనాన్న రాసిన ఉత్తరం అది. తన పేరనే ఉండటంవల్ల చింది చదివింది. ఏక కాలంలోనే సంతోష దుఃఖాలు ఆవరించాయి, ఆమెను. ఇంట్లోమీడియల్ లో ప్రథమశ్రేణిలో పాసయి నట్టు తెలియవరచి, అభినందనలతో ముగించారు. తను సాస్త్రనట్టు తెలిసి, సంతోషం కలిగినా, వెంటనే దుఃఖము పొంగి, చిన్న అలను వెనుకనే

వచ్చిన పెద్దాతం మరగవేసెట్టా అని సరోతో
చిన్ని మింగివేసింది. మనసు చిన్నబోయింది సర్దు
తున్న పూలు, అక్కడే వడవేసి, సోఫాలో వెనక్కి
వాలిపోయింది.

కాలేజీలో తను గడిపిన రోజులు అమె కళ్ళ
ముందు మెదిలాయి. ఒక్క క్షణం కూడా చూడ
పోనీయకుండా శ్రమించే లేవేటిగలా, తను గడిపిన
రోజులను, ఇప్పటి పీఠం బాతావరణంతో పోల్చు
కుంది. కాలేజీ స్నేహితులు, చర్చల పోటీలు,
ఆటలు, నాటకాలు, అన్నీ ఒక్కొక్కటే అమె
ముందు నిలిచి వెక్కిరించాయి.

అయితేళ్ళ వయస్సులో కాన్వెంటులో చేరిన తను
అప్పటినుంచి పదిహేడేళ్ళదాకా (పెళ్ళయ్యేదాకా)
ఒక్క క్షణం విరామం లేకుండా గడిపింది. ప్రతి
అటలోనూ పాల్గొనటం, బహుమతి పొందటం
మామూలయిపోయింది, మీరకు. చిన్న పిల్లపుటినుండి

అపస్మరం

నాటకాల్లో చేయటమంటే ఎంతో ఉత్సాహం
అమెకు. నాటకాల్లో నాయిక పాత్ర ధరించి,
మొహానికి రంగు వేసుకొని, పెదవులకు రంగు
పూసి, నవ్వు పొందడాన్ని కృతకాలంకరణలతో
మరింత పెంపొందించుకొని, స్నేహితుల ముందు
నిలిచి,

“ఎలా ఉన్నావరా ?” అని, వాళ్ళచేత ‘చార్మింగ్’
‘కిల్లింగ్’ అన్న పాగడ్లలు వింటూ, గ్రీన్ రూమ్ లో
తిరుగుతున్న దృశ్యాన్ని తలచుకుంది.

జానియర్ ఇంటర్లో చదువుతున్నప్పుడు
అఖర్లో నూర్జహాన్ నాటకం వేశారు. ఆరోజు
అధ్యక్షత వహించినాయన మీర అభినయాన్ని, కళా
కౌశల్యాన్ని మనసారా పొగడి అభినందించారు
మొమర్ దున్నర్లో అనమాన్య రూపవతిగా కనిపి

తున్న మీర అందరి దృష్టిని ఆకర్షించింది. తన
సాటిలేని సౌందర్యంతో మొమర్ బాదుషాను బాని
సగా చేసుకున్న, చక్రవర్తిని, నూర్జహాన్ పాత్రకు
జీవం పోసింది మీర. అఖర్ బహుమతి అందుకోవ
టానికి వెళ్ళినప్పుడు అధ్యక్షులు

“అమ్మాయ్, కళామతల్లి నిన్ను వరించింది.
అభినయం నీకు పుట్టుకతో అబ్బింది. దేవుడిచ్చిన
ఈ వరాన్ని సార్వకవరమిక్” అని అభిర్వాదించి బహు
మతి నిచ్చారు.

అఖిల ఇంటర్ కాలేజీ చర్చల పోటీల్లో సాల్గోని
వేల సంఖ్యలో నున్న విద్యార్థి, విద్యార్థినుల ముందు
ధైర్యంగా నిలబడి గంభీరంగా చర్చించి, బహుమతి
పొందినప్పుడు అధ్యక్షుడు మీర వాద వైఖరిని
ప్రశంసించి,

“నువ్వు ‘లా’ చదివితే మంచి ఫలిత ముండగల
దని” నూచించారు కాని, నటి అవ్వాలని కాని,
లాయర్ అవ్వాలని కాని లేదు మీరకు. లేత మనసు
పాతుకుపోయిన అమె ఆకాంక్ష మళ్ళీ ఏ కొత్త
ఆశలకూ చోటివ్వకుండా మనసునంతా ఆక్రమించు
కుంది. పెళ్ళి నిశ్చయ మయినప్పుడే అమె ఆశ
లన్నీ కూలిపోయాయి. వల్లెకు వచ్చివచ్చటనుండి
ప్రతిభావంతమయిన అమె మనసుకు మబ్బు పట్ట
నట్టయింది. జీవిత మంటేనే జుగుప్స విచ్చడింది.
యుద్ధమే లేక, రణవిరుని కత్తి, రక్తదాహంతో
తపాతపాలాడినట్టు ఉందామె స్థితి

పరిశ్వాసలితాలు తెలియగానే పాతస్మృతులు
వెంగేగి అమె హృదయంలోని ఆకాంక్ష పడగలా
విప్పింది దుఃఖం పెల్లబికి రాగా ఉత్తర్వాలులా
తోటో ఉంచుకొనే ఎక్కివెక్కి ఏడవసాగింది.
“పెదనాన్న, శాము అందరినూ తనకు వరాయిరా శ్రీ.
తను బ్రతికి ఉండి ఏం లాభం ?” అనిపించింది.

నోకరు బోరడు, అమ్మగారు ఉత్తరం చదివి
విడవటం చూసే కంగారుగా వెంకమ్మగారి దగ్గరికి
వరుగెత్తి సంగతి చెప్పాడు.

“అమ్మగోరు ఉత్తరం నదివి యేడుస్తుందారు.
ఏం కబురొచ్చినాదో యేటో.”

“అయ్యో, శామణ్ణ కూడా లేడే ఇంట్లో.
వెంటనే వెళ్లి పిలుచుకరా. చెరుకుతోట దగ్గ
రుంటా...”

బోరడు పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్ళాడు. వెంకమ్మ
గారు డ్రాయింగు రూము తలుపు దగ్గర నుంచాని

“ఎక్కడినుండి వచ్చిందమ్మాయ్ ఉత్తరం ?”
మీర తలెత్తి చూసి “పెదనాన్న రాశాడు”
అంది.

అమె మొహమంతా కన్నీరుతో తడిసిపోయింది.
పెట్టుకున్న బొట్టు చెరిగి నీరు కారుతోంది చెవి
రినజాత్తు బుగ్గలకు అంటుకుంది.

“ఏడుస్తున్నా వెండుకమ్మ ? అందరూ కూలా
పొగా ఉన్నారుకదా ?”

“ఉం”

“కుక్రవారప్పుట కన్నీరు పెట్టుకోరాదు.
లే తల్లి. లేచి మొహం కడుక్కుని బొట్టు
పెట్టుకో. ఏం ఉరిగిందోనని శామణ్ణకు కబురు
చేశాను.”

మీర తలుక్కునే లేదో కూర్చున్న, "త నిజం గానా ?" అంది.

"హూ ! బోరడు వెళ్ళా దప్పుడే."

"హ ! ఇక గాబరావడుతూ వస్తా రాయన."

"నాకేం తెలుసమ్మాయ్. ఉత్తరం చదివి ఏడుస్తున్నావని చెబితే, ఏం జరిగిందోనని కలుగు చేశాను."

మీర లేచి మొహం కడుక్కుని బోట్టు పెట్టు కుంటుండగా కాము పెద్ద పెద్ద అంగ లేచుకుంటూ తోపలి కొచ్చాడు.

"మీరా ఏం జరిగింది ? ఎవరిది ఉత్తరం ?"

మీర విషాదంగా నవ్వి "ఏం లేదండీ" అంది.

"అమ్మగారు ఉత్తరం చూసి ఏడుస్తున్నారని చెబితే చెప్తున్న పని వదిలి వచ్చాను". అతని కంఠంలో విసుగు, కోపం ధ్వనించాయి.

మీర తల వంచుకొని నిలబడింది.

"ఏది ఉత్తరం" అంటూ చుట్టూ చూశాడు. కన్నీటిలో తడి నేలమీద వడిఉన్న ఉత్తరం అతని కంట వడింది. కాము అటు చూడగానే మీర ముందుకువచ్చి "అందులో ఏం లేదు." అంటూ ఉత్తరం తీసుకోబోయింది. కాము తన బలమయిన చేతులతో ఆమెను దూరంగా నిలబెట్టి ఉత్తరం తీసుకొని ఆట్రుతతో చదివాడు. వదులుతున్న ట్టల్లా అతని కనుబొమలు ఆశ్చర్యంతో నెంకు చితమై కళ్ళ ప్రకృష్టంగా ఆమెవేపు చూశాయి. ఏడుపుకు కారణ మేమిటన్న ప్రశ్న, అతని మొహములో గోచరించింది. మీర మాట్లాడుకుంటా మౌనంగా నుంచుంది.

"పరీక్షలో పాస్ అవుతున్నా అభినందనలు. కాని ఏదవదగిందేముంది ఉత్తరంలో ?"

మీర మౌనం, కాము వహనాన్ని రెప్పకొట్టింది.

"ఏడుపు శేమి కారణం ?" అన్నాడు గడుముగా.

"ఏమిటో నాకు విసుగనిపించింది. దుఃఖ మొచ్చింది. ఏదైనా. అంతే."

కాము మరేమీ మాట్లాడుకుంటా ఉత్తరం క్రింద గిరవాటేసి, వచ్చినట్టే వెళ్ళిపోయాడు.

కాము వెళ్ళిపోయిన తన ప్రవర్తనకు సిగ్గు వడింది మీర. "భోజనానికి వచ్చినప్పుడవ్వా, ఆయన కోపం పోగొట్టాలి, ఎలాగా" అనుకోసాగింది.

మధ్యాహ్నం వెంకమ్మగారి చేత కాముకు చాలా ఇష్టమయిన, బర్ఫీ, బంగాళాదుంపల చిప్స్ చేయించింది. రెండు దాటినా కాము రాలేదు. మీరకు ఆక తోకవేపు, భరత్ ఇంటికి రాలేదన్న చింత ఒకవేపు బాధించసాగింది. మాట్లాడుకుంటా వెళ్ళి వదు కుంది. అలాగే నిద్ర పట్టింది.

మళ్ళీ మెలకువ వచ్చేసరికి గంట నాలుగయింది. కాము ఇంకా ఇంటికి రాలేనేలేదు. గాబరాతో గేటు దగ్గర నుంచుని ఎదురుచూడ సాగింది. కాస్తేపటికి దూరంలో కార్నిడుకుంటూ వస్తూన్న భరత్ కనిపించాడు.

మీరని చూసి కూడా పలుకరించకుండా తోపలికి వడిచాడు కాము. మీర తనే పలుకరించింది.

"మధ్యాహ్నం భోజనానికి రాలేదేం ?"

"ఏమిటో విసుగనిపించింది, రాలేదు."

"చాలా ఆకలయ్యుంటుంది. ఇప్పుడయినా భోజనానికి పడండి."

"నువ్వు భోజనానికా ?"

"లేదు."

మీరయిన, అలా తర్కించి వదుతున్న కనిపిం కేవలం ఉదయం నుండి అటు భోజనం చేయ కుండా ఉండవు సంగతి ఎవరూ కలిగిపోయింది.

"నువ్వేందుకు భోజనం చేయకుండా ఉండి పోయావు మీరా."

"ఇప్పుడేం మునిగిపోతున్నా గని, తొందరగా రండి. నా కాకలేస్తోంది." అంటూ తోపలికి వెళ్ళింది. కాము ఆశ్చర్యంతో అటు వెళ్ళిన వేగే చూస్తూ. "ఈ ఆదవారి మనసు, అర్థం చేసుకోలేం." అను కున్నాడు.

ఏకంగా భోజనమూ, టిఫిన్ పూర్తిచేసి వచ్చే సరికి సాయంత్రం అయిదుంది. కాము తమల పాకుల పళ్ళెం ముందుంచుకుని కూర్చున్నాడు. మీర,

"అలా బయట తిరిగి వద్దామా ?" అంది.

"ఏమిటి. ఈరోజు ఆమ్మాయిగారికి చాలా పొడవు పుట్టుకొచ్చిందే ?"

"హస్తీ వచ్చింది కాని, ఏ పీర కట్టుకో వాలో చెప్పండి."

టీచరు : వేడికి వస్తువులు వ్యాకోచం చెందుతాయి. చల్ల దనానికి సంకోచంపొందుతాయి.

అనేదానికి ఓ ఉదాహరణ ఇవ్వరా రామూ.

రాము : ఎండాకాలం వగలు ఎక్కువగా ఉంటుంది. శీతా కాలంలో తక్కువైపోతుంది. అందుకే సార్ !

జి. ఎల్. కాలరావు (గుంటూరు)

సా. కాలరావు (గుంటూరు)

"నిశ్చితార్థంరోజున తెచ్చానే ఆ పీర...."

"ఓ. సర్. అయిదు నిమిషాల్లో వచ్చేస్తాను."

"ఆదవారి ముస్తాబు, అయిదు నిమిషాలంటే రెండు గంటలు."

"కాలంటే, టైము చూస్తూ కూర్చోండి."

మీర ముస్తాబయి వచ్చేసరికి కాము "పది నిమిషా లయ్యాయి" అన్నాడు.

"ఈ మూన్ మేకువదానికి రెండు నిమిషాల పట్టింది."

"నిన్ను మాటల్లో గెలవగలనా నేను ?" అంటూ వచ్చాడు, క్యాము..

* * * రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ, మీరకు తోపటమే కరువయింది. నవ్వు తనంతో నిండిన ఆమె జీవితం అక్కర్లేనంత విశ్రాంతికి అలవడలేక పోయింది. రోజూ గంటల తరబడి కూర్చోని, తను కాలే జీతో గడిపిన రోజులను, ఇప్పటి రోజులనూ పోల్చి చూసుకొనేది. అప్పటి రోజులు నిమిషాల్లా గడచి పోతే, ఇప్పటి రోజులు యుగాల్లా గడుస్తున్నాయి. కాము ఉదయం ఎనిమిదింటికి బయటికి వెళ్ళ తానికి ఉద్యుక్తుడై, తన తావుపాటి మొరటు

చప్పులతో తాడుతొలగిస్తున్నాడని మీర తన నిముషం తడవకగా అటువేగే చూసింది. వెంటనే అటు మనసుతో, గోపాలం అన్నయ్యని మెరిసే బూట్లు మెదిలాయి.

"మితో ఒక్కమాట చెప్పింది."

"చెప్పా."

"మితో ఏన్నాక నవ్వుతూవారు మరి."

"అలాగే."

"ఈ పర్యేలో నాకేం తోచుంటుందో."

"ఒక్క బీరువా పుస్తకాలు నాలుగయ్యాయి. కాలంటే ఇంకా తెప్పిద్దాం. కుట్టుపని చేస్తూనే ఉన్నావాయ్. ఇంకా ఏం కావాలి?"

"అది కాదండీ, ఈ పర్యేలో, పాస్కా, లేడీ యోయా ? సినిమానా, స్టేషనులో ? ఏం ఉన్నాయని ? అన్నమానం ఇంట్లో కూర్చోవటమే పది. ఎదుగేస్తోంది నాకు."

"నెంకూ రావలంతా, ఈ నువ్వు ?"

"వస్తుందనుకోండి. కాని, తాను చెప్పే కలుర్లు నా కళ్ళల్లోనివి. నేను చెప్పేది తన కర్తం కాదు. ఆ వదేళ్ళ పిల్లలో, నాకేం కాలక్షేప మవుతుంది ? చెప్పండి ?"

"అయితే, ఇక్కడి రైతు స్త్రీలతో కలిసి పోలాని కొచ్చి కలుపుకొని నంటానా ?"

"చాలేంది. ఎవరైనా వింటే నవ్విపోతారు. నేనా వసులమ్మి చేయగలిగితే, ఈ గడనే లేకపోయే దనలు."

"ఇంతకూ ఏంచేయా లుకుంటున్నావో చెప్పుదూ."

"మీరు నవ్వుతారు."

"లేదంటూంటే .."

"నామీద ఒట్టు."

"అలాగే చెప్పు."

"ఇక్కడి రైతు స్త్రీలకు, పిల్లలకు, వదువు చెప్పదామని"

కాము పక్కమని నవ్వేశాడు. మీర బుంగ మూతి పెట్టి,

"నవ్వరాదని చెప్పినా ముందే ?" అంది.

"నవ్వుక ఏం చేయమంటూవో చెప్పు ?"

"నేను చెప్పినదాంటల్లో నవ్వచ్చే విషయ మేముందని ?"

"వారంతా, చేసే పనులు వదలిపెట్టి కెప్ప రికం అవలంబిస్తే వాళ్ళ కాపురం గతేమిటో చెప్ప మార్దాం."

"రోజూ సాయంత్రంపూట, ఓ అరగంట, అంతే. ఎలాగయినా చెప్పి చూడండి" అంది మీర వేడుకుంటున్న కంఠంతో.

"వాళ్ళ ఒప్పుకోక పోతే ?"

"ఒప్పుకోకపోతే వద్దు."

"సరయితే" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు, కాము.

మధ్యాహ్నం ఇంటికి రాగానే, అడిగింది, మీర.

"చెప్పారా వాళ్ళతో ?"

"సాయంత్రం ఇటువేపు రమ్మన్నాను. నువ్వే చెప్పా."

మధ్యాహ్నమంతా ఏవిధంగా బోధపరచి, ఆ పర్యే టూరి ఆదవాళ్ళను, వదువు నేర్పుకోవటానికి ఒప్పించగలనా అని ఆలోచిస్తూ గడిపింది, మీర. సాయంత్రం కాము ఇంటికి వచ్చాక, కొంతమంది

అలా నెరసిన బీరమ్మ, చెంచరాల రామక్క దుద్దులకు మారుగా, పుట్టిన తాటాకు చెవులకు పెట్టుకున్న, నల్లగా గారపట్టిన వెంకటమ్మ, క్రొత్తగా పెళ్లయిన కెంపక్క, వీరంతా నోటి పిందా అకు వక్క నమలుతూ, మీర ఏం చెబుతుందోనని ఎదురు చూస్తున్నారు. బీరమ్మ,

“ఏంటమ్మగోరు, కలురెట్టారట” అంది.

“పోతాల్లో కమ్మపడి పనిచేయటంవల్లా, వాళ తీరాలు దృఢంగా, ఆరోగ్యంగా ఉన్నాయి. ఎంత కష్టమయినా, అట్టుకోగలమన్న ధీమా కనిపిస్తోంది వాళ్ల మొహాల్లో. ఎండలో పనిచేయటం కలన ఒంటి రంగు నల్లగా మెరుస్తోంది.

“బీరమ్మా, మీ కంటా చదువు నేర్చుకోవటానికి ఇష్టమేనా?”

“అయ్యో వా తల్లి, నడుగులు గిడుగులు పూకొందుకమ్మా. ఏంటి సేసుకుంటానది?”

“అలా కాదు బీరమ్మా—చదువు నేర్చుకుంటే, తీరికలేకల్లా మంచి మంచి పుస్తకాలు చదువుకోవచ్చు. అజ్ఞానం, మూఢ భావాలు పోతాయి.”

“మాకు తీరికేది తల్లీ. ఒక్క చనం నతుం రాలద్దామంటే తీరికేదు గదా.”

“బీరమ్మా, మీరంతా ఒప్పుకుంటే, మీకు మీ ఇంట్లోనే చదువు చెప్పడా మనుకుంటున్నా.”

వెంటనే వాళ్లలో గునగునలు బయలుదేరాయి. ఇష్టేళ్లొచ్చాక ఇప్పుడేం చదువ్వాదు కొందరు. తీరికుండదని గొణిగారు కొందరు.

“నయాకోవాలంటే, బోల్చు తబ్బు గావాలటగా” కామక్క అడిగింది.

“దబ్బు విషయం, మీరేం బెంగపెట్టుకోకండి. నీను చూసుకుంటాను.”

ఒక్క నిమిషం అండకూ మౌనంగా ఉన్నారు. “మీరంతా అతోచించుకోని, రేపు చెప్పండి” అంది మీర.

“అలాగే” అని అందరూ వెళ్లిపోయారు. మీర త్యాగపూరితా దిగజారిపోయింది. తనంతట తాను పిలవి, ఉపరిగా నిద్ర నేర్చుతానన్నా, సందేహిస్తున్నవారిని చూచి, ఆశ్చర్యపోయింది. మళ్లీ ఎవరూ రారనే అనుకుంది.

కాని మీర అనుకున్నట్టు కాక, మరువాడు రాయలతం వాళ్లంతా వచ్చి, “అమ్మగోరూ” అని పిలచేసరికి, ఆశ్చర్యపోయింది మీర. ఉత్సాహంతో బయటికి వచ్చింది.

“మేముంటా నడుగు పెట్టించుకుంటాం తల్లీ” అంది బీరమ్మ. అమె కంగంలో, చదువు నేర్చుకోవాలన్న అసక్తి కన్నా, అమ్మగారి మాటకు గౌరవ మివ్వాలన్న భావమే వ్యక్తమయింది.

“నరే, చాలా సంతోషం బీరమ్మా. తుక్రవారం, నరసానిపూజ చేసి, పాతాలు ప్రారంభిస్తాను. నీకు తెలిసినవాళ్లంతా తీసుకరా.”

“అట్లాగే తల్లీ.”

“నీను వలకా పుస్తకాలు తెప్పించి పెట్టాను.”

“అట్లాగే తల్లీ” అని వాళ్లంతా వెళ్లిపోయారు.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

ఈ సంగతి భర్తతో ఎప్పుడు చెబుతానో నన్ను ఆతం మీరకు. పాయలతం కాము ఇంట్లో అడుగు పెడుతుండగానే,

“ఏమండీ, వాళ్లంతా చదువుకోవటానికి ఒప్పుకున్నారు. తుక్రవారం నరసానిపూజ చేసి, పాతాలు మొదలు పెట్టేస్తాను. అప్పటికి వలక, పెద్దబాబు శిక్ష తెప్పించి పెట్టేయండి” అంది.

ఏమో చెబుదామనుకున్న కాము, అమె ఉత్సాహాన్ని భంగపరచటానికి ఇష్టంలేక పూరుకున్నాడు. మీర తన పూజాగానాలనంత వివరించింది. ఒక వంతపురంలోనే తన విద్యార్థిమల కంటా వివిధంగా తర్ఫీదు ఇచ్చి తయారుచేయ దలచుకుందో ఏకరువు పెట్టింది.

తుక్రవారం రాత్రి వచ్చింది. మీర ఉత్సాహానికి అంతులేదు. తోటలో పూలు కోసి, రెండు పెద్ద దండలు గుచ్చింది. వోరడితో వెళ్లి, తోటలో

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

భార్య, నరసాని. విద్యార్థిదేవత. ఈమె

“తల్లీ” అంది వెంకటమ్మ.

మీర మరో స్వార్థమయిన ప్రశ్నకోసం అటు జరిగింది.

“మీరు కట్టుకున్న కోక రంగు వెలవదా?”

మీర ఉత్సాహంతో దిగజారింది.

“నే నింకా తడిసి చూడలేదు.”

కెంపక్క దొప్పలోని రసాయనాన్ని చూపుతూ, “ఇదెట్లా సేరారమ్మగోరూ” అంది.

మీరకు కోపమెచ్చినా కనబడనియకుండా, బిర్రులో, రసాయనం తయారుచేసే విధానం తెలిపింది. తరువాత అందరికీ ఒక్కో పలకా బలపర ఇచ్చి, అక్కరాధానం మొదలుపెట్టింది అందరి వలకల్లానూ ‘అ అ’ రాసి దిద్దటం నేర్పింది. పాపు గంట దిద్దాక ఆ అక్కరాలను చూస్తూ క్రింద రాయమని చెప్పింది.

“అ. అంత విరాన రామలానికి ఇదేం కలుపు తీసి పనా?” అంది కెంపక్క.

రామక్క ‘అ అ’ లు రెండింటిని తలక్రిందులుగా దిద్దుతోంది.

“అలా కాదు రామక్క” అని మీర వలక పుల్ల నరీగా చిట్టకొని, దిద్దటం నేర్పింది. అలా చూస్తూనే కెంపక్క.

“ఎట్లా దిద్దితే ఏటమ్మగోరూ. దానిలా ఉంటే కాదా?” అంది.

“ముందు మట్టిగావుం తిని, తరువాత, చారు అన్నం తిన గదా? అతలి తీరటమే ముఖ్య మయి నప్పుడు, అదెందుకు కూడదో చెప్పు?” మీర నవ్వుతూ అడిగింది కెంపక్కను. ఏం బదులు చెప్పిలో తెలియక విత్తరిచూపులు చూసింది కెంపక్క.

“వతి ననీకీ ఓ మొదలు, చివర ఉంటాంబు. డేనిక్లా వా ఓ వద్దంటూ ఉండాలి.

ఏకటి వడుతుండగా, బోరడు, లాంతర్లు వెలిగించి తెచ్చిపెట్టాడు.

“మీరమ్మగోరూ, మే మింక ఇంటికెక్కాం” అంది బీరమ్మ.

“అప్పుడేనా?”

“అవును తల్లీ. మొగోళ్ళ వచ్చేయాలికి సంతటి తయారుగా ఉండాలిగదా మరి.”

అందరూ తేచి ఇళ్లవేపు వెళ్లిపోయారు.

రాత్రి మీర భర్తతో ఆరోజు జరిగిందంతా వివరంగా చెప్పుకొచ్చింది. కాము ఎగతాళిగా నవ్వాడు మీర చిరుకోసంతో,

“అదే వద్దంటున్నా. మరి. నాకు కోపం వస్తుం దంతే” అంది.

“తేదండి రాణీగారూ. అప్పయింది. లెంపె లేసుకుంటున్నాను.”

“ఇక రెండేళ్లలో వ్యాసంతా, రోయర్ సెకం డరీ వరీక్లకు, కట్టేలా తయారు చేస్తాను. చూడండి.”

కాముకు విద్ర వచ్చేదాకా, మీర కుబుర్లు చెప్పుతూనే ఉంది.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

అలాగే తల్లీ.

5.3-1965 శుక్రవారం మొదలు

11.3-1965 గురువారం వరకు.

మేమం :

(ఆశ్వని, భరణి, కృతి క 1 పా.)

ఈ వారం ప్రారంభంలోనే కొన్ని వ్యవహారాల్లో అనవసరమైన వ్యయం జరిగినా, తరువాత వృత్తి వ్యాపారాల్లో తగినంత అభివృద్ధిని సాధించగలరు. వ్యాపారంలో కొంతమంది వ్యక్తులు మీకు నష్టం కలిగించడానికి చేసే ప్రయత్నాలు చివరకు మీకు లాభదాయకంగా మారతాయి. వృత్తిలో సాటివారి పోటీని ఎదుర్కొని విజయాన్ని సాధిస్తారు. ఉద్యోగంలో పయకుబడి బాగా ఉంటుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో మీ కృషి అంత ప్రోత్సాహకరంగా ఉండకపోవచ్చును. ప్రయాణాలు లాభిస్తాయి. ఆశ్వని నక్షత్ర జాతకులకు మాత్రం ఆరోగ్యం అంత బాగుండదు.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాల్లో కార్యభారం పెరుగుతుంది. సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో ప్రముఖ పాత్రను నిర్వహిస్తారు.

వృషభం :

(కృతి క 2, 3, 4 పా, రోహిణి మృగ 1, 2 పా)

ఈ వారం అన్నివిధాలా ప్రోత్సాహకరంగానే ఉంటుంది కాని, మీరు క్షణం కూడా విశ్రాంతి లేకుండా, ఎంతో కృషి చేస్తేనే గాని ఏ వ్యవహారమూ నెరవేరదు. వ్యాపారంలో నూతనవాతావలంబిగా లభించడంవలన ఆదాయం పెరుగుతుంది. వృత్తిలో మీకు కొంతమంది మిత్రుల తోడ్పాటు లభిస్తుంది. ఉద్యోగంలో కొంతమంది వ్యక్తులు మీమీద నిండా ప్రచారం చేయడమే పనిగా పెట్టుకొంటారు. ఆర్థిక వ్యవహారాలు సంక్లిష్టకరంగా ఉంటాయి. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు ఇంకా అంత బాగా ఉండకపోవచ్చును. బంధువుల వ్యవహారాల్లో కొత్త నమస్సులు రావడంవల్ల ఆందోళన కలుగుతుంది.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం ఇదివరకటికంటే బాగా ఉంటుంది. దైవకార్యాల నెరవేరతాయి. శుభ కార్యాల విషయంలో కొంచెం అభివృద్ధి ఉంటుంది.

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆర్యద్ర, పునర్వసు, 1, 2, 3 పా)

వృత్తి వ్యాపారాల్లో గతవారం కంటే ఈవారం బాగా ఉన్నదని మీరు భావించడం మార్పులు వస్తాయి. వ్యాపారంలో కొంతమంది వ్యక్తులు సమయానికి తమ అసహాయతను తెలియజేస్తూ, మీ సామర్థ్యం వల్లనే వాటిని చక్కబెట్టుకుని తగిన ప్రయోజనాన్ని పొందగలరు. వృత్తిరీత్యా చేసే ప్రయాణాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. మీరు ఎంత జాగ్రత్తగా ఉన్నా వారంతంలో అనవసరమైన వ్యయం చేయవలసి వస్తుంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో మీరు యిది వరకు చేసిన వాగ్దానాలవల్ల ఇబ్బంది కలుగుతుంది. సాహస ముతో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా లాభిస్తాయి.

స్త్రీలకు—కుటుంబ కార్యక్రమాలు సంక్లిష్టకరంగా ఉంటాయి. సాటివారిలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. ఉద్యోగినులకు మంచి సమయం.

మి	మే	మృ	మి
బు చం	గు	రా	
ర కు	వారఫలం		
క			కు
	మ హే వ్		
	కే		

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష.)

ఆదాయం బాగానే ఉన్నా, వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఎప్పుడు ఏమిటి జరుగుతుందో అనే ఆందోళన కలిగించే పరిస్థితి ఏర్పడడం వలన ఈవారం అంత సంక్లిష్టకరంగా ఉండదు. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాల్లో కలిగిన చికాకులు తొలగిపోతాయి. వ్యాపారం భారీయైతూనే వేయడంవలన ఆర్థికంగా అప్పుడప్పుడు ఒత్తిడి రావచ్చును. సాంఘిక కార్యక్రమాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. మీకు యిష్టం లేకపోయినా, బంధువుల వ్యవహారాల్లో జోక్యం చేసుకోవలసి వస్తుంది. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. నైద్యులకు, రాజకీయ వాయకులకు యోగవంతమైన సమయం.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం ప్రస్తుతం బాగా ఉన్నా, నిర్లక్ష్యం చేయకూడదు. సాహిత్య కళారంగాల్లో భృతి లభిస్తుంది. వివాహ వస్తువులు కొంటారు.

సింహం :

(మృగ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

ఈ వారం ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో కంటే ఆరోగ్య విషయంలో శ్రద్ధ చూపించడం అవసరం. వారం ప్రారంభంలో, వ్యాపారరీత్యా చేయవలసిన ప్రయాణాలు లాభదాయకంగా కనిపించినా, వాయిదా వేయడం మంచిది. వృత్తి వ్యాపారాలు వారంలో మొదటి భాగంలో కంటే రెండవ భాగంలో బాగా ఉంటాయి. వృత్తిలో మీకు ప్రయోజనకరమైన ఒప్పందాల విషయంలో వారంతంలో అకస్మిక అనుకూలత లభిస్తుంది. ఉద్యోగంలో ఎవరినీ, విశేషంగా సమ్మి వ్యవహారంవడం మంచిది కాదు. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు స్వల్పముగా ఫలిస్తాయి. పారిశ్రామిక వేత్తలకు మంచి సమయం.

స్త్రీలకు—కుటుంబ కార్యక్రమాలు కొద్ది మార్పులతో నెరవేరతాయి. సంతానానికి పోషకంతోషలు లభిస్తాయి.

కన్య :

(ఉత్తర 2, 3 4 పా, హస్త, చిత్త 1, 2 పా)

వృత్తి వ్యాపారాల్లో వారం మధ్యలో అనవసరమైన వ్యయప్రయాసలకు గురి అయినా, వారంతానికి, మీ కృషికి తగిన ప్రతిఫలాన్ని పొందగలరు. భారీయైతూనే చేసే వ్యాపారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. వృత్తిలో కొంతమంది వ్యక్తులు తమ

ఈవారం ధరలు

అవరాల ధరల్లో ఒడుదుడుకులు వచ్చినా మొత్తంమీద పెరుగుదల ఉండదు. బెల్లం ధర కొంచెం పెరుగుతుంది. చింతపండు ధర కూడా పెరగవచ్చును. మానె, నువ్వుల ధరలు నిలకడగా ఉంటాయి. బట్టల ధరలు కొంచెం పెరుగుతాయి.

స్వార్థానికి మిమ్మల్ని వినియోగించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందవచ్చును. కోర్టు వ్యవహారాల్లో ప్రతిపక్షాల వాదం బలహీనపడే సంఘటనలు జరుగుతాయి. వారంతంలో సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు. చిత్తా నక్షత్ర జాతకులకు మాత్రం ఆరోగ్యం అంత బాగా ఉండకపోవచ్చును.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. ఎవరితోను వాద ప్రతివాదాలకు దిగడం మంచిదికాదు. శుభములంగా ధనవ్యయం జరుగుతుంది.

తుల :

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, నిశాఖ, 1, 2, 3 పా)

ఏ వ్యవహారంలోను అరంభంలో కనుపించిన అనుకూలత అఖరు వరకు నిలువదు కాబట్టి వృత్తి వ్యాపారాల్లో సామాన్యమైన ఫలితంతో సంక్లిష్ట పొందడం మంచిది. ఇతరులతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు కొంత జరిగేసరికి ఆ యితరులు జారిపోవడం వల్ల మొత్తంమీద మీరే హాంపవలసి వస్తుంది. ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగానే ఉన్నా, రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందకపోవడం వలన తాత్కాలికమైన యిబ్బంది కలుగుతుంది. వృత్తిలో సాటివారితో పోటీ తగ్గుతుంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో నూతనోద్యమాలు వాయిదా వేయడం మంచిది. నష్టం సాంగత్యం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు—కుటుంబ కార్యక్రమాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి. సంతానానికి అవారోగ్యం చేయవచ్చును. పుణ్యకార్యాలు చేస్తారు.

మృశ్మికం :

(నిశాఖ 4-వ పాదం, అనూరాధ, శ్రేష్ఠ.)

వృత్తి వ్యాపారాల్లో ప్రతి వ్యవహారమూ లాభదాయకంగా ఉన్నట్లే ఉంటుంది. అందరూ అనుకూలంగానే ఉంటారు కాని వారంతానికి మీరు పొందిన శ్రమా, ప్రతిఫలం లెక్కచేస్తే ఈవారం అంత సంక్లిష్టకరంగా ఉండదు. మీరు స్వంతంగా చేసే వ్యాపారాల కంటే భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. వృత్తిలో ప్రయోజనకరమైన మార్పులు వస్తాయి. రావలసిన డబ్బుమీద ఆధారపడి నూతన వ్యవహారాలు ప్రారంభించడం మంచిదికాదు. ఉద్యోగంలో మెచ్చుకురాని బాధ్యతను వహించవలసి వస్తుంది. కోర్టు వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. మిత్రులకు సహాయం చేస్తారు.

స్త్రీలకు—కుటుంబ కార్యక్రమాలు సంక్లిష్టకరంగా నెరవేరతాయి. వివాహ కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు. నూతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు.

(మూల, పూర్వోచ్ఛేద, ఉత్తరార్థాద్య 1 పా.)

(పూ. భా. ద్వి. 4 పా. ఉ. భా. రేవతి.)

ఉద్యోగంలో అనుకూలమైన వాతావరణం ఏర్పడవచ్చును. కొన్ని వ్యవహారాల్లో అధిక వ్యయం జరుగుతుంది. సాంఘిక కార్యక్రమాలకు మార్పులు వస్తాయి. ఉత్తరార్థాద్య నక్షత్ర జాతకులకు మాత్రం కొంచెం బాగా ఉంటుంది.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో మీ కృషికి అటంకాలు వస్తాయి. ప్రయాణాలు వాయిదా వేయడం మంచిది. ★

గ్రహబలం అనుకూలంగా ఉంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో కొంతమంది వ్యక్తులు మిమ్మల్ని లెచ్చగొట్టడానికి ప్రయత్నించినా, మీరు నిగ్రహంగా ఉండి మీ స్వంత వ్యవహారాల్లోనే దృష్టిని కేంద్రీకరించడం మంచిది. ఇదినరకు మీరు నిరాశ చెందిన వ్యవహారాలు కూడా ఇప్పుడు సానుకూల పడతాయి. వృత్తిలో నూతన మార్గాల ద్వారా ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఉద్యోగంలో మీ అభిప్రాయాలకు తగిన అవకాశాలు లభించడంవలన పాటిదారిలో మీ సామర్థ్యం రుజువు కాగలదు. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కొంతవరకు లాభిస్తాయి. పుణ్యకార్యాల చేస్తారు.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నా కొంచెం అలసానత కనిపించవచ్చును. బంధుమిత్రులను కలుసుకొంటారు. వైద్యురాలైనది నంపు సేవకలకు మంచి నమయం.

మకరం :

(ఉషా 2, 3, 4 పా, శ్రవణం, దనిష్ఠ 1, 2 పా.)

ఈవారం అంత బాగా ఉంటుందని ఆశించడానికి అవకాశంలేదు. వృత్తి వ్యాపారాల్లో సామాన్యమైన వ్యవహారాలకు కూడా ఎంతో ప్రయత్నం చేయవలసి వస్తుంది. ముఖ్యమైన వ్యవహారాలు భాగస్వాముల నిర్ణయానికి వదలివేయడం మంచిది. ప్రయాణాల్లో మీ తాలూకు వస్తువులు పోయే ప్రమాదం ఉంది. ఉద్యోగంలో మార్పులకోసం ప్రయత్నం చేయడానికి ఇది నమయంకాదు. మీరు ఇదినరకు జరిగిన వ్యవహారాల్లో చికాకులు ఏర్పడడం వలన మానసికాందోళన కలుగుతుంది. కాని నష్టం యేమీ కలగదు. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో యితరుల జోక్యంవల్ల భేదాభిప్రాయాలు రావచ్చును.

స్త్రీలకు—కుటుంబ కార్యక్రమాలు కొంచెం శ్రమమీద నెలవేరతాయి. అలంకార వస్తువులు కొంటారు. బంధువులను కలుసుకొంటారు.

కుంభం :

(దనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూ. భా. 1, 2, 3 పా)

వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీరు కొన్ని అనువర మైన వ్యవహారాల్లో చిక్కుకొనడంవల్ల, ప్రయోజనకరమైన వ్యవహారాలు చేజారిపోతున్నా ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాల్లో నష్టం రాగల సూచనలు ఉన్నాయి. వృత్తిలో కొంచెం శ్రమమీద యధాతథ స్థితిని నిలబెట్టుకొనగలరు. ఉద్యోగంలో మీరు ఏమీ చేసినా, తప్పులు వచ్చే ఉద్దేశంతో కొంతమంది వ్యక్తులు ప్రవర్తించడం వలన మీ మంచితనం, సామర్థ్యం రాజీనామా పోవచ్చును. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు మాత్రం అనుకూలంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్య విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండడం మంచిది. సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు. మిత కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

వృత్తి వ్యాపారాల్లో కొంచెం అభివృద్ధిని సాధించినా, దాని నిమిత్తం మీరు పొందిన వ్యయ ప్రయాసలతో పోల్చినప్పుడు ఈ వారం సంతృప్తి కరంగా ఉండదు. వ్యాపారంలో మీకు సహాయం చేసేవారికి కొన్ని చికాకులు రావడంవలన మీకు కూడా యిబ్బంది కలుగుతుంది. వృత్తిలో మీరు ఏమాత్రం అశ్రద్ధగా ఉన్నా అవస్త మీది, అను

మార్చి-5

వృత్తి వ్యాపారాల్లో కొంచెం అభివృద్ధిని సాధించినా, మీరు అనందభ్రంలో పొందిన వ్యయ ప్రయాసలతో పోల్చినప్పుడు యీ సంవత్సరం అంత సంతృప్తి కరంగా కనిపించదు. వ్యాపారంలో కార్యనిర్వహణ కోసం మీకు అంతగా యిష్టంకాని వ్యక్తులతో సన్నిహితంగా ప్రవర్తించవలసి వస్తుంది. వృత్తిలో ఆదాయంతోపాటు వ్యయం కూడా పెరుగుంచలసిన మీరు ఆశించినంత అభివృద్ధిని సాధించడానికి అవకాశంలేదు. ఉద్యోగంలో మీకు వ్యతిరేకంగా ఏమీ జరుగదు కానీ అప్పుడప్పుడు అందోళన కలిగించే పరిస్థితి ఏర్పడవచ్చును. ఆర్థిక వ్యవహారాలు సంతృప్తి కరంగా ఉంటాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు ఫలితంగా సూచనలు లేవు. ఆరోగ్యం బాగానే ఉన్నా, కాలదం, జారివడడం వంటి ప్రమాదాలు కలుగవచ్చును. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో ఏర్పడిన భేదాభిప్రాయాలు తొలగిపోతాయి. విద్యార్థులు సామాన్యంగా కృతార్థులు కాగలరు.

మార్చి-6

ఈ సంవత్సరం అంత అనుకూలంగా ఉంటుందని ఆశించడానికి అవకాశం లేదు. సంవత్సరం ప్రారంభంలోనే మీరు కొన్ని అనువరమైన వ్యవహారాల్లో చిక్కుకొని పోవడం వృత్తి వ్యాపారాల్లో తగినంత శ్రద్ధ చూపించడానికి అవకాశం లభించక పోవచ్చును. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు మాత్రం కొంచెం ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. వృత్తిలో కొంతమంది వ్యక్తులు మీకు లేచిపోని ఆశలు కల్పించి మోసం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ఉద్యోగంలో అనుకూలమైన మార్పులు రాగల సూచనలు ఉన్నాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ఇంతవరకు మీకు సన్నిహితంగా ఉన్నవారే ప్రతిపక్షాల్లో చేరడంవలన తాత్కాలికంగా ఒదిగి ఉండవలసి వస్తుంది. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. విద్యార్థులు మొదటిస్థుల శ్రద్ధగా చదవడం మంచిది.

మార్చి-7

ఈ సంవత్సరం కుభాకుభ మిశ్రమంగా ఉంటుంది. వ్యాపారంలో కొన్ని వ్యవహారాలు మీ అదుపు తప్పి మీరు పూపించని పరిణామాలకు గురి అవుతున్నా, చూస్తూ పూరుకోవడం తప్ప ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి ఏర్పడవచ్చును. ఇతరుల వాగ వాలను నమ్మి భారీ వ్యవహారాలు ప్రారంభించడంవలన తరువాత సక్రాంతన పడవలసి వస్తుంది. వృత్తిలో కొత్త వారితో పోటీ రావడంవలన మీ కార్యక్రమాలకు మార్పులు రాగలవు. ఉద్యోగంలో ఇతరులు చేసిన పాఠ్యాట్లు కూడా మీరే బాధ్యత వహించవలసి వస్తుంది. కోర్కె వ్యవహారాల్లో అనుకూలమైన మార్పులు వస్తాయి. సాహిత్య కళారంగాల్లో కొంచెం శ్రమమీద మీ కృషి రాజీస్తుంది. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. సంతానానికి సౌఖ్య సంతోషాలు లభిస్తాయి. విద్యార్థులు కొంచెం శ్రమమీద మంచి మార్కులతో కృతార్థులు కాగలరు.

మార్చి-8

ఈ సంవత్సరం సామాన్యంగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో విశేషమైన ప్రయోజనాన్ని ఆశించడానికి అవకాశంలేదు. వ్యాపారంలో సామాన్య వ్యవహారాలకు కూడా ఎంతో కృషి చేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడడం వలన అప్పుడప్పుడు నిరాశ నిష్పృహలకు గురికాగల సూచనలు ఉన్నాయి. ముఖ్యమైన వ్యవహారాలు భాగస్వాముల నిర్ణయానికి వదలివేయడం మంచిది. వృత్తిరీత్యా చేసే ప్రయాణాల్లో ప్రయాసకు తగిన ప్రయోజనం ఉండకపోవచ్చును. ఉద్యోగంలో కొంచెం శ్రమమీద యధాతథ స్థితిని కాపాడుకొంటారు. ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. రావలసిన డబ్బు నమయానికి అందవచ్చును. భారీ వ్యాపారాలు వాయిదా వేయడం మంచిది. ఆరోగ్య-విషయంలో జాగ్రత్త అవసరం. విద్యార్థులు శ్రమమీద సాధారణంగా కృతార్థులు కావచ్చును.

పుత్తి వ్యాపారాల్లో అమ్మడమ్మడు కొన్ని అనాచ నీయములైన పరిస్థితులు ఏర్పడినా, మొత్తంమీద తగినంత అభివృద్ధిని సాధించడంవలన ఈ సంవత్సరం సంక్రమితకరంగానే ఉంటుంది. వ్యాపారంలో మీకు ఇంతవరకు సహాయంగా ఉన్నవారికి వికాకులు రావడంవలన మీరు కూడా కొంచెం ఇబ్బంది పొందవచ్చును. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాలు ప్రారంభంలో సామాన్యంగా ఉన్నా రానురాను ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. పుత్తిలో ముమ్మందు బాగా ఉపయోగించగల పరివరాలు ఏర్పడతాయి. ఉద్యోగంలో అధికారులతో ఏర్పడిన శ్రేణిని ప్రాయాలు తొలగిపోవడం వలన మీ అభివృద్ధి మార్గం నిష్కంఠకం కావచ్చును. అర్థిక వ్యవహారాలు బాగానే ఉంటాయి ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. విద్యార్థులు సాధారణంగా కృతార్థుల కాగలరు. కళాకారులకు, రాజకీయ నాయకులకు మంచి సమయం.

మార్చి-10

ఈ సంవత్సరం పుత్తి వ్యాపారాల్లో గౌరవ ప్రాప్తిబాగానే ఉంటాయిగాని ఆర్థికంగా విశేషమైన అనుకూలతను ఆశించడానికి అవకాశం లేదు వ్యాపారంలో మీరు ఇదివరకు ప్రయత్నం చేసిన వ్యవహారాలు ఇప్పుడు సానుకూల పడతాయి గాని, ఫలితం మీరు వూహించినంతగా ఉండక పోవచ్చును. భాగస్వాములతో వ్యర్థ జేదాది ప్రాయాలు వచ్చినా అందువల్ల ఏ కార్యక్రమమూ ఆగిపోదు. పుత్తిలో పాటివారితో పోటీ సంవత్సరం మధ్యలో కొంచెం తగ్గవచ్చును. ఉద్యోగంలో కార్య భారం పెరిగినా, మీ క్రమను అధికారులు గుర్తించగల సూచనలు ఉన్నాయి. స్థిరస్థి వ్యవహారాల్లో ఏర్పడిన వికాకులు తొలగిపోతాయి. ఆరోగ్యము ప్రస్తుతం బాగా ఉన్నా నిర్లక్ష్యం చేయ తగదు. కుటుంబ వ్యవహారాలు సంక్రమితకరంగా ఉంటాయి. విద్యార్థులు మంచి మార్కులతో కృతార్థులు కావచ్చును.

మార్చి-11

ఈ సంవత్సరం అన్నివిధాల అనుకూలంగా ఉంటుంది. వ్యాపారంలో మీరు గత సంవత్సరం ఎంత ప్రయత్నం చేసినా, నెరవేరని వ్యవహారాలు ఇప్పుడు వాటంతట అవి నెరవేరగల సూచనలు ఉన్నాయి. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాల కంటే మీరు స్వంతంగా చేసే వ్యాపారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. దీర్ఘకాలానికి పలి తాన్ని యిచ్చే భారీ వ్యవహారాల్లో అనుకూలమైన సంఘటనలు జరుగుతాయి. మీకు ఎంత ఇష్టం లేకపోయినా, పుత్తిలో కొన్ని వ్యవహారాల్లో మధ్య పరిస్థితుల వంటి సాత్రతను నిర్వహించవలసి వస్తుంది. ఉద్యోగంలో ఉన్నత స్థానం కోసం చేసే ప్రయత్నాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా లాభించవచ్చును. దూరప్రయాణాలు చేస్తారు. ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. విద్యార్థులకు క్లాసు లాగల సూచనలు ఉన్నాయి.

వైజ్ఞానిక గాధా శత్రీ

8

డాక్టర్

క్లోరోఫారమ్

నవంబరు 4 న తేదీ, 1847 న సంవత్సరము స్కాట్లండులో డాక్టరు సింప్సన్ గారి ఇంట భోజనశాల. సింప్సన్ గారూ, ఆయన సహాధ్యాయులు కీత్, డంకన్లు కూర్చుని కలుర్లు చెప్పుకుంటూ ఉంటారు. ఉండుండి ఆ గదిలో గభీనుని నిశ్చలమౌవరించింది. కొంతసేపటి వరకూ ఎవరూ ఆ గదిలో ప్రవేశించలేదు. సింప్సన్ గారి బట్టరు వచ్చి మూచాడు. ముగ్గురూ కుర్చీలలోంచి జారిపోయి భోజనాలు చేసే టేబిలు కింద పడ్డాయి. తప్పిడి ఉన్నాడు. బట్టరు ఆళ్ళర్య వడ లేదూ, అరవనూ లేదు! నిమ్మడిగా ఒక్కొక్కరి దగ్గర నాగి గొంతు దగ్గర బొత్తాము పట్టు నడలించి, మెడగుడ్డ బిగుతునిప్పి మెల్లగా తల్లి పోయాడు. కొంత సేపటికి తెలివినచ్చి ముగ్గురు వైద్యులూ గడియారము చూచి హర్షదానాలు చేశారు. బట్టరు వచ్చాడు. “బట్టర్ ‘పోర్టువైను’ తీసుకురా. ఏమలాగ తెల్లబోయి చూస్తావు?” అన్నాడు డాక్టరు సింప్సన్. “ఇంకావా బాబూ” అన్నాడు బట్టర్. సింప్సన్ నవ్వి, “ఇంకావా ఏమిటి? మేము తాగిందే? అన్నాడు. బట్టరుకి ఏమీ పాలుపోలేదు. దిగ్రమతో అలాగే నిలబడ్డాడు. సింప్సన్ విరగబడి నవ్వి “మేము వడి ఉన్నప్పుడు నువ్వుగాని ఈ గదిలోకి వచ్చావా?” అన్నాడు. “వచ్చాను బాబూ”. “ఈమెడ గుడ్డలూ బొత్తాములూ ఉండదీసినది నువ్వేనా?” “అవును బాబూ”. “గొవ్వుదాది. వెనకటి బాటు గారికి చేసినట్టే చేశావన్న మాట! మేము ఇదో బాటిల్ పోర్టు తాగలేదు. క్లోరోఫారమ్ పీల్చాము”

అన్నాడు సింప్సన్. బట్టరు ఆళ్ళర్యకు “క్లోరో ఫారమ్ బాబూ ? ఆ ప్రాంతానాన ఎవరితో కుందేళ్ళకి పెట్టాను రాసినదా ? దాన్ని నిండు, పీల్చారా ? అపోయము కాదా బాబూ ?” అనిపిండు డంకను అన్నాడు: “డాక్టర్ జీ విజంగా ఈ రోగులకూ వర్తనలకూ చాలా గొప్పరోజు” అని.

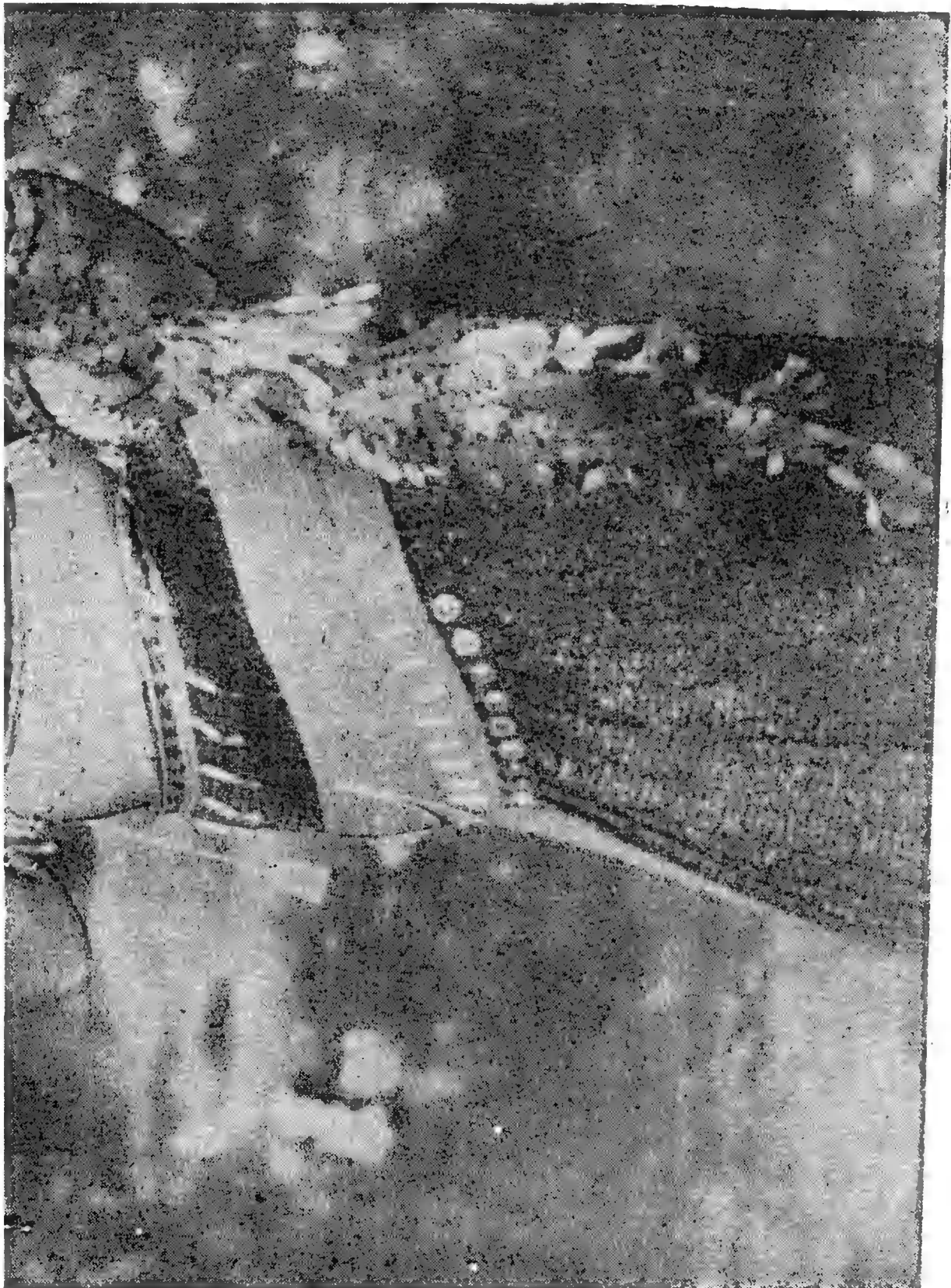
మానవుల భాదా నివారణకని, డాక్టర్ సింప్సన్ అతని అనుయాయులూ సాహసించి తామే క్లోరో ఫారమ్ పీల్చి, అది కొంతసేపు పూర్తిగా స్వచ్ఛత వైపుంచేస్తుందని నిరూపించిన అంట అసంఖ్యాక ప్రణాళిధరులకు, అంతరించియుజాడవు పీల్చినా, మంచితో కాకేమి? ఈనాడు ఎంత మంచి ప్రతిరోజు వాస్తవేని చికిత్స చేయడాని? యోగిస్తోంది క్లోరోఫారమ్?

పారడే, జేపి అని ఇద్దరు వైజ్ఞానికులు గు దొమ్మిదో శతాబ్ది ప్రారంభములో వైజ్ఞానిక వాయువుని పీల్చితే స్వస్థి నవ్వుమనుకుంటు చేప్పారు. వారు దాన్ని ఈధరుపి పీల్చి నిరూపించి మూసారు. బోష్టును నగరపు దంతవైద్యుడు వారేమిచ్చా మొట్టమొదటిగా దంతంగ గాధి తులకు వైజ్ఞానికాడు పీల్చించి చికిత్స చేశా డు. 1847 లో ప్రాచీనదేనియుడు ప్లోరెన్సు క్లోరోఫారమ్ ద్రవపు అనిలితో చిన్నకంటాపుల వర్తనము” అన్న వైజ్ఞానిక వ్యాసము ప్రాపి ప్రకటించాడు. దానిని వైద్య ప్రపంచము గుర్తించి చేతే లేదు. వల్సారికి ఈధరు వాడడముతో, సాధనాల బాధరబంది ఎక్కువ. మార్చివైజ్ఞానికాని ఆ అనిలి ప్రభావాన్ని వర్తించినది మానీ సింప్సన్ క్లోరోఫారమ్ అంతకంటే ఉపయోగానుకూలత ఎక్కువ కలిగి ఉందాలి అని అంచనాకట్టి, ముంపులపై క్లోరోఫారమ్ ప్రభావాన్ని నిరూపించాడు. ఆ సోదా ఇంకోకది మోడ కాకుంటా అను మోడనే మేనుతున్న ఆవైద్య ప్రయమెంత పూజనీరూపం!

క్లొరొజ్జ తర్వాత ఎడింబరో రాయల్ వైద్య శాలలో సింప్సన్ క్లోరోఫారమ్ ప్రభావము దాఖలా మూపించాడు. మలాధికారులు గోణుగు కున్నారట. “భగవంతుడు నిర్ణయించిన బాధాను భవాన్ని మాట చేస్తున్నాడీయన” అని. మూపుల బాధాచిచ్చులై ప్రభువు నిర్మించిన వన్ను పున కనుక్కున్నాడని ఎందుకుకోలేవో!

కృష్ణా నది

జరిగిన కథ

మంజుల వివాహకారణంగా, ఆర్థిక అవసరాల దృష్ట్యా కొడుకుని కట్టుంపిస్తున్న పెళ్ళి చేసుకో మంటాడు తండ్రి; మొదట నిరాకరించినా చెల్లెలి పైగం ప్రేమతో తర్వాత సరే నంటాడు. తర్వాత మంజుల వివాహ మవుతుంది. ఆరేళ్ళు గడి తాయి. మంజుల యీలాగా బియ్యే పట్టుకోబాటు నాలుగేళ్ళ మధురిమను కూడా పొందింది. భర్తతో తాళివెల్లి ఎం. పి. రీక్షలు బాగా రాకామన్న తల్లితో తిరిగివస్తూ అన్నయ్య సంతారం అందోషవరంగా ఉండటం గమనిస్తుంది. భర్త పరీక్ష పాస్ కాలేకపోయినందుకు బాధపడుతుంది మంజు. వాళ్ళ సంతారంలో ఆపార్థాల చెలరేగి మళ్ళీ పెట్టుకుంటాయి. ఎం. పి. పైగం తో చెల్లెలిని ఉజలాపడెస్తున్న మంజుకు అభిభంగం కలిగిలా ప్రవర్తిస్తా దామి భర్త. చివరికెలాగైతేనే ఎమ్మె పాస్ నా ఉద్యోగం చెయ్యననే షరతుపై భర్తని ఒప్పిస్తుంది. కలతలతో కుంటున్న నారాయణ విద్యుల సంతారాన్ని ఒకదానికి తెస్తుంది మంజు. మంజు, మధుర కలసి రీక్షలకు కాక వెళతారు. అక్కడ మధుర కేవలపుం స్నేహాన్ని అనుమా దిస్తుంది మంజుల. తమ స్నేహంతోనే పవిత్రతను వ్యక్తం చేస్తుంది మధుర.

11

రైల వంతుకుని ప్రేమతో బలమైన గిమ్మా మధుర అంతకుముందు రోజు జరిగినది అమెకు వద్దలిగా పూర్తిగా విరుద్ధంగా అతి నెమ్మదిగా మెల్లిగా చెప్పింది.

చంటిపల్లాళ్ళ తల్లి రెండు అరచేతుల్లోనూ ఉంచుకుని అటూ యిటూ పూగించినట్లు గంగా తరంగాలపై ఉయ్యాల లూగే నావ. తియ్యని వూహలతో నయ్యాలలాడే తరుణ వయస్కులు.

‘ఇలా మన మిద్దరం పడవతో ప్రయాణం చేస్తుంటే నీకేమినిపిస్తోంది మధుర?’ అన్నాడు కేశవ. ఇద్దరం పడవకు చెరో చివరనా కూచున్నాం, దూరంగా ఉన్నాం. కాని, ఒకరి కొకరు చెప్పే లోనంత సమీపంలో ఉన్నాం.

‘ఇప్పుట్లా పరీక్షలని విన్ను డిప్లొమీ చెయ్య లేదు. ఇలాకి నా మనస్సులోని చెప్పకుండా ఉండ లేను. నువ్వలా పూరుకుంటే లాభంలేదు. మనద్దరం ఒకే రిక్కలో కూచుని వెడుతుంటే చూసేవాళ్ళు ఏమనుకున్నారని నీ కనిపించింది మధుర?’

‘దొంగ నేనేమని జవాబు చెప్పగలను కేశవా! మిద్దరం కలసి ప్రక్కప్రక్కల నిలబడి విన్నవాడు

డికి పూదయపూర్వకంగా నమస్కారం చేసేవవుడు మీకేమినిపించింది కేశవా?’

కొన్ని ప్రశ్నలకు జవాబు అనవసరం. కొన్ని అనుభవాలకే వ్యాఖ్యానం అనవసరం.

‘ఇంకొక్క ఏదాది. నీ చదువు, నా రీసెర్చ్ అప్పీ అయిపోతాయి. అప్పుడిక మన వివాహానికి ఎటు వంటి అభ్యంతరమూ ఉండదు.’ ఇదే ఆయన చెప్పింది. మొదట్టుంచి చివర వరకూ అతడు చాలా సభ్యతతో ప్రవర్తించాడు మంజులగారూ! ఇంకా నాకే అనిపించింది గాని నా చేతిని తన చేతుల్లోకి తీసుకోదనికై నా ప్రయత్నించలేదు. ‘నీ చేతికి ఈ గజాలు బాగుంటాయి. నీ రంగుకి యీ తిలకం నచ్చుతుంది. రెండు జడలు వేస్తే నువ్వు బాగుంటావో’ ఇటువంటి ఒక్క ముక్క కూడా—నిజానికి నేనే ఆతతో ఎదురుచూసినది—అతని నోటినుండి రాలేదు. నా చదువు గురించి, అతని రీసెర్చ్ గురించే మాట్లాడేవాడు. ‘ఎంతసేపూ యీ కబుర్లేనా’ అంటే ‘ఇంకొకరం కబుర్లేక ఇంకా ముందు కొంముంది’ అనే వాడు. అతనితో ఎన్నిసార్లు విశ్వనాథుడి దర్శనానికి వెళ్ళినా నాకు తనివీ తీరేదికాదు. అంత దూరమున్న విశ్వనాథ్ గిల్లి కూడా ‘ఇంకాస్త పొడుగుంటే దీని సొమ్మేం పోయింది’ అనిపించేది. అతడు వదనదే పట్టుబట్టి చెప్పబట్టి గాని ఈ పరీక్షలమీద కూడా నాకు ఇంతగా దృష్టి నిలబడక పోనేమో.

ఆమె చెప్పేదంతా శ్రద్ధగా విన్నాను. ఆమె తం మీద చెయ్య వేసి అభిమానంతో నిమిరాను.

‘మిద్దరూ సరే అంటే సరే అనుకుంటే పరిపాతుండా మధుర! తల్లిదండ్రులు బువ్వారు గద!’

‘నా విషయంలో’ అటువంటి అటంకాలేవి ఉండవండీ. మానాన్నగారు నా మాట కాదనరు. ఒకనేక కాదంటే నావక్షాన వాదించడానికి మా అన్నయ్య ఎప్పుడూ సిద్ధంగానే ఉంటాడు. ఇంక అతని విషయం. వాళ్ళ అమ్మ నాన్నా ఎప్పుడో పోయారట. ఉన్నదల్లా సవతితల్లి. అవిడ కేశవ సవతి తమ్ముడి దగ్గరే ఉందిట. వాళ్ళకి వీళ్ళకి రాకపోకలు గాని ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలుగాని జరిగి మూడేళ్ళు దాటింది. అప్పటి మించి వాళ్ళది మాది ఒక్కటే శాఖ కూడా. ఇంక అడ్డేముంది? మిగిలిన కష్టమల్లా ఒక ఏడాది పాటు వగటి కలలుకుంటూ కూచోడమే అంది నవ్వుతూ. ఒక నిమిషం ఆగి ‘ఇప్పుడు చెప్పండి. అతనితో అంబోబాదు వెళ్ళడానికి అన్నివిధాలా మీరు అడ్డు పడ్డారు. అది పారపోటు కాదంటారా?’ అన్నది.

నేను విశ్చయంగా అన్నాను.

‘ఎంత మాత్రంకాదు. అనేకపూరితమూ అనారోచితమూ అయినవని అది. ఎంతగా వాగ్దాలు చేసుకున్నా సాంఘిక వియమాల్ని పాటించి ఉల్లిం

మించి నుభవడ్డవారు తక్కువ. పెళ్ళికాని నువ్వు వరాయి పురుషుని వెంట వెళ్ళడం ఎంతమాత్రం మన సాంప్రదాయ సమ్మతం కాదు. వయస్సులో ఉన్న యువతి యువకులు ఏకాంతంగా కలుసుకున్నప్పుడు మనసు చేసుకున్న కట్టుబాట్లను శరీరాలు పాటిస్తాయను కోడం శుద్ధ తెలివి తక్కువ’

జవాబు రాకపోడం చూసి మధుర వైపు చూశాను. ఆమె కళ్ళు మాత్రం పడి ఉన్నాయి. మొక సీటుకి జారపడి పడుకోవడమే గాక నోరు తెరుచుకుని తగుమాత్రం గుర్తు కూడాను!

* * *

ఉత్తరం చూసుకుని వదిన స్వేషనకు వచ్చింది. మళ్ళీ ఒక్కరై.

‘మంజూ వీతో మాట్లాడాలి రెండోజాబాటు ఇక్కడ దిగి మరీ వెళ్ళు’ అంది. వదిన అలా మాట్లాడడం ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ‘లేదు వదినా, మధురి మను చూసి ఎన్నాళ్ళో అయినట్లుంది. దాన్ని ఆ కామేశ్వరి చేతుల్లో వదిలి వచ్చాను. ఎలా ఉందో ఏమిటో. అదిగాక టెలిగ్రాం కూడా యిచ్చాను. ఆయన స్వేషనేకి వస్తారు. రెండోజాబాటుది మళ్ళీ పస్తాగా. అప్పుడు ఏకంగా పదిరోజులుంటాను. ఇప్పటికి వదిలెయ్య’

‘అలాకాదు. వసుంది దిగు.’

‘స్టీజ్. మళ్ళీ వస్తానన్నానా?’

‘మీ అన్నయ్యకు ఒంటి బాగు లేదు, చూసి వెళ్ళవా?’

అంతకన్న వదునైన గాయం నా పూదయానికి వేరేముంది? ఇంక నేను ముందుకి సాగలేక పోయాను.

‘ఏంటున్నావుగా మధుర, యీ సంగతులన్నీ ఆయనతో చెప్పు. బుధవారం, తప్పవే లక్ష్మీ వారం వచ్చేస్తానని చెప్పు. మధురిమ అంతగా అల్లరి పెడితే బంట్లోతునిచ్చి పంపమని చెప్పు, ఏమంత దూరం కాదుగా? అన్నట్లు నా సామాను లన్నీ యిక్కడ దింపడం దేనికి, ఒక్కబట్టల పెట్టి మాత్రం తీసుకుంటాను. మిగిలిన ఇంటికి జాగ్రత్తగా వేరేస్తావుగా?’

‘బాగుందంటే, నన్నో సామాను కింద జమకట్టి యింత పదిలంగా తీసుకెళ్ళి తీసుకోచ్చేరు కదా, మీ సామానులే నాకు బరువా? ఇంతకీ పాపం మా అన్నగారికి జబ్బా?’

నేను కూడా వదినవైపు అత్యంత చూశాను. ఆమెకు వినవడలేదే, వినవడనట్టు ఉరుకుదోగాని జవాబు చెప్పలేదు. ఇంతలో రైలు కదలేళ్ళి కదిలింది.

ఇల్లు చేరగానే అత్యంత మెల్లెక్కి లోపలికి

జోళ్ళను. అన్నయ్య వదిక్కుర్చి మాట వదిలకుని ఏదో చదువుకుంటున్నాడు.

‘ఏంరా యీ వేళ్ళుండు యింట్లో ఎలా ఉన్నావ్? అసేసుకు వెళ్ళలేదే?’

‘ఇవళ మా అసేసుకు శలవు. నువ్వేం అలా ఉన్నావ్, ఇదంతా వరీక్ష్ట బడలికేనా? ఇంతకీ వరీక్ష్ట తెలరావినట్లూ, సెకండ్ క్లాస్ మ్యారేనా?’

అలా అని ప్యూసైలే నెకండ్ క్లాస్ వచ్చినంత శలం. నువ్వేం మరి అంత నీరసంగా ఉన్నావ్?’

‘నేనింకా ఏదో మాటాడబోతుంటే వదిన చెయ్యి పట్టుకుని నన్ను గబగదా లోపలికి తీసుకు పోయింది, ‘వేళ్ళోళ్ళు సిద్దంగా ఉన్నాయి. స్నానం చేసి ముందు భోంచెయ్యి ఎప్పుడనగా తిన్నావో తబుర్లకేం తరువాత చెప్పుకోవచ్చు’ అంటూ.

వేడి వేడి నిళ్ళు పోసుకుని వేడి వేడి అన్నం తినగానే కమ్మ కమ్మని నిద్ర కమ్మ కమ్మ కౌచ్చింది. ఆ ప్రాణం ఎక్కడికీ పోయిందో మళ్ళీ రాత్రి తొమ్మిదింటికీ గాని మెలకువ రాలేదు. అప్పటికి పిల్లలిద్దరూ వచ్చి భోజనాలు చేసి చదుకోడం కూడా జరిగింది.

‘ఏమమ్మోయ్ ఉర్మిశాదేవీ, లేచినట్టేనా?’ అంటూ వదిన వచ్చింది.

‘ఇప్పుడు మళ్ళీ భోంచెయ్యాలేను ఓ గ్లాసు మజ్జిగ తీసుకురా’ అన్నాను. మొహం కడుక్కుని ఆ మజ్జిగ తాగేను. చల్లగా ఉంది. ‘శ్రమంతా తీరిందో’ అనిపించింది.

‘ఇక్కడకు వస్తే ప్రాణమెంతో హాయిగా ఉంటుందోదీనా ఇది నీలో ఉందో, ఈ జాగలో ఉందో’

‘రెండింట్లనూ లేదు. ‘పుట్టిల్ల’ అన్న వదంలో ఉంది. కాని నీకేసారి ఆమథం యివ్వ లేనేమో నమ్మా మంజూ!’

వదిన క్రిందకు వెళ్ళి అన్నయ్య వదుకుని ఉన్నాడని రూడి చేసుకుని మళ్ళీ పైకొచ్చింది.

‘ఇలాంటి రాత్రి కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను. నీలాంటి దాని కోసమే ఎదురు చూస్తున్నాను. ఏంచెయ్యను. భరించే శక్తి నాలో నన్నగిల్లి పోతుంది. ఈ యింటి వరిస్థితేం వాగులేదమ్మా మంజూ’

నా గుండె అగినంత పని అయింది. అర్థంకాక మనుసు గిలిగి కొట్టుకుంది.

‘ఏం, ఏమయింది ఇప్పుడే మొచ్చింది?’

‘మీ అన్నయ్యకు వంట్లో వాగులేదు అని నేను స్టేషన్లో చెప్పిన కదా నువ్వేమను కున్నావ్?’

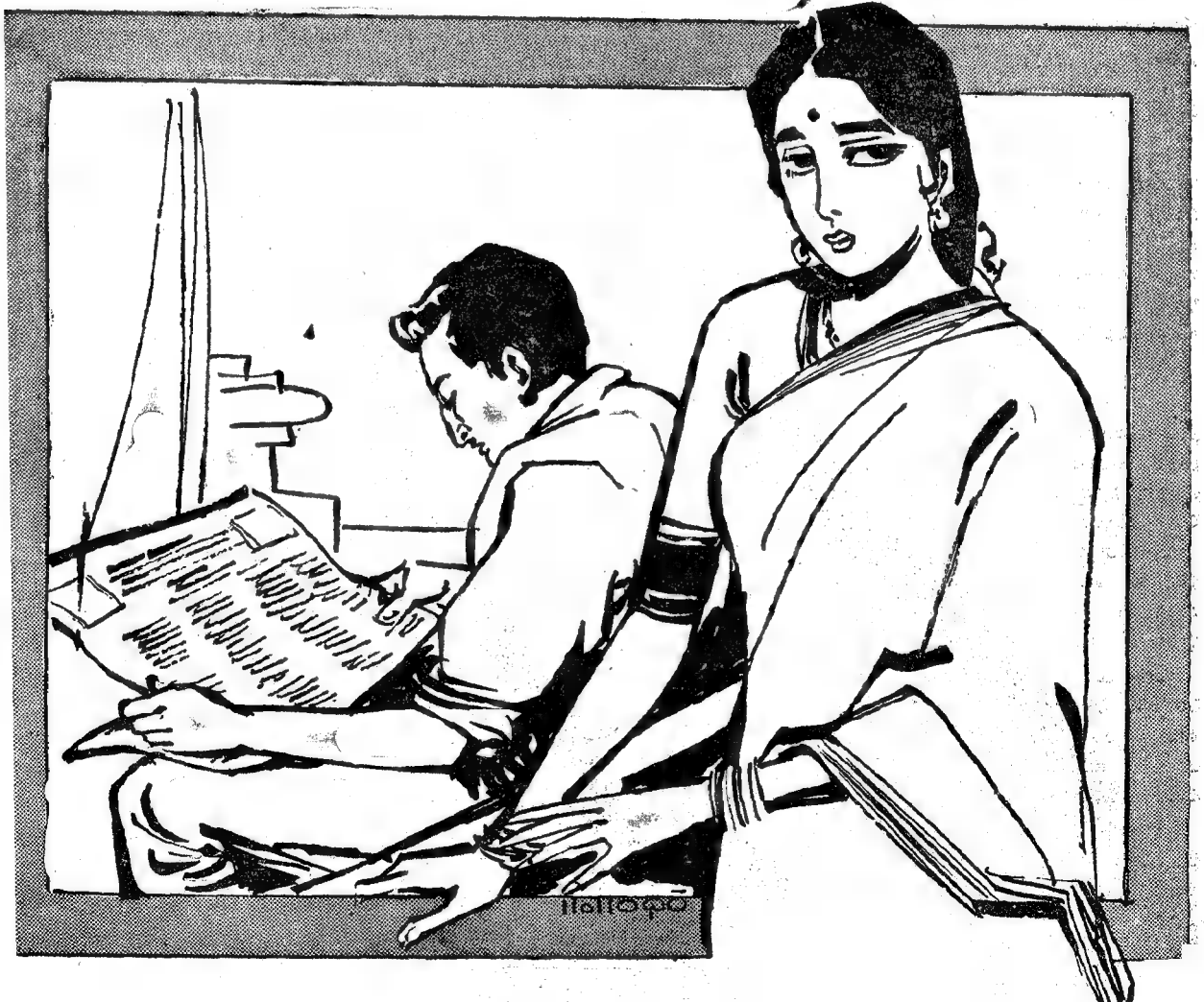
‘ఇంటికీ వచ్చి అన్నయ్యను చూశాను. తాగా నీర్పంగా ఉన్నట్టు కనిపించాడు. కాని ఏదో జబ్బుతో ఉన్నట్టు మాత్రం నాకు అనిపించలేదు. ఇంకే విషయమేనా మాటాడుదామని నువ్వీ వంకతో నవ్వుక్కడ దింపేనేమో అనుకున్నాను.’

‘లేదు మంజూ. ఆయన జబ్బుతో వాధవదు తున్నమాట నిజమే. మొన్న నువ్వు కాళీ వెళ్ళేటప్పుడు తను స్టేషనుకు రాకపోదానికి ఆ జబ్బే కారణం. ఇవళ అసేసుకు వెళ్ళకపోదానికి అదే కారణం. శలవని చెప్పేరే అది ఆబద్ధం, ఈయనే అసేసుకు శలవు పెళ్ళేరు! అజ్ఞామరాల్నీ, నాకేం తెలుసు! చదువుకోక పోవడంవల్ల యింతంత దారుణ మైన వస్త్రాలున్నాయని తెలుస్తే ఎలాగైనా బుర్ర బద్దలు కొట్టుకున్నా నా చదువుదునేమో.’

వైరి వదిన. ఈ చదువులవల్ల కనీస వైద్య జ్ఞానమూ, న్యాయశాస్త్రమూ యిలాంటివి తెలియవని ఆమెకు తెలియదు!

‘మెడిసిన్ చదువుకుంటే గాని అవచ్చి ఎలా తెలుస్తాయో?’

‘ఏమో ప్రతి దానికీ నన్ను కొట్టి పారేస్తారు. ఒక్కలా వాధవడి పోతూ తనకే రోగమూ లేదంటారు. కడుపునిండా యింత తిండిదీని, కంటి

సమస్య: రంగులు కొనేటప్పుడు ప్రమాదానికి
లోనుగాకుండా వుండడమెలా?

పరిష్కార మార్గం: జెన్సన్ & నికల్సన్
రంగులనే సర్వదా అడగండి

జెన్సన్ & నికల్సన్!
—రంగులలో అత్యంత నమ్మకమైన పేరు.

రంగులను కొనడానికి బజారుకు వెళ్లినపుడు పర్వత వ్యాపైనదే అతి పెద్దదన్నసంగతి గుర్తుంచుకోండి.
అందుచేతనే, జెన్సన్ & నికల్సన్ రంగులు వర్షరా అత్యంత వ్యాపైనవిగా ఉత్పత్తి
చేయబడుతున్నవి. వ్యాపకగురించి అడుగడుగునా వరికోదన పాగుతూ వుంటుంది.
కొబట్టి, ఊహగానాలు కట్టపెట్టుండి. రంగులలో అత్యంత నమ్మక మైన పేరు అయిన జెన్సన్ &
నికల్సన్ రంగులనే అడిగి తీసికోండి.

ఇది

జెన్సన్ & నికల్సన్ వారి

యన్.టి. ఎనామెలెట్

మీయంబైనెన్స్కు అన్ని నిదానా తగినట్టిది. పెంపిణీ అరిపోతుంది.
దాని అల వల్లించి అలన తర్వాత విగనిగలాడుతూ వన్నీమనూ,
తీయించి.

జెన్సన్ & నికల్సన్ (ఇండియా) లిమిటెడ్

7, అర్మినియన్ స్ట్రీట్, మద్రాసు

SHB2/JEN-38C TEL

బెర్రా - యంత్ర నిర్మాణాన్ని నిర్వహించడం

ఆయనకు చెప్పగలిగేపాటి తెలివితేటలు వాకు లేవుగాని రోజు రోజుకీ ఆయన కృశించి పోతున్నాడనే సంగతి మాత్రం స్పష్టంగా చెప్పగలను.

వా పూర్వయం దేవేనట్లయింది.

'ఈమధ్య నాలుగైదు రోజుల క్రిందట ఒకనాడు రాత్రి ఏదో వస్తుదై వట్టయి గబ క్కువి విద్రమండి లేచాను. ఆయన పక్కగదిలో కూచున్నాడు. మెడమీద ఉబ్బిన నరాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. గుండె యంత ఎత్తున లేచి పడుతోంది శ్వాస అందనట్లు ఆయన వదుతున్న ఆబాధ నాకళ్లతో నేను చూడలేక పోయాను. నా పై ప్రాణాలు పైనే పోయాయి. 'మరేంటేడు, కొంచెం ఆయాసంగా ఉంది. అంతే' అన్నట్లు నంజ్జు చేశారు. ఆ పరిస్థితుల్లో ఏం చెయ్యడమో నాకేం పాలు పోలేదు. పక్కంటి విర్రలాపాళ్ల నాన్నగారిని పిలుచామని లేచాను. ఆయన వద్దని తనకేం పరవాలేదని మాచింజారు, మాట్లాడే స్థితిలో కూడా లేరు.

కొంత సేపటికి ఆ ఉద్రేకం తగ్గింది. 'కొంచెం ఏదైనా వేడి వేడిది తాగుతారా?' అన్నాను. వద్ద న్నారు. లోపలికేదైనా పుష్పకుంటే ఆయాసం ఎక్కువవుతుందన్నారు.

ఆయన పడకూర్చోలో కూచున్నాడు. నేను ఆయన పాదాల దగ్గర కూచున్నాను. నాతల మీద చెయ్యి వేసి నిమిరేడు. ఆపురుతో మరి బా కన్నీళ్లు ఆగలేదు.

'ఏడవకు. ఏ పరిస్థితుల్లో అయినా ఎవర్న యినా ఏడవవద్దని పదేపదే చెప్పేవాళ్ళే నేను. నువ్వు ఏడుస్తే నామనస్సు ద్రవిస్తుంది. అలా జరుగుతే నాకు మళ్ళీ ఆయాసం ఎక్కువవు తుంది' అన్నారు. నమిల వెంగుతో కన్నీళ్లు తుడుచు కున్నాను.

కొంత సేపటికి ఆయన నిద్రపోయారు. ఆయన పాదాల దగ్గర నేనూ పడుకున్నాను. నాకు నిద్రపట్టలేదు. విషాదకరమైన అనేక ఆలోచనలు నాకే మాత్రమూ నిశ్చలంగా లేకుండా చేశాయి. ఆనందకరమైన అనేక జ్ఞాపకాలు నన్ను అపవస్థం చేశాయి.

ఒకరోజు ఎక్కడెక్కడో తిరిగి అలసిపోయి ఆయన ఇంటికివచ్చి యిలాగే పడకూర్చోలో కూచున్నాడు. నేను గడప పక్క కూచుని చేతుతో బియ్యం పోసుకుని తాళేరుతున్నాను.

'అవకాశం యిచ్చినా అర్థం చేసుకోరు మీ అడవాళ్ళు. అలాగే వచ్చిన మొగుడికి కాస్త కాళ్ళ పట్టి పుణ్యం గడించుకోరాదా?' అని కుడి కాలు ముందుకి వాచి, 'వద్దాలుగు లోకాలు తిరిగినా దొరకదే, యిలాంటి పాదం!' అన్నారు. నేను నవ్వుతూ చేతు పక్కకి పెట్టి కాళ్ళ పడదామని ఎడంచెయ్యి జాపితే కాలు వెనక్కి తీసేసుకుని నాచేతిని చేత్తో పట్టుకుని అరచేతిని ముద్దెట్టు కుంటూ 'పది కాలాలపాటు తపస్సు చేసినా దొర కదే యిలాంటి హస్తపద్ధం!' అన్నారు. నా పాటి గ్రహణం చెయ్యడానికి ఆయనేం చేశారో నాకు తెలియదు. ఆయన పాదాన్ని పూజించడానికి మాత్రం నేను బంగారు పువ్వుల పూజ చేసివుంటాను. విష్ణురమ్మైనా సరే నిర్మాలమ్మైనా సరే నీతిపథం విడుదల పాదం అది. ఆయనతో చేతితో చెయ్యి

మీ కల్పి మోడ నిమోహం అ జీవితం

అడుగులో అడుగు వెయ్యడానికి అన్ని విధాలా అడుగున ఉప్పు దాన్ని వేసేంతటి దాన్ని!

వదిన వెక్కిరిస్తూ ఏడ్చుపోయింది. అడతూ పాడుతూ, నవ్వుతూ నవ్వుస్తూ, గాలికిగేరే చీర చెరుగులాంటి, తేలిపోయే పిటి సురుగులాంటి ఈమె జీవితం ఏమై పోతోంది?

'వదినా, నువ్వు చెబుతున్నది నాకేం అర్థం కాలేదు. అనయ్య కేమయింది, ఇప్పుడెలా ఉంది? నాతో చెప్పకుండా ఎందుకుంచారు? నేనొక్కరిని బతికున్నానని మరచిపోయారా?'

'లేదుమంజూ అది భాషకం ఉండుకున్నారు గనుకనే అది నీతో చెప్పకుండా ఉంచడం జరి గింది. ఈ ఆయాసం రెండుమూడు నెలల్లో ఆయన్ని పీడిస్తున్నా అందుకే నీకు చెప్పకపోవడం జరిగింది. కాని ఏ విధంగానూ ఆయనతో నేను సరిపోను. ఆయనకున్న ఓర్వీ దైర్ఘ్యమూ నాకు లేవు. అందుకే నిన్ను అనేశాను. ఇవేనీకు చెప్ప కుండా ఎలాఉంచను?'

వదిన చెప్పడం ప్రారంభించింది.

వదన్ని చెప్పనియ్యకుండా నేనే నిందినీ అడిగాను.

ఇలా లోలోపల రోగాన్ని పెంచుకుంటున్న మాత్రాన అన్నయ్య మనకు చేసే ఉపకారం మాత్రం ఏముంది? ఈమాత్రం లోకజ్ఞానం వాడికి నశించిందా? ఇలాంటి త్యాగం వల్ల ఎవర్నీ ఏవిధంగానూ ఉద్ధరించలేమని వాడికి తెలియక పోయిందా? ఉండు, ఇప్పుడే అడుగుతాను.' వదిన వా చెయ్యి పట్టుకుని కూచో బెట్టింది.

'ఏమైనా ఉంటే నిన్నే ఆయన—ఆయన్నికాదు'

'అవును. నిన్ను కూడా అడగాలి ఈవిషయాలు ముందుగా నువ్వేనా నాతో ఎందుకు చెప్పేవు కావు? వాడిలేకపోతే లేకపోయింది, నిశ్చయ...! వదిన తనలో అనుకున్నట్లు అంది

"బాధలూ కష్టాలూ వచ్చివస్తుండు రెండవ ప్రాణితో చెప్పకుండా నహించడం ఆయనకే చెల్లింది. చివారికి జబ్బుగా ఉందని నీకు తెలియ బరచింది నేనే. ఇప్పుడు ఆయన ఒంటల్లో బాగు లేదని నిశ్చయానం అవించేసి చెప్పకుంటున్నానీ

నేనే తంజాటి బిచ్చ నిమోహం అ జీవితం

క్కడ నుంచి! చిత్రమేమిటంటే ఎంత ఎక్కు బాధపడితే అన్నిసార్లు నిన్ను తలుచుకొనేవారూ 'ఏమండీ, మీ వెళ్ళిన పిలిపించ మన్నారా?' అని ఎన్నిసార్లు అడగనియ్య తల అడ్డంగా అడించే వారు. 'మనకు అప్పులయిన వారు మరెవరున్నారని? ఈ విషయం తెలిసిన తరువాత చెప్పలేదని అమె మనసు ఎంత నొప్పెడుతుందో ఆలోచిం చారా?' అంటే కొనంగా చూసేవారు. ఒకరోజు ఏమైతే అయిందని నీకు ఉత్తరం రాద్దామని కూచున్నాను.

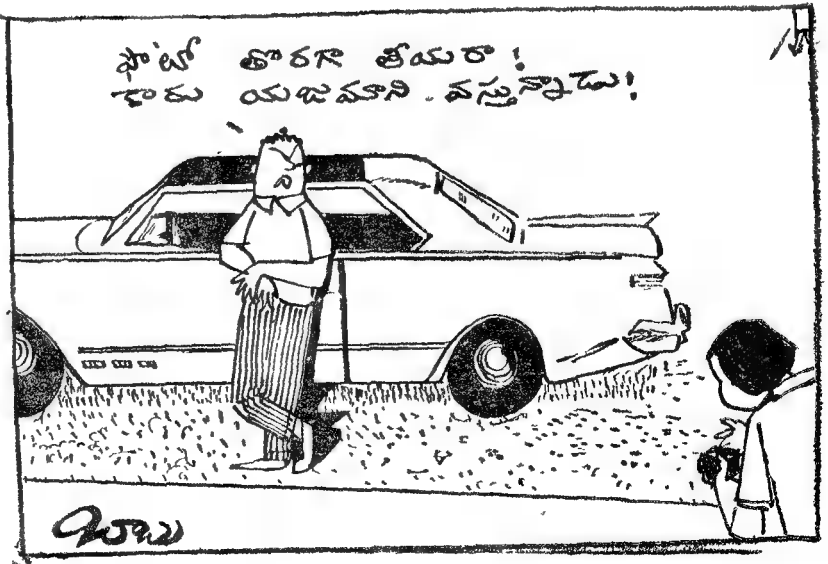
'మన కాపురం వేరు దాని కాపురం వేరు అన్న మాట మరచిపోయావా? అతడనలే కళాకళల మనిషి. ఇంతకూ అదివచ్చి ఏం చేస్తుంది? రోగాన్ని చేత్తో తీసేస్తుందా? దాన్ని పిలిచి ఎందుకు యిబ్బంది పెట్టడం?' అని చాలా గట్టిగా తేజ లేశారు. ఆ మాట నేను చివరిదాగా నింబెట్టు కోలేక పోయాను. పరిశ్చకు వెడుతున్నానని కష్ట పడి వదులుతున్నానని ఎలాగో ఇన్నాళ్ళ భరిం చాను. నువ్వు వస్తున్నావని తెలిసి ఇక విగ్ర హించుకోలేక పోయాను.'

వదినను కౌగిలించుకుని అలాగే కొన్ని నిమో హం పాలు ఉండిపోయాయి.

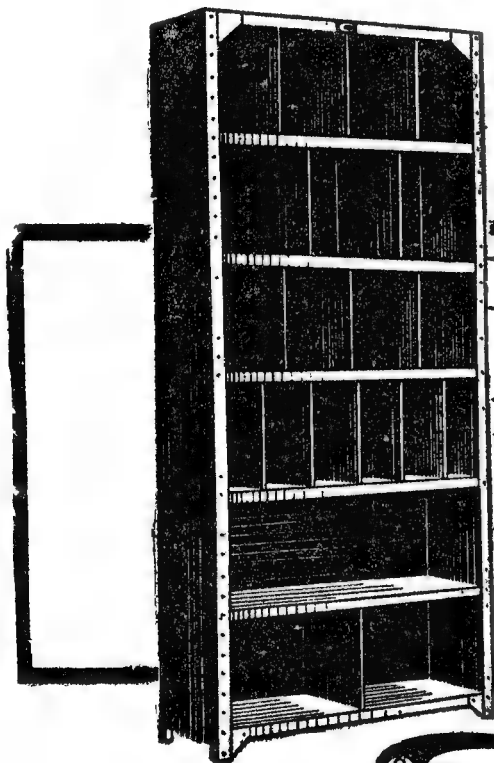
'చివారి పోయిందగ్గర్నూచి వారి మనసు బాగా దెబ్బతింది. నేనింకా మొండిదాన్ని. దాని ఆయుస్సు కూడా పోసుకుని దేయ్యలలా తినుకు తున్నాను. ఆయన మాత్రం ఇంకా కోలుకోలేదు. పైగా ఉద్యోగం కూడా....' అనేనీ వారిక కరుణ కుంది

'ఏమిటి ఉద్యోగం కూడా?' అతృతగా అడిగెను. 'వద్దు వద్దు దయచేసి వచ్చిందేమీ అడక్కు. ఇంకా చెప్తే ఆయన నన్ను జన్మలో క్షమించరు.' నేనెన్ని విధాల అడిగినా వదిన యింతేమీ మాట్లాడలేదు. పైగా గుడ్డు పిరు గుక్కు కుంటూ అంది.

'ఎందుకు పెట్టేరు నాకీ పేరు? అనన్యమైతే సహనమూ అనంతమైన ఆత్మవిశ్వాసమూ గల అగారిదేని ఎక్కడ, నేనెక్కడ!' వదిన పేరు

చందన్ జీవితకాలపు ఉపయోగమునకు నిర్మితం

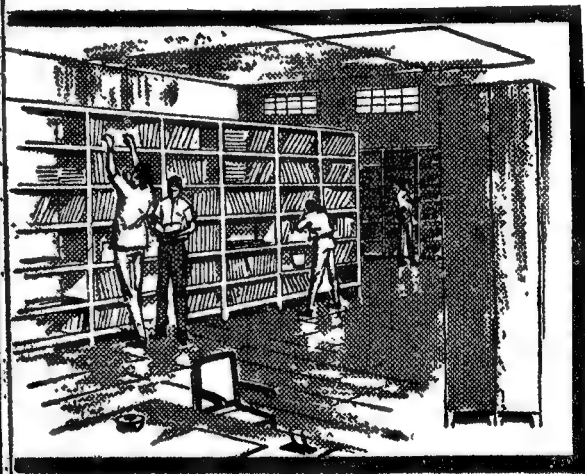

చిక్కసామానులో కొత్త నిశ్చితమైనది నిరక గుర్తు
చందన్ మెటల్ ప్రొడక్ట్స్ ప్రైవేట్ లి.
అంబేద్కర్

రా. 1911 A. TEL. EVEREST

అన్ని ముఖ్య కేంద్రములలో అధికారము పొందిన డీలర్లు గలరు.

విషయంగా - చీర చీర - అంతట మీకు తెలియ
నది ఏమంటే: ఉక్కు సామానులన్నీ ఉక్కు చే
మాదిరిగావుండవు. సాధన సామగ్రి మరియువికాస
వైపుల్యం తీవ్రమైన వ్యవస్థ వ్యవస్థాపనమును కలి
గించుకాయి - అదే చందన్ కు సాటిలేని విశిష్టతను
కలిగించింది. అది జీవితకాలపు ఉపయోగమునకు
నిర్మించబడినది. ఉదాహరణగా, లోహపు రేకులు
రోలర్ తో చదును చేయబడి అత్యంత కచ్చితమైన
ప్రమాణములకు యంత్రమాలంగా నిర్మించబడి,
తృప్తి నిరోధకంగా దీర్ఘకాల మన్నికను గలి
గించుతుంది ఎందుకనగా అది అధికంగా తరచు
గావించబడుతుంది - ఎక్కువ ఖర్చుగనట్టి ముందుగా
జరిపే ప్రయోగం తరువాత విషయంగా కావబడిన
ఎవామెట్ ముగింపుచేయబడును. చందన్ ఉక్కు
సామాను కొనుట పూత్రమేగాక, అది మంచిపెట్టు
బడి అది ఎందుకు అనివిస్తుందో మీరేగ్రహించండి.

చందన్ అమెర్షన్ కోడగిన అరణ్యం ఉక్కు అం
మరలు మాయబడినవి, మాయబడినవి మరియు
జమకు అరణ్యం రకములతో లభించుచున్నవి -
స్టోల్, టైలెరింగ్ మొదలైన వాటికి దివ్యమైనవి.

చందన్ - గృహములకు, అధినులకు, మరియు
సంస్థలకు.

అలివేలుమంగ అనినాకు తెలుసు. అది అన్నయ్య మంగళ అని మార్చినట్లు తెలుసు. అది అంద పైన పేరనే చక్కా నాకు తెలుసు. అందులో అంతరార్థం వదిలి ఇప్పుడు చెబుతే తెలిసింది

భాగవతంలోని అష్టమస్కంధంలోని క్షీర సాగర మధన సందర్భంలోనిది యిది. అప్పుతం కోసం పాలనముద్రాన్ని మధిస్తే వోలాపాలం పుట్టుకొచ్చి లోకాల నన్నిటిని కార్చి వేస్తూంటే దేవత అందరూ శివుడికాళ్ళ మీద వడ్డారుట. ఆ గరళం మింగడానికి సిద్ధపడి శివుడు 'ఏం విషం మింగమంటావా?' అని అడుగుతే జంకూ గొంకూలేకుండా అలాగే అందిట పార్వతి, ఆవిడ కేంత భీమావో! ఆ సందర్భంలో పోతన రాసిన పద్యం తెలుగు భాష ఉప్పున్నాళ్ళూ ఉండ తగినది.

(మింగెడు వాడు విభుండని
మింగడిదియు గరళ మనియు మేలని ప్రజకున్
మింగుమనే నర్యమంగళ

మంగళ స్వాత్రుయం నెంత మదినమీనదో!'.
కష్టమూ క్లిష్టమూ అయిన సత్యధర్మో

భర్తకు తలలో నాలుకలా ఉండడమేగాక ప్రాప్తి పొంది చంపే భార్యకు ఎంత గుండె నిబ్బరం ఉంటుంది! వదిన ఆ నిర్భాతివేత చలుకుతున్న కంఠంతో సరిదినమైన స్వరంతో చదుపుతూంటే భాకళ్ళలో జలపాతాలే ప్రవించాయి, నా పూద యంతో కడలులే పొంగేయి. 'ఇంతకీ అన్నయ్య ఉద్యోగం విషయంలో ఏంజరిగింది? ఆమాట నరం చెప్పి ఉరుకున్నావు దేనికి? ఇంతవరకూ చెప్పి యింకా సంశయిస్తావు దేనికి? నన్ను దారిలో అడ్డిగించి నా సహాయం కోరింది ఇందులేవా? ఏం మాట్లాడవో'

వదిన మాట్లాడ లేదు, అలా విశ్చయంగా కూచుంది 'ఉద్యోగం కూడా ఉండింది కాబోలు. అంతకన్న ఏముంది! అన్ని విషయాలూ అన్నయ్యనే అడుగు తాను ఇంతకన్నా చెడిపోయేది ఏముంది?' వదిన మళ్ళీ నన్ను వెయ్యి పట్టుకు కూచో పెట్టింది.

'అన్నిటితోపాటు ఆయన మనశ్శాంతి చెడ డానికి ఈమధ్య ఉద్యోగంలో ఎచ్చిన ఒడుదుడు కులు కూడా కారణమయ్యాయి మంజూ'

అన్నయ్య వాళ్ళ కొత్త ఆఫీసరు లంచగొండి తనం ఆమధ్య బాగా ఎక్కువై పోయిందిట. ఏదో ఒక లైసెన్సు మంజూరు చేయించే విషయంలో అతడు రెండు వేలు పైగా పుచ్చుకున్నాడని వాళ్ళ ఆఫీసులో అట్టుడికినట్టుడికి పోయిందిట ఆమధ్య. ఆరోజుల్లో వాళ్ళ ఆఫీసులో సహా ఒకనాడు అన్నయ్య కాగితాలూ అవి పట్టుకుని వాళ్ళంటికి వెళ్ళి వలసి వచ్చింది. అతగాడు మాటల సంది ర్భం లో అన్నాడట

'ఎందుకోయ్ నేనేదో తినేశానని అందరూ ఆడిపోసుకుంటున్నారటా? ఫలావావాడు లంచం తిన్నాడని పిటీషన్ పెట్టుకుందామని మవ్వడితే అది చేరవలసిన స్థానానికి త్వరగా చేరడానికి గునూస్టాడికి లంచం యివ్వవలసిన రోజులు గదా యివే! దానికంటే కడుపుబ్బరం ఎందుకూ, ఎవరి షాన్సు వాడిననుకోక! నేనొక్కణ్ణే చేస్తే అది పాపం అనుకోవచ్చు. అది నరసాధారణం గదా!'

'సార్ సార్ మీతో నేను ఏకీభవించలేను' ఆఫీసరు ఆశ్చర్యంతో వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. 'తమరు' లో ప్రారంభించి 'చిత్తం'లో ముగించే వాళ్ళూ తప్పు ఇతరతా అతడు విని ఎరుడూ

నర పరగలూ సన్న జాజులూ

'ఏమిటి, ఏమిటి నువ్వంటున్నది?'

'అందరూ అవినీతి పరులే ఉంటారనుకోడం అధారంలేని ఆరోపణ. మాట వరసకి వడల్పై పని చేస్తున్నాను. నేను కాబో పుచ్చుకోలేదు' 'నువ్వు పుచ్చుకోలేదంటే నేను పుచ్చుకుంటున్నానని వరోక్షంగా చెప్పడమా?'

'అలా ఎక్కడుంది? అయినా అది మీ స్వవీర్యం. ఆ మంచిచెడ్డలు మీవే.'

'ప్రసాదరావ్, ఏదో తెలివిగా మాట్లాడుతున్నా ననుకొని ఎవరితో మాట్లాడుతున్నావో మరచి పోయావనుకుంటాను'

'ఇంకా అంత దుస్థితికి దిగజారలేదు ఈ విష యాన్ని మొదట ఎత్తింది మీరే. పైగా లంచ గొండితనాన్ని సమర్థిస్తారు దేనికి?' ఆఫీసరు ఇల్లెగిరి పోయేటట్టు నవ్వి అన్నాడట:

'నిత్యం జరుగుతున్న విషయాల్ని సీతులని పేరుపెట్టి దూషించడం దేనికోయ్? బంట్లోతు కున్నాడట.

గట్టి రూపాయి పెట్టి కన్నుల తీవ్రతతో కనీసం అలా అయినా కమిషన్ కొట్టండే రాడే, అతీ లంచమే వంటావా?'

'తప్పుకుండా. దాని కడుపుకాలి చేసిన వాడి తప్పు ఎనికి క్షమించడానికి అవకాశమేరా ఉంది. కార్డు బంగారాలూ వేలకివేలు జీతాలూ ఉండి ఎక్కసాళ్ళూ అనుభవిస్తూ కక్కూర్తి పడే నీమల పాపానికిక విషక్తి మాత్రం లేదు!' ఈ మాటలు వింటున్న ఆఫీసరు ఒళ్ళ భగ్గున మండి పోయింది. కళ్ళ చింత నిప్పు లయాయి.

'దారిచు నీ ఉపన్యాసం. ఇంతటి బుద్ధి మంతుడివనుకోలేదు— ఆ పైల్పు యిలా తగలేసి నిం రిని నువ్వు వెళ్ళొచ్చు' అన్నయ్య గబగబా వచ్చేశాడు. తొందర పడ్డానేమోనని మొదట కొంచెం విచారించినా 'మనసుతో ఉన్న మంచి మాటను పైకి కక్కినందుకు విచారించడం కూడా దేనికి, సంతోషించక!' అని సరిపెట్టు కున్నాడట. (సతేసం)

నల్లినాగార్ల

దయ్యం నేర్చిన పాఠం

ఆర్. టి. కూపర్

నార్కోలోని ప్రకాశమైన ఒక పల్లెటూరు రాన్ వర్. ఆరోజు అదివారం. ఉదయం ప్రార్థన కాపాడుకున్న చర్చి గంటలు మొదటిగా మోగుతున్నాయి. కానీ ఆ ప్రకాశతమ భంగురుస్తూ గుర్రపు దెక్కల శబ్దాలూ, తోడేళ్ల అపురుల్లాంటిద్యనులూ వినిపించటం ప్రారంభించాయి. ఈ కోలాహలంతో చర్చికి వచ్చిన వారందరూ కలకలమొందారు. దీనికంతటికీ కారణం చర్చి బయట నిమానోన్నయిస్తున్న ఆ పూరితోని మేటాళ్లుచేసే కోలాహలం.

కల్లర్ థామస్ సిట్టి వాళ్లకు నాయకుడు. అతడు దుష్ట స్వభావానికి, దుర్మరణానికి ప్రసిద్ధింబం. రాన్ వర్ ప్రజలన్నా, క్రైస్తవ మత మన్నా అతనికి ద్వేషం. దానికితోడు సిట్టి వాసి కుడు. సిట్టి వాంగమాకి చర్చిలోని మత బోధకుడొకడు భయపడకుండా ముందుకువచ్చి సిట్టిని, అతని చర్యలను ధూషిస్తూ “ఇది పవిత్రమైన ప్రదేశం. అనవసరంగా ఇక్కడ దెందుకీ గొడవ” అంటూ ప్రశ్నించాడు. దాంతో కల్లర్ కొనకట్టలు తెంచుకుంది.

“ఏమిటి! నన్నే ఎదిరించి మాట్లాడ్తావా? ఏన్ని గుండెలు నీకు? నీ ప్రాణాలు తీస్తాను” అంటూ తన చేతిలోని కొరడాని పైకెత్తాడు. అంతే! ఎత్తిన కొరడాని వృథా చెయ్యలేదు కల్లర్. పాపం! ఆ ఆమాయకుని తలపై కొరడా పడితో గట్టిగా బాదాడు. ఆ దెబ్బకి అతను క్రిందపడి వెళ్తుంటే మడుగులో పొడ్డడసాగాడు.

కల్లర్ వికృతంగా నవ్వి గుర్రం ఎక్కి వెళ్లి తన వాళ్లముందు నిలబడ్డాడు. అవిధమైన విర్లాక్షణ్యం, క్రౌర్యం కల్లర్ రక్తంలో జీర్ణించి పోయాయి. నార్కోలో స్క్వేర్లో ఎవ్వడగిన వరమ దుర్మార్గుల్లో థామస్ సిట్టి మొదటివాడు.

కల్లర్ వాళ్ల వంటియులమాదిరిగా పెద్ద వరాకమ తాళికాదూ, అటపాలలందు ప్రావీణ్యం ఉన్న వాడూకాదు. పైగా అతడు తన గుర్రానికి కూడా

ప్రాణం ఉందనీ, కష్టమయ్యా దానికి ఉంటున్న తెలివినట్లు అనిపించదు. దాని గొంతులో ఉపిరుస్తుంతువరకూ అది తనకి గెలుపుని మాత్రమే తెచ్చిపెట్టాననే మూర్ఖుడు.

తరచుగా కల్లర్ వేటనుంచి తిరిగి ఇంటికి వచ్చేసరికి అతని గుర్రానికి ఒక ప్రక్కండా కొరడా దెబ్బల్లో శరీరం బద్దలై ఉంటుంది. వెతురు కార్లుకట్టే శరీరంతో ఆ ఆమాయకుని కల్లర్ కొరడాదెబ్బలకి వోర్సుకోలేక, దారిలో అతని కాళ్లమధ్యనే నెలపై కూలిపోయి ప్రాణాలు విడవడం గూడా కద్దు. అంతమాత్రంచేత కల్లర్ తో పోటీ ఎవరూ లేరనికాదు. చాలా కొద్దిమందికి మాత్రమే అలాటి క్రూరమైన చర్యలు చేయటానికి మనస్సుపైది.

“నేను మనుష్యులకీ, గుర్రాలకీ, దేవుడికీ, దయ్యానికి భయపడను” అని తను గొప్పలు చెప్పుకునేవాడు.

ఆ పల్లెలో అంతా కల్లర్ మానవరూపంలో ఉన్న దయ్యం అనుకునేవారు. పైతానీకీ, అతనికి ఏదో ఒప్పుందం ఉండివుంటుందని వాళ్లమ్మకం. అతని దుర్బీతి చర్యలకు, అస్థికులైనవారి ఆలోచనలకి అంతకంటే ఇంకేమీ తోచలేదు. అతనితోబాటు వేటలో పోల్సేకొందరు, సిట్టిముందు వెళ్తున్నప్పుడు అతనుతన వేటకుక్కలతోబాటులేదనీ, పల్లెని గుర్రాన్ని ఎక్కి, నల్ల ముసుగు మేసుకున్న వో ఆకారం కూడా కల్లర్ వెంట ఉందనీ గుర్తించారు. కానీ ఆ ఆకరి చితవ్యక్తిమి తా వాళ్లకి సరిచయం లేకుండానే ఉండి పోయేవాడు. వాళ్లు కల్లర్ని కల్లుకునేసరికి ఆ ఆకారం అంతర్భవమైయ్యేది. “ఆ ఆకారం నరకంలోని అతని ప్రాణ మిత్రులలో ఒకటై వుంటుంది” అనుకునేవారు వాళ్లలో వాళ్లు. బహుశా వాళ్ల పూవా విజయే కావచ్చు! కానీ ఓ చిన్న సందేహం : వేటలో నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తించటంవల్లగానీ మితిమీరి త్రాగుటం వల్లగానీ అతడు ప్రమాదానికి లోనై మృత్యు బాధ పడలేదు. మేలుకున్నప్పుడూ, విడిచివేప్పుడూ

కూడా త్రాగుడు మైకంలోనే తేలియాడేవాడు. భోజనానంతరం కనిసం రెండు మూడు సీసాలు తాళి చేసే ఆ రోజుల్లోనే ప్రజలీతని త్రాగుమోతవాన్ని తెగ పొగడేవాళ్లు. అందులో అతను పోటీ లేని మేటి అనిపించుకున్నాడు.

ఒకే ఒకసారి మాత్రం కల్లర్ తో పోటీకి వచ్చాడింకొకడు.

పార్కికి వెళ్లిన సిట్టికి పోటీదారుడు తటస్థ పడ్డాడు. అతడు కూడా ఆకేతో కల్లర్ తోబాటు పోటీగా త్రాగుటం ప్రారంభించాడు.

ఆ మర్నాడు బల్లలక్రింద ఒక్క తెలికుండా కొన పూపిరితోపడున్న పోటీదారుని ఆ యింటి సేవకులు చూశారు! వైద్య సహాయంతో ఎలాగో బ్రతికి బయటపడ్డా ప్రత్యర్థి.

కానీ కల్లర్ మాత్రం ఈమధ్య కాలమంతా వేటలో పూర్తిగా మునిగే ఉన్నాడు. ఆ పోటీదారుని విషయం సిట్టికి తెలిసి, “చాలా విచారకరమైన విషయం. ఆ వేధన ఇంకా బ్రతికున్నాడా! త్రాగుటం చేతకానివాడు బ్రతకటం అనవసరం” అన్నాడు పెద్దగా నవ్వుతూ నిర్లక్ష్యంగా. గుర్రపు పందెంలో తనని గెల్చిన వానిపై కూడా అతని కిదే అభిప్రాయం ఉంది. దాన్ని నిరూపించే సంఘటన ఒకటి జరిగిందొకసారి:

రోజంతా వేటాడి కల్లర్ తన బృందంతో బాటు యింటికి తిరిగిస్తున్నాడొకనాడు. అసకీ ఎదురులేదని విర్రవీగే కల్లర్ తనతో పోటీకి రమ్మని అందులో ఒకతన్ని సవాల్ చేశాడు. పోటీ మొదలైంది. జీవితంతో అదే కల్లర్ కి వోటుమి సంభవించటం. గుర్రపు పందెంలో అతని ప్రత్యర్థి చాలా ముందుకు వెళ్లిపోయాడు.

ఈ సంఘటనతో సిట్టి అహంకారం దెబ్బ తిన్నది. అతని గుర్రపు స్వగీ నేర్చునే గేలి చేసి నట్లయింది. వెంటనే సిట్టి తీసి ప్రత్యర్థి గుర్రానికి గురిచూసి పేల్చాడు. ఆ దెబ్బతో గుర్రం వికృతంగా అరుస్తూ పల్లి కొట్టి క్రిందపడి ప్రాణాలు

విడిచింది. దానిపై నున్న పోటీదారుడు ఎగిరి నేలపై పడ్డాడు. కల్చర్, క్రిందపడ్డ అతన్ని క్షణంలో నమీపించి అతనిపైనుంచి తన గుర్రాన్ని పరిగెత్తిం చాడు. గుర్రపుకాళ్ళ తాకిడికి నలిగి అతడు మరణించాడు.

దీని ఫలితం మాత్రం చాలా తీవ్రంగానే ఉందనవచ్చు. ఆ పోటీదారుడు చనిపోయిన నాటి రాత్రి కల్చర్ తన ఇంట్లో పెద్ద విందు చేశాడు. అతని అతిథులందరూ చుట్టూ వ్రక్కల ప్రాంతాల్లో ముఖ్యులు, సిట్టి మాదిరిగా భూస్వాములు. కల్చర్, వాళ్ళందరికీ వైభవంగా ఆతిథ్యం విచ్చాడు. తర్వాత మితిమీరి త్రాగి ఆ మైకంలో మధుపుతో నిండిన గ్లాసు నోకదాన్ని పైకి గాలిలోకి విసిరి అక్కడున్న వాళ్ళని సంబోధిస్తూ “స్నేహితులారా! మీ గౌరవార్థం మీకిది ఇస్తున్నాను” అంటూ అరిచాడు. అతని మాట లింకా పూర్తిగా అమలుజరగక ముందే ఆ గది తలుపులు వాటంతటవి తెరుచు కున్నాయి పెద్దగా శబ్దం చేస్తూ. వెంటనే భయం కరాకారం ఒకటి అడ్డంగా ఉన్న వాళ్ళని తోసు కుంటూ లోనికి వ్రవేశించింది. అక్కడున్న వాళ్ళందరూ దాన్ని చూచి భయ విభ్రాంతులై వెనక్కు తగ్గారు. ముఖం మాత్రం కనబడేట్లు నల్లని పెద్ద ముసుగు ధరించిన ■ భయంకరాకారం ముఖం తెల్లగా పాలిపోయి జీవకళ లేకుండా ఉన్నది. ఏదో లోకానికి సంబంధించిన వెలుగు ఆ ముఖంలో కనిపిస్తున్నది. క్షణంలో తన దృష్టిని ఆ గది నంతటినీ సారిచిందా ఆకారం. తర్వాత సిట్టి వైపు దృష్టిని మరల్చింది. కల్చర్ తప్పించుకుని పారిపోదామనుకున్నాడు గానీ ఆ అవకాశం అప్పటికే చేయజారిపోయింది. కల్చర్ ని నమీపించిన ఆ విచిత్ర శక్తి అతన్ని తన బాహువుల్లో బంధించి అందరూ చూస్తుండగానే చీకట్లోకి జారిపోయింది. ఈ విచిత్ర సంఘటనకి అక్కడున్న వారందరూ మాన్మడిపోయారు. వెంటనే ■ గది వంటగది నుంచి వచ్చే అనితొనూ, గంధకిం పాగతోనూ నిండి అక్కడున్న వాళ్ళని మామూలు స్థితికి తెచ్చి ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసింది భయంతో వాళ్ళు ఎలాగైనా ఈ అవద నుంచి బయటపడాలని బయటికి పరుగుెత్తారు.

బయటికి వచ్చినవాళ్ళు, పెనుగులాడుతున్న కల్చర్ ని ఆ వింత ఆకారం గట్టిగా బంధించి గుర్రంమీదికి లంఘించి వేగంగా రాన్ వర్త్ పాలిమేరలవైపుగా వెళ్ళటం చూశారు. ఆ తర్వాత వాళ్ళు కల్చర్ ని కానీ ఆ ఆకారాన్ని కానీ చూడలేదు.

ఈ సంఘటన డిశంబర్ 31, 1770 లో జరిగింది. కల్చర్ ని ఎత్తుకుపోయినదెవరై ఉంటారు? అతని శత్రువుల్లో ఒకడై ఉంటాడా? అవకాశం కోసం యింతకాలం ఎదురు చూస్తూ ఉండి ఉంటాడా? .. ఏమైతేనేం దయ్యం నుంచి గుణ పోరాన్నే గోర్చిందని మాత్రం అంతా నమ్మారు.

ఇది జరిగిన తర్వాత ప్రతి సంవత్సరాదివాడూ రాన్ వర్త్ లోని కల్చర్ భవనంనుంచి విచిత్రమైన ఆకారం ఒకటి బాధతో అరుస్తున్న మునుష్య వాక్కు నల్లటి గుర్రంమీద తిసుకొని వేగంగా

రాన్ వర్త్ పాలిమేరలవైపు వెళ్ళటం జరిగేదని చెప్పుకునేవారు. కాన్ని సంవత్సరాల క్రిందట ఒక విచిత్రం జరిగింది. ఇద్దరు వ్యక్తులు చేతులు పట్టుకుంటూ కాలక్షేపానికి వెషయం గురించి మాట్లాడుతూ, అదంతా పుక్కిటి పురాణంలాంటి కథ అని అనుకొంటున్నారు. వెంటనే భయంకరమైన పెద్ద ధ్వని వాళ్ళకి వినిపించింది. మరుక్షణంలోనే మహా సముద్రంలో పెద్ద రాయి చాలా ఎత్తునుంచి పడటానికి సిట్టి చింది వాళ్ళపై పడ్డాయి. దాంతో వాళ్ళకి చలనం కలిగింది. అలా చింది వాళ్ళ పై పడిన సిట్టి భరించలేనంత వేడిగా ఉన్నాయి. అవి వాళ్ళ ముఖాలపైపడి చాలా బాధ కల్పించినవని వాళ్ళు తమ విచిత్రానుభవాన్ని వివరిస్తూ చెప్పారు. (అయిపోయినయ్) ★

కాల్గేట్ థో డెంట్ ష్వాసను నిరోధించండి రోజంతా దంతక్షయం జరుగకుండా కాపాడుకోండి!

విజయచేతనంపై ఒక్కసారి తోముకుంటేనే కాల్గేట్ డెంటల్ క్రిమ్ నోటిలో దుర్వాసనను మరియు దంతక్షయమునకు కారణమైన సూక్ష్మక్రిములను 85% వరకు తొలగించును.

కాల్గేట్ 10 మందిలో 7 గురికి చెక్క శ్వాసను వెంటనే నిరోధించిందని మరియు రోజంతా అయిన వెంటనే కాల్గేట్ పళ్లెతో పళ్ళు తోముకుంటే ■ ఎక్కువ ముడికి దృఢతయమును కాగా అరికట్టందని, పూర్వము దంతకాస్త్ర చరిత్రలో ఎన్నడూ తెలియజేయవంతగా కాస్త్ర పరిశోధనల వల్ల నిరూపించబడినది! ఒక్క కాల్గేట్ మాత్రమే దీనికి రక్షణను కలిగివున్నది.

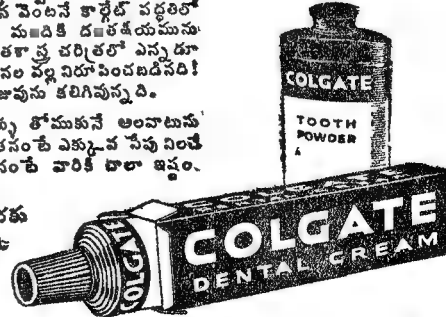
విల్లడ కాల్గేట్ తో వక్రమంగా పళ్ళు తోముకునే అంవాటును తేలికగా అవంలిస్తూ, ఎందు చేతనంటే ఎక్కువ సేపు నింపే దాని పివ్వకమీంద్ లాటి సువాసనంటే వారికి చాలా ఇష్టం.

కుక్రవకోరకు, కానా శ్వాసకోరకు మరియు వండ్లు తెల్లగా పుండుకు కొరకు కాల్గేట్ తో వండ్లను వక్రమంగా తోముకునండి.

...[ప్రపంచములోని ఏ ఒక్క ఇతర డెంటల్ క్రిమ్ లకన్నా కాల్గేట్ వే] ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారు.

(90.6 39742)

మీకు పొడర కావాంటే, ఈ లాభమున్నంటినీ కాల్గేట్ టూత్ పొడర డ్వాస్ పొందగలదు.. ఒక దబ్బా వెలల తరబడి వస్తుంది...

మహానా యోగి

పి.ఎస్.నారాయణ

సింహాద్రి రేచి నిలబడ్డాడు. ఒక్కసారి కాళ్ళూ, చేతులూ రుద్దించి, ఎవరిచేతుల్లోనో ఉన్న హుక్కాను విసురుగా లాక్కొని నాలుగు దమ్ములు గుడగుడా లాడించి బయటపడ్డాడు.

వివిహ్ పూరంతా హడావుడిగా ఉంది. కోట ద్వారాల నుండి, రాజమార్గమంతా ఇనకేస్తే జాట్లు మీద పడేంతగా కిక్కిరిసిపోయి ఉంది. సింహాద్రికేం అర్థంకాలేదు. రెండు రోజుల క్రితం ఎవరి దేవిడి లోనో సంతర్పణయితే భోంచేసి కోట ముంగిట ఉన్న ఈ సత్తపు అరుగుమీద మేమవార్చి కునుకు కుప్పకరించినట్లు గుర్తు! . తిరువాలి మెలుకువ వచ్చి చూస్తే ఈ హడావుడి!

వంచె పై కెగడిసి కట్టి ముందుకు జననము ద్రంలో ఎదురీది తలత్తి పైకి చూస్తే వంద గజాల దూరంలో సింహం నోరులా, రాజావారి బోసులా, మరేదోలా కోట ద్వారం కనబడింది. రాజ భటుంచే వెంక్కు వెట్టబడుతున్న మొట్టమొదటి వారికి వెనక్కు ఉన్నాడు తను.

తల వగం వార్చి నవనయంగా అడిగాడు రెండు తలకాయ లవతలున్న ఒక గండు మీసాలాయన్న సింహాద్రి “ఏవిటి హడావుడి అవటా?” అని దానికి సమాధానంగా పెద్దమనిషి లాటివెట్టు మీద నుండి క్రిందనున్న పూచికపుల్లను చూచి ఎట్టుగా సింహాద్రిని చూచి, మీసం మెలేసి,

కళ్ళల్లో గుప్పెడు నిమ్మలు వేసుకొని, కాస్త రాజ రీతితో హూంకరించి “బతికిపోయావ్ ఫా! ఒక్క ఐదు నిముషాల తరువాత అడిగిఉన్నట్లయితే నీ తల తీయించి, నీ శరీరాన్ని నా శ్మశరాజా ఎట్టిస్రోజా కానుకగా వంపిస్తాడేమిటి!” అని క్షణంలో చూపు మార్చేశాడు

సింహాద్రి బక్కచిక్కిపోయి కొద్దులా బిగునుకు పోయాడు. “ఇదేవిటి ఇంకా నయం ఐదు నిముషాలు ముందడిగాను ... లేకపోతే ఈపాటికి వా శరీరం కాస్తా” అనుకో—

జనం గోల నమ్మద్రపు హోరులా లేచింది మాడివ మసాలా దినుసుల వాననలా పాకిపోసాగాయి.

ఎవరి నోట విన్నా 'రాజావారి నల్లను గొచ్చి ప్రింది!' అనే! ప్రతివాళ్ళు వాళ్ళ మెడలను ముందుకు పోటానుపోటీలుగా, ఏనుగు మావటీడుకు ఒక్క మెడకాయలే కనబడతాయి, ఏనుగు తొండం దగ్గరకు సాగిబిడ్డలున్నారు. దాని తొండానికున్న తెల్ల మల్లెపూల దండమీదే దిప్పి తగిలేలా అందరి దుప్పి పున్నది!

అనలు నంగతి—
పారాత్మగా అర్ధరాత్రి వచ్చేందు గంటల నమయంతో ఆ దేశపు రాజావారు కన్ను మూశారు. తరువాత వచ్చేందు గంటలలోగానే మరో రాజావారిని గద్దె ఎక్కించటం ఆ దేశపు అచారం... అందుకుగాను రాజావారి నల్లనుగు ఎవరి మెళ్ళో మల్లెదండ వేస్తే వారు మహారాజ అవ్వటం కద్దు! కాని సింహాద్రికిదేం తెలియదు. అందుకనే తన మెడని తన దగ్గరే పెట్టుకొని వింతగా చూస్తున్నాడు.

కాని విధి మరోలా వుంటే సింహాద్రి ఏం చేయ గలదు? ఆ నల్లనుగ కాస్తా తెల్ల మల్లెపూల దండను పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి అతడి మెళ్ళోనే వేసింది!

మరుక్షణంలోనే ఒక భటుడు ఒంటినెత్తే సింహాద్రిని ఆకాశంలోకి ఎత్తేసి, నాలిక్కురుచుకొని, చేతిని క్రిందకు లాగి, 'మీ పేరు?' అంటూ చెప్పలో చిన్నగా గొణిగాడు.

చెప్పాడు సింహాద్రి.
"క్రి శ్రీ క్రి శ్రీ క్రి శ్రీ సింహాద్రి మహారాజులుం గారికి"

'శై' లో ఆకాశమంతా దద్దరిల్లిపోయింది!

* * *
"లేస్తారా? లేవరా? ఏదీలా మొద్దు నిద్రమా నాన్న పెద్దమ్మలా?" అన్నది సింహాద్రి భార్య సీతామహాలక్ష్మి వినుగా వినురుగా.

"లేవి అరగంటయింది.... నీ ముఖం కోసరమే అరగంటవట్టి దుప్పటిలో ముడుచుకు వదులుకున్నా!" అన్నాడు సింహాద్రి అవలింతను బలవంతాన గుటక లేస్తూ.

"బడాయిలకేం గాని త్వరగా లేవండి!" అన్నది సింహాద్రి మాటలకు కాస్త ఉబ్బి నవ్వును మొఖాన రుద్దుకుంటూ సీతామహాలక్ష్మి.

వాకిట్లో పైకిరే గంట పైరింజన్ గంటలా మ్రోగింది. పాలవాడమోసని ఇద్దరి మెడకాయ లను ఒక్కసారే బయలు వైపుకు తిప్పారు—కాదు! ఎర్ర పైకిరే! తెలిగ్రాం మనిషి!

సీతామహాలక్ష్మి ఎగిరి గంతేసింది.

"మా రుక్మిణి పెండ్లికాతు రాయనే!" ఎన్నో రాగమో తెలుసుకోలేనంత తొందరగా అనేసి ఒక దీర్ఘం లాగేసింది.

ఆ తెలిగ్రాం ఏనిటో చదవకముందే దాంట్లో నంగతులు చదవకుండా తెలుసు!

సీతామహాలక్ష్మి చెల్లెలుకు— స్వయానా సింహాద్రి మరదలకు పెండ్లి లగ్నం పెట్టే శా రన్యమాట! మామగారు ఇస్తానని మరీ ఇచ్చిన తెలిగ్రాం అది!

సంతకంచేసి రోపలికి తెలిగ్రాం వట్టుకొచ్చిన సీతామహాలక్ష్మి, మంచం సుధ్య కూర్చున్న ఆయన చేతికిస్తూ, "మా ప్రేమ మహారాజాయనే!" అని తుర్రో లాగ మాటాపించింది.

"అదేనిటి కొత్త స్టోగన్?" అన్నాడు సింహాద్రి ఆనందాన్ని ఎక్కిస్తూ.

"ఇక ఈ గృహ సామ్రాజ్యానికి మీరేగదా పర్యాధి కారులు! ఎన్నో అట్టే తిరన కోరికాయో! ... ఈడేరబోతోంది మా చెల్లెలు పెండ్లి గాదు గాని మీకు మహారాజయోగం వట్టింది!" అన్నది. అంతటితో అగటుడానే "యోగం వట్టింది గదా అని ఆలోచింపండిపోయారు .. పెండ్లి లేవనగా నైవా తప్పకుండా రండి!" అని మరి మరి చెప్పింది.

సింహాద్రి మీసం మెలేకాడు లేకపోయినా ఉప్పట్టుగా!

* * *
సీతామహాలక్ష్మిని రైల్వేస్టేషన్ వచ్చి నడిమింటల్లో నిలబడి పురి విప్పిన వెసులితా నాట్యం చేశాడు. సీతా పట్టుకొని వంత పాడాడు. ఆ సంతోష నమయంతోనే హెబుల్కు వెళ్లి రెండు ప్లేట్లు స్వీట్లు లాగేశాడు. కాఫీ అడిగితే లేదన్నాడని కోప మొచ్చి ఓవోమాల్టా త్రాగాడు.

ఇంకెందుకు రే—బాబోయ్ ఒకటా? తన యిష్ట మొచ్చినంత స్వేచ్ఛగా తిరగవచ్చు, రెండో ఆట సినిమాకు వెళ్లి రెండున్నరకు ఇంటికి రావచ్చు. రేడియో సిగ్నల్ పెట్టుకోవచ్చు, అన్ని ట్లీన్యా పెద్దల్లిపాయల ముక్కలు పెద్ద పెద్దవి వేసుకోవచ్చు అంతదాకా ఎందుకు ఇంట్లో గూడా దర్జాగా సిగరెట్టు తాగియున్నా

అనలు ఈరోజున స్వయంగా జీవితంలో ఫస్టున 'ఫస్టుగా' వంట చేసేయాలి

తను సీతామహాలక్ష్మిని పెండ్లిచేసుకున్నాడన్న మాటేగాని— చేసుకునేముందు వీనమెత్తయినా కనుక్కున్నాడా?—వంట వచ్చా లేదా అడటా అని! అట్టే—నాన్నతో వెళ్లి గుప్పెడు మల్లెలు తల్లో తురుముకొని ముద్దబంతిపువ్వులా కూర్చున్న సీమ లక్ష్మిని చూచి, నాన్న 'నీకు వచ్చిందా?' అని అడగటం అలవ్యం, గుమ్మటంలో, గంగిరెద్దులా తల వూగించాడు.

కాని పెండ్లియం తరువాత తెలిసింది తను ఎంతగా మోసబోయాడో ... అటు అయిన మాన గారు, అత్తగారు కలసి తనని ఎలా నరకంలో దించారో ఇంతపెద్ద వాలుజడ హాగ్గా వేసు కుంటుం దెందుకు బుద్ధి లేకపోతే పరి! వంట చేతకాకపోగా!

గతపు ఆరోపణలో పడి యిలా ఈదుతుండగా పక్కింటామ మొగుడు కాస్త గృహప్రవేశం చేసి, "పాపం! సింహాద్రిగారూ! మీవారు పుట్టింటి కెల్లారటగా?" అన్నాడు.

సింహాద్రికి తాడిచెల్లంత కోప మొచ్చింది— తనకు అది 'వారో' దానికి తను 'వారో' తెలుసు కుండేలంత వరకు ఆయన్ను దులిచేయాలను కున్నాడు గాని, మల్లా సీతా మహాలక్ష్మికి కోప మొస్తుండేదానని (ఎల్లాగైతా ఆమె ప్రియ ప్రియ తురారి మొగుడు గదా!) అంతదాన్ని మ్రొంగేసి 'పాపిపా' అన్నాడు—ఏదో ఆయన వేసిన విట్టుకి తను నవ్వునట్టుగా!

ఆయనా గబుక్కున నవ్వి, అపేసి—"మా అవిడ మీకు మరి మరి చెప్పమంది—ఈ నాల్గోజులు మీరు మా యింటోనే భోంచేయాలని!" అన్నాడు. "ఏదవలేక పోయాడు మొగతనలేని వెధవ!" అనుకొని పైకి మాత్రం, హిం—హిం—హిం—

విందుకండి! ఒకరోజు పాదా?" అన్నాడు ననుగుతుప్పట్టుగా.

"కాదు మాష్టిరూ!"

"అట్టే! లేదు మాష్టిరూ!" చేతులతోపాటు మెడకాయ బలంగా తిప్పాడు సింహాద్రి.

ఆయనేననుకున్నాడో ఏం వో చటుక్కున వెనుక్కు తిరిగి వెళ్లిపోయాడు.

సింహాద్రి తలవంచి తె్నం చూసుకున్నాడు. పరిగ్గా పది గంటలయింది!

ఇక వంట ప్రారంభిస్తే గంటలో పూర్తి చేయ వచ్చు. రాజాలా పది గంటలకల్లా అమోఘమైన వంటకాలతో భోజనం చేసేయొచ్చు అనుకున్నాడు స్వగతంతో సింహాద్రి.

వాకిటి తలుపులు దగ్గరకు వేశాడు. ఇస్త్రీ లుంగీ విప్పేసి మాసిన లుంగీ కట్టుకున్నాడు. చొక్కా విప్పి బనీనుతోటే వంటయింటోకి నడి చాడు గాని, అప్పటికి సిగరెట్టు లాగి చాలా సేవ యింది అని గుర్తుకురాగా గదిలోకి వచ్చి వరసగా పది డమ్ములు లాగేసి వంటయింటో వడ్డాడు.

కూరలబుట్ట మాస్తే చాలా రకాలన్నయి. వంకాయ కూర చేద్దామా, బెండకాయ వేపుడు చేద్దామా అని ఆలోచనలో వడ్డాడు. బెండకాయ వేపు డనుకొనేటప్పటికి ముక్కు ఎగిరెగిరి పడింది— కాని అది బియా తేలిక వంట అనిపించగా—బంగాళ దుంప కూరని చివరికి నిర్ణయించుకున్నాడు!

సరే! దియ్యం ముందు పొయ్యిమీద పడేద్దా మనుకొని ఒక్కసారే కడిగి (ఏటయిప్పు కొట్టుకు పోతాయమోసని భయపడి) వెలిగించిన స్క్రిమిడ పడేశాడు.

అటుకమీద పెట్టిన కత్తిపీటను తీసి దుమ్ము దులిపాడు. బంగాళ దుంపలు కడిగి (1) చిన్నచిన్న ముక్కులుచేసి గిన్నెలో పడేశాడు.

అట్టి ఉభృత నమయంబులో శ్రీమాన్ మజ్జ రాజులుంగారు ప్రవేశించి, "వత్సా! శుభవార్త వింటిని ఈనాటినుండి యువకులకు నీ గృహంబు కేంద్రంబుగా చేసేతివట! చతుర్ముఖ పారాయ బంబునకు ప్రారంభోత్సవ మెప్పుడు?" అన్నాడు.

"నాయనా! నే నెప్పుడూ అనలేదు ఆమాట! .. మా శ్రీమతిగారు వచ్చి పేకముక్కుగాని, సిగరెట్టు ముక్కుగాని చూచిందంటే నా పీకే నొక్కును. కనుక తమరు ఇక దయచేయవచ్చు!" నమస్కారం చేస్తూ మరీ.

"అరేయ్! అదేనిటా మిత్రుడిని గదా అని, కాదనవని, అంత దూరం నుండి నమ్మ కంతో పడి వస్తే అంత మాటంటావురా ఒరేయ్! సింహాద్రి—అది కాదురా మాకు ఇంత బాధ ఉండేది గాదురా వెంకటేశ్వర్లుగారి పెండ్లాం లేదూ . . పదిహేను రోజులకు గాని రానని పుట్టింటికెళ్లి ఐదు రోజుల్లోనే తిరిగివచ్చింది ... తె్నం ఉందిగదా అని మేం మరో పాడెక్కార్టెస్ వెతుక్కోకుండా ఉన్నాం ఆమె రాక మామీద పిడుగుపాటుయిందనుకో ... యేరోయ్! ఇది చేతులు గావురా నాన్నా! నాలుగు రోజులు ఒప్పుకోరా .. ఆరేయ్ సింహాద్రి! నాన్నా! బాబూ! మీ శ్రీమతి వచ్చేదానికి ఒకరోజు ముందుగానే మకాం చూస్తే ప్లాండా ... పేకముక్కుగాని, సిగరెట్టు ముక్కు గాని కనబడకుండా ఏరేనే బాధ్యత వాది అం....

పెట్టంత మెత్తడిని నీవే ఇలా అంటే ఇక మాకేం దిక్కురా" అని ఏడ్చుమొఖం పెట్టేశాడు.

సింహాద్రికి సావం జాలేసింది. అప్పటికే ఏదో ఖనఖనాడు గాని, వీడు తగ్గటం చూచి మబ్బరాజు ఖయటకు చూస్తూ "అరేయ్ ! వెంకటేశ్వర్లు, శేషగిరి, రామనాథం రాండ్రా సింహాద్రి ఒప్పుకున్నాడోయ్ !" అంటూ పెద్దగా అరిచాడు.

ఇంక అంతటితో సింహాద్రి కాదనలేక, మమ్మన్న వాళ్ళను చూచి వంట యింటకై తప్పుకుంటూ "అరేయ్ ! మబ్బరాజు ఇటు రారా !" అన్నాడు. మబ్బరాజు రోపరికొచ్చి తల వంచాడు 'ఏమిటి ఆబ్బో' అప్పట్లు !

"ఏం లేదురా ... మరేవనుకొకటి. డబ్బులు పెట్టి మాత్రం ఆడొద్దు..... తరువాత ఏవన్నా అయితే "

"అబ్బిబ్బే లేదులేదు !" వాడు మెడకాయ యిడా పెడా తిప్పాడు. "మేం పెద్ద అటగాళ్ళం కాదురా మహా ఏడిస్తే ముండమోసిది రెండు పైసలు ఆరే నీవేం భయపడబోకు నే మన్నానుగా నీకు మాట రానిస్తానా ?" అంటూనే అవతల గదిలోకి పరుగెత్తాడు.

వంటయ్యేటప్పటికే రెండు గంటలు పట్టింది. అరోజు కేలవచ్చటంలో వస్తాండు గంటలకల్లా భోజనం పూర్తి చేశాడు—వంట రోజూ తినేదాని కంటే అవ్వొండంగా ఉన్నట్లే అనిపించింది—కాకపోతే ఆలోచనలలో పడటంతో బంగళమంప కూర క్రింద అట్టగట్టింది. పులుసులో చింత పండు తగ్గినట్లున్నది అన్నం వార్చటం మర్చి పోయినట్లున్నాడు— ఎట్లాగైనా స్వయంపాకం నీ మహాక్షేత్రి వంటకం లేదు గూడా అమాఘంగా ఉన్నట్లే అనిపించింది. పేదరికపెట్టుకుండా మొత్తం గిన్నెలన్నీ భాళిచేసి 'బ్యారో' మంటూ ఖయటే కొచ్చాడు.

మబ్బరాజు పెక్కా గదిలో నుండి హడావుడిగా ఖయటకు వచ్చి, "అరేయ్ ! ఒక రూపాయి ఉంటే ఇవ్వరా ! సాయంత్రం ఇస్తాను !" అన్నాడు.

సింహాద్రికి వర్తన కోప మొచ్చింది— ఏదో రోస్తే ఏదోలాగా వెధవలను తను తెలివితక్కు

మహారాష్ట్రయోగం

వగా రోపలజేర్చుకున్నాడుగాని— "చచ్చి గి పెట్టుకున్నా నా డగ్గరి నయ్యాపైసా లేదు ఆరే !" అని మరీ చెప్పేశాడు.

"అది గాదురా ! అటలో వాళ్ళ అప్పు పెట్టి గూడదనేది మా ధీరీరా ! అంతకంటే ఏంలేదు !" నవీగాడు.

"ఏన్నైనా సరే నీచ్చి వేసేలు మాత్రం వేయ బోకు !" మబ్బరాజు ఏడవకున్నాడో ఏదో భారంగా ఖదు నిట్టూర్పులు విడిచి గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

తరువాత ఆ గదిలోకి సింహాద్రి వెళ్ళివస్తాడు విజంగా మబ్బరాజును చూచేటప్పటికే జాలేసింది . ఒక ప్రక్కన అన్నీ పోగొట్టుకున్న వరదబాదితుడి లాగా తల వంచుకు కూర్చుని దీవంగా మిగతావాళ్ళ ముందున్న డబ్బుల్ని చూస్తున్నాడు !

సింహాద్రి కరిగిపోయి రూపాయి ఇవ్వబోయాడు గాని వచ్చాయం నాలుగు తిట్టి జేబులోని చేతిని బయటకు లాగేసింది !

ఇవారే దర్జాగా మ్యాటనీకే వెళ్ళానును కున్నాడు ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు (పెండ్లి కాకముందు) కాలేజీ ఎగ్జామ్స్ వెళ్ళేవాడు సర్దాగా.

వంటగంటకు 'సికాటా' అవలించుకుంటూ బయటకు వచ్చారు.

అరేయ్ ! సింహాద్రి ! ఇప్పుడే మళ్ళా ఓ ఆర గంటలలో వచ్చేస్తాం .. భోజనం చేయటం అలవ్వం ... ఆరే !" అన్నాడు మబ్బరాజులు.

"నాయనా ! కొంపలేం అంటున్నానుగాని ... సావ కాళంగా నాలుగు గంటలకు రండి !" అన్నాడు తను ఆ సమయానికి తాళమేసి ఎట్లాగో సేవిమాకు వెళతాడు గదా అని !

"అరేయ్ ! అది కాదురా !" వాడు నమగతున్నాడు.

"అదిగాదు .. ఇది గాదు . ముందు గెరోట్ !"

మబ్బరాజు సింహాద్రి అరుపుకు బక్కచిక్కిపోయి "సింహాద్రి డామార్తొకీ పనికొస్తాడోయ్ . హా హా హీ" అని, "సరే లేరా !" అని గూడా వెళ్ళిపోయాడు.

మరో ఇల్లా దొరికేటంత వరకు విన్నయినా వదలి మరి !

సింహాద్రి నడుం వార్చాడు మంచం మీద వాసాలు తక్కువ (కృమించారి—ఏదో అనారి గాబట్టి అన్నాను గాని—విజానికి అది శ్లాగ్ కొంప!)—ఈ వాల్డోజులు జీవితంలో మర్చిపోలేని దినాల్లా గడపాలనిపించింది—మరెన్నడూ జీవితంలో పొంద లేని ఆనందాన్ని ఈ వాల్డోజుల్లోనే మరీ రంగ రించి త్రాగియ్యాలని నొక్కి నొక్కి అనుకున్నాడు

ఎప్పుడు నిద్రవట్టిందో తెలియలేదు గాని నిద్రలో గూడా మంచి మంచి 'కలలే' వచ్చినాయి—కొంతసేపు ఒంటరిగా కాశ్మీర్ లు తిరి గాడు.... తరువాత తాజముహల్ చూస్తుండగా ప్రక్కనే సీతాసుహాస్య కవచంగా భయంపుట్టి పరుగెత్తాడు గాని, మరొక ఇంజనీనే హింసలు ఉండటంతో అంతకు క్రితంది కలలే అని చప్పు రించేశాడు !

అలాంటి మధుర క్షణాలలో సింహాద్రి తేలి యాడుతున్న నమయంతో—

గోడనున్న గడియారం రెండు కొట్టింది.

తలుపుమీద ఎవరో దబదబా బొడసాగురు.

సింహాద్రి తన కలలను చెరిపిన రాక్షసుల్ని తిట్టుకుంటూ, (మబ్బరాజు మొల) మొఖం చిట్టించు కుంటూ మరీ తలుపు తీశాడు.

"ఏరా సింహాద్రిగూడా ! నీకూ పగటి నిద్ర పట్టిం దన్నమాట ! ." అని పెద్దగా నవ్వేసి మరీ రోపల కాలా పెట్టాడు. ఆయన—అరవయ్యేళ్ళ వృద్ధుడు—శ్రీమాన్ సింహాద్రిలుంగారికి సొడ్డా తూర్పేదనాన్న !

సింహాద్రి కొయ్యలా దిగుసుకుపోయాడు.

ఈ సమయంలో తన కొంపకి చుట్టూలా ?—

అందునా అతి చాదస్తూడైన తన పెదనాన్నా ?

ఘోరం !—ఇదేరా కలికాలం అంటే అని

గూడా వెళ్ళి నోరూ కొట్టుకున్నాడు మనస్సులోనే.

ఆయన వచ్చిన రెండు క్షణాలలోనే నాలుగు గదులూ చుట్టేసి, "ఏదిరా కోడలుపిల్ల ఎక్కడా కనబడడంలేదు ?" అన్నాడు.

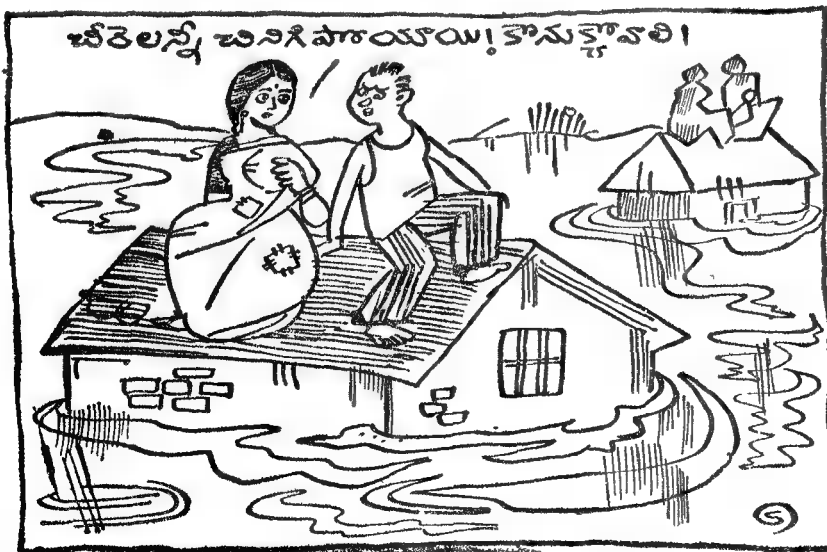
"నా పిండకూడా !" అందుమనకొని, "అది గాదే పెదనాన్నా !... వాళ్ళ చెల్లెలు పెళ్ళయితే పొడునే వెళ్ళింది !" అన్నాడు.

"మరి నీ వెళ్ళలేదేమిటా ?" పాగడికా రాయన.

"శలవా గల్లా దొరకాంగదే !" నవీగాడు.

"అరేయ్ ! సింహాద్రిగూడా ! కాస్త ముందు మజిగ చక్కుంటే ఇచ్చి, కాస్త అన్నం ఉడకేసి వడేస్తే ఉప్పు కారం పలుపుకు తినేస్తాను ... నిన్న పాగు న తిన్నన్నం గుంటూరులో మీ పిన్నయ్య ఉడకేసి వడేస్తే రెండు మెతుకులు గతి కొచ్చాను. నా ఇల్లా కాకపోతే అవుతుం దనుకున్న పని అవకుండా పోవాలా ... నాకు ఈ ఉపవాసం గతి పట్టాలా ? ... త్వరగా లేచి రెండు మెతుకులు ఉడకేశావో ... నోట్లో పాతేసుకుని బండకేల్చిస్తాను అయినా కోడలుపిల్లను చూచి చాలారోజా లయిందిగదా అనుకున్నాను నేను చాలా రోజా లయిందిగదా ఇటువక్కా కొచ్చి అరేయ్ ! అది ఇంతకీ ఒక పసికూన సన్నా ఎత్తుకుండా ? ఆరే ... "దీర్ఘం లాగాడు.

భోంచేయగానే పోతానన్న మాటలకు ఉబ్బి తబ్బిబ్బుతున్న సింహాద్రి, "అరేయ్ లేకేం

అడవిదడవి పక్కింటివాళ్ళ గీతను ఎత్తుకుంటూనే ఉంటుంది!" అన్నాడు.

ఆయన వగలబడి నవ్వారు. "అది గాదురా పిచ్చి నన్నా! కొడలుపిల్లి పిళ్ళేరయినా పోసుకున్నదా అవటా అని అడుగుతుంటే ?" ఆయన నవ్వుకు పుల్ పోసి దొరకలేదు.

సింహాద్రికి అర్ధంగాక చిత్తరహోయాడు.

"పిళ్ళేం ఖర్చు పదిహేను రోజుల క్రితం వాళ్ళక్కయ్య వచ్చినప్పుడు తంటంటిమకొని మరీ పోసుకుంటే!" అన్నాడు మరీ అమాయకంగా ముఖం పెట్టి. "అరేయ్! సింహాద్రిదూ! .. మీనాన్న కడు పున పిచ్చు తప్పబుట్టావురా! నరే నరే పోయి మెతుకులు దాకేయ్!" అని తువ్వలు నేసుకు కూర్చుని, "అరేయ్! సింహాద్రిదూ మీ పిచ్చుమ్మ పింఛంటుందో తెలుసా ?" అంటూ మధ్యలోనే ఆసేసి పాదాపుడి పడుతూ, "కాస్త వట్టు బట్టన్నా కట్టుకు ఉడకెయ్యరా బాబూ! ఆ మయిల కూడు నే నెలా తినేదిరా?" అన్నాడు.

"వట్టుబట్టు లేదే పెద్దనాన్నా దాని బదులూ నాన్న పెళ్లిలో డబ్బే తీసుకున్నాడండీ!"

"నా శ్రాద్ధం! వట్టుబట్టులేకపోతే తువ్వలు తడిపన్నా కట్టుకోరా!"

సింహాద్రికి చచ్చినంత వనయింది.

ఏం చేస్తాడు—మీనాడు చేసుకున్న పాపమో అనుకొని తువ్వలు తడిపి, పిండి మరీ కట్టుకున్నాడు. చలి జాపున లాగుతుంటే కుంపటిముందు వెను దుతూ కూర్చున్నాడు.

"అరేయ్! సింహాద్రిదూ! ఈరోజు ఒక్క కునుకు తీస్తానుగాని అన్నం అవ్వగానే లేపు!" అంటూనే అన్నంతసేపు గూడా అగకుండా విద్రుతో పడిపోయాడు.

సింహాద్రికి మరో భయం వట్టుకుంది— ఈ పేకాలు పక్కలు ఎక్కడ వాలారోనని! వాళ్ళనుగాని ఈయన చూచాడో వాళ్ళది ఎట్లా ఉన్నా తన వర్కం వూడదీసి దోలు కట్టిస్తాడనేది భయం!

"భగవంతుడా! ఈ సింహాద్రికి ఎన్ని కష్టాలు పెట్టావురా?" అనుకున్నాడు. మ పాడు శైలవేదో పుచ్చుకొని తనూ పెండ్లికి వెళ్ళివుండవల్సింది!

"నాయనా! కష్టాలు మానవులకు రాక మామల కొస్తాయా? కష్టాలను ఎదుర్కొంటేనే మానవుడు రాటుదేలగలడు! ఏవైనా చేయగలడు హేమాలయ వర్షతా లేక్కగలడు!" ఎవరో అన్నట్లు వినిపించగా కోవమొచ్చి వినవ క్రరను దబదబా బాదసాగాడు.

ఈయన మోతకు మునలాయన లేచి, "ఏరోయ్! సింహాద్రిదూ! ... వంటయిందేనిటి? అన్నారు ఆశగా.

"కుంపటే వెలగందే!" గొణిగాడు.

యన పాపం ఒక నిట్టూర్పు విడిచి మెదం కుండా మల్లా పడుకున్నాడు శోషి కొచ్చినవాడిలా.

తరువాత బియ్యన్ను మెతుకుల్లా (అక్కడక్కడా మెతుల్లా) మార్చేటప్పటికి అరగంటకు సైగా పట్టింది.

అపురాపురుమంటున్న ఆయన కాస్త, సింహాద్రి మాట వింటుం ఆలస్యం. లేచి తడిగడ్డ కట్టుకొని భోంచేసి, తరువాత పది నిముషాలకు పాడి గుడ్డ కట్టుకుని మరీ రోడ్డెక్కాడు.

ఉత్సాహానికి

హుషారుకు

కారణం!

రాగోద్రైన్

ఈ పుష్టికరమైన ఆహార పానియమును మిరుకూడా పుచ్చుకొని యెల్లప్పుడూ ఉత్సాహంగా వుండండి!!

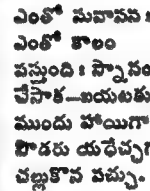
ఫైన్ కెమికల్ వర్క్సు
పి. డి. 71, మైసూరు-4

నాణ్యత మరియు పాడుపు కుటుంబం అంతటికీ

ఎంతో పాడుపు.
ఎంతో ఉత్సాహకరం:
ఈ పెద్ద ప్రజా
కాల్గేట్ ప్రత్యేక
కాల్గేట్ శ్రేష్ఠత
కలిగివుంది.

ఎంతో మనోహరం!
ఎంతో కాలం
పస్తుంది: పొన్నం
చేపాక—ఇయలకు చేస్తే
ముందు హాయిగా ఈ
రొదడు యధేచ్ఛగా
చల్లుకోవ వచ్చు.

ఎంతో మకు మారమైనది!
ఎంతో మెత్తనిది: కాల్గేట్
అమోక విదోపయోగ
కాల్గేట్మ చేసి ఎంతో
ప్రేమిస్తుంది. సుస్పృత
చర్మాలకు తగినది.

కాల్గేట్

బహుళవిధోపయోగ టూల్స్

అపురూపమైన పువ్వుల శాశ్వత సువాసనగలది :

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి గ్రెప్ మిక్చర్

తయారీ :
అమృతాంజన్ లిమిటెడ్, మద్రాసు-4

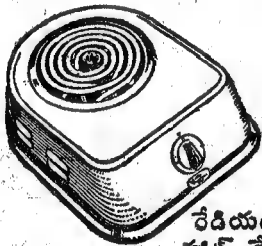
FDS AGM 472 TE

ఎన్నో రకముల
యింట్లో వాడుకొనే

క్లియర్టోన్

ఉపకరణములు

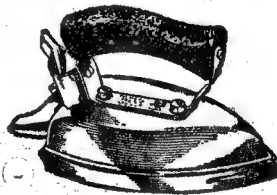
Kleertone

రేడియంట్
హీట్ స్టేట్

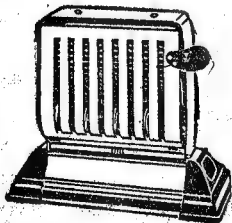
ఇంపీరియర్ ఇప్రెస్టె

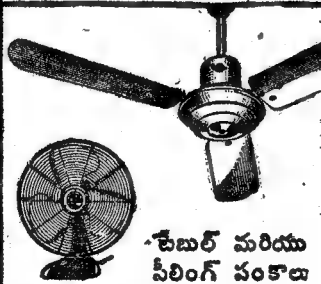
ఇంట్లో వాడుకొనే ఇప్రెస్టె

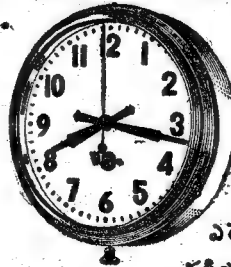
కెటిర్

హీటర్

చైబర్ మరియు
పీలింగ్ పంకాలు

ఎలక్ట్రిక్
గడియారం

మడతపడే స్ట్రీట్ ఫర్నిచరు

క్లియర్టోన్ డిలర్లవద్ద మరియు నేషనల్-ఎక్స్ డిలర్లవద్ద లభిస్తున్నాయి. ఇంకా యీ క్రింది ఎడ్రసువద్దకుండ్ లభిస్తున్నాయి :

జెనరల్ రేడియో & అప్లయన్సెస్ లిమిటెడ్

బొంబాయి . కలకత్తా . మద్రాసు . ఢిల్లీ . బెంగుళూరు . సికిందరాబాద్ . వాట్సా

GRA

JWTGRA-2804 (A)

అపీనులో ప్రతిరోజూ చురుకుగా ఉండటం ముఖ్యం...

టినోపాల్

అదనపు తెల్లదనం ఇస్తుంది—

తెల్ల బట్టలకు మరింత అందం చేకూరుస్తుంది

* అపీనులో బాన్ కి అతనంటే ఇష్టం. అతను చురుకైనవాడు. చూడడానికి కూడా అలాగే ఉంటాడు. చక్కటి తెల్ల బట్టలు ప్రతి రోజూ ధరిస్తాడు—అందుకు, టినోపాల్ ఉపయోగించే అతని శ్రమికి ధన్యవాదాలు చెప్పాలి!

అభయన దూదించేటప్పుడు మీ తెల్ల బట్టలకు కొద్ది టినోపాల్ కలిపితే ఎంతో అద్భుతమైన వ్యత్యాసం కలుగుతుంది— చొక్కాలు, చీరలు, రవికలు, కువ్వపు పిల్లల బట్టలు— అన్నిటికీ. అయితే దీనికి అర్హంక? బట్టకు ఒక్క పైసా కూడా కాదు!

అందమైన తెల్ల బట్టలకోసం— ప్రతిరోజూ టినోపాల్ వాడండి! ప్రతిరోజూ చురుకైన వాళ్ళు ఎన్నికైనది దీన్నే! టినోపాల్ మూల బట్టలకైనా, మరే బట్టలకైనా ఏవిధమైన హాని చేయదు. ఎందుకంటే ఇది అదనపు పైంటింగ్ పద్ధతిలో తెల్ల బట్టలకు అదనపు తెల్లదనం ఇస్తుంది.

టినోపాల్, జె.ఆర్. గైయిగి ఎస్.ఎ. బాల్, స్వీట్లెండ్ వారి రిజిస్టర్ చేయబడిన ట్రేడ్ మార్కు.

"మహూద్ గైయిగి రిమిటెడ్, పి.బి. బాక్స్ 985 బొంబాయి-1."

© 1985 TINO PAL

‘అంగ్రసాదిత వారపత్రిక’లో ప్రచురణకు ఇండియన్ ఇంక్ తో చేసిన కార్డులు మాత్రమే పంపాలి. సాధారణంగా 4" X 2", 4" X 4" చిత్రాలు వత్రికలో పడుతూ ఉంటాయి. సం॥

డాక్టర్ పుత్తి చేయండి :

విరామకాలంలో ఇంటిలో పోస్టల్ ట్యూషన్ ద్వారా హోమియోపతిలో మూడు గొప్ప డిగ్రీలు M.D.H. M.Sc., (Homoeo) Gold Medalist. గవర్నమెంటు రిజిషరు కాలేజి ద్వారా పొంది, పేరు, డబ్బు సంపాదించండి. ఉచిత ప్రాస్పెక్టస్ కు వ్రాయండి. INDAIN HOMOEOPATHIC COLLEGE (WPM) P. B. 89, Jullundur City.

మీరు త్రాగే ప్రతి **సిరిటోన్**

కప్పు బలంతో నిండి ఉంటుంది

కయాద చేయవద్దు.

సౌత్ ఇండియా రిసర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ విజయవాడ-7

POLAR 58 TB

వేల్పుల కైనా మార్పులు తప్పవు

విష్ణువు

హిందూ దేవతాగణంలోని అగ్ర దేవతాశ్రేణి యంతో విష్ణువు ఒకడు. ఈ దేవునికు విష్ణువు, వారాయణుడు, వాసుదేవుడు, కృష్ణుడు మొదలైన పేర్లు ఉన్నాయి. మొదట ఈ పేర్లలో ఒక్కొక్క దానితో ఒక్కొక్క దేవుడు పిలువబడే వాడే, క్రమంగా ఈ అందరూ దేవుళ్ళను చేర్చిచేయగా వేటి విష్ణువు ఏర్పడివాడని చాలా మంది పండితులు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ద్రావిడుల ఆకాశదేవత, ఆర్యుల మార్గదేవత కంటే వేటి విష్ణుభావనకు దారితీసివాయి. ద్రావిడ భాషలో విన్ అనగా ఆకాశమని అర్థం ఇదియే విష్ణువుయొక్క సీలవర్ణమునకు కారణమై ఉండవచ్చును. విష్ణుశబ్దము ప్రాకృత భాషలో విష్ణుగా వలకబడుతుంది. ద్రావిడ భాషలో కన్ఱన్ గా సీలువబడే కృష్ణుడు, ఇంద్రుని ఎదిరించిన రాక్షసుడుగా ఋగ్వేదంలో పేర్కొనబడుచున్నాడు. కృష్ణుడు బాల్యంలో ఇంద్రోత్తరాన్ని అపేయడం మొదలైన వృత్తాంతాలకు ఇదే కారణమై ఉండవచ్చును. కృష్ణుడు సీలవర్ణుడు కాబట్టి పూర్తిగా ద్రావిడుడని కొద్దిమంది ఆధునికులు అభిప్రాయపడుచున్నారు కాని వీరి అభిప్రాయానికి సరియైన ఆధారాలులేవు. దుద్రుడు కూడా సీలతోహితునిగా స్తుతించబడుచున్నాడు. అందుచేత సీలవర్ణుడయినంత మాత్రమున కృష్ణుడు కేవలం ద్రావిడ దేవత అని చెప్పటం తగదు. ఈ వాదాన్ని అంగీకరించి వట్లయితే సీలవర్ణుడుకాని ద్రావిడ దేవత, మరుగన్ ఆర్యదేవత అని భావించవలసి ఉంటుంది. అంతే కాకుండా కృష్ణుని ప్రధాన కార్యమైన గోపాలకర్తృవం ఆర్యులయందే ప్రసిద్ధిని పొందినదిగాని ద్రావిడుల యందుకాదు. అందుచేత వేటి విష్ణువు కూడా అర్వాచార్య భావ సంయోగ సంబంధుడని చెప్పటం అటంకంలేదు.

వేదాల్లో విష్ణువు

విష్ణువు, వారాయణుడు, కృష్ణుడు మొదలైన పేర్లలో విష్ణువు అనే పేరు ప్రాచీనమైనది. ఋగ్వేదంలో విష్ణువు అంత ప్రాముఖ్యతను వహించలేదు. ఇతడు వికాశమైన దేహము కలిగిన యువకుడు. విష్ణువు ప్రధానంగా “ఉరుక్రముని”గా కీర్తించబడుచున్నాడు. ఉరుక్రముడు

తనగా పెద్ద అతనిగట మే నడచువాడు అర్థమైన మూడు అడుగులతో విష్ణువు ఆకాశమున సంతరించుచున్నాడు. రెండు అడుగుల (పాదముల) సామాన్యము చూడగలరుకాని, మూడవ పాదము విహగముల విహార స్థలమునకు కూడపైనుండుట వలన, దానిని చూడలేరు. ఇది ఆకాశ మధ్యమున ఉండి ప్రకాశించుచున్నది. ఇదియే విష్ణువునకు ప్రేయమైన నివాసస్థానం. దీనినే పరమపదమని కొనియాడుచున్నారు. ఇక్కడనే దేవతలు, ఋషులు అనందమును పొందుచున్నారు.

పురుష రూపుడైన మార్కండే విష్ణువుగా మొట్టమొదట భావించబడినాడని చాలామంది పండితులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. సూర్యుని ఆకాశ గమనమే విష్ణువు ఉరుక్రముని (పెద్ద అంగులమే నడుచువాడు)గా కీర్తించబడడానికి కారణం. భూమి, వాయువు విష్ణువుయొక్క రెండు అడుగులనీ, స్యర్ధమే మూడవ అడుగునీ, అందుచేతనే మూడవ అడుగైన స్యర్ధాన్ని దేవతలు, ఋషులు మాత్రమే పొందుచున్నారని వర్ణించబడడానికి కారణమై ఉండవచ్చునని కొందరి అభిప్రాయం. ఉదయము, అస్తమయము, విష్ణువుయొక్క రెండు అడుగులనీ, మధ్యాహ్నము మూడవ అడుగు అనీ, అందుచేతనే ఉదయాస్తమయ సమయాల్లో మానవులు మార్కండే చూచినట్లుగా, మధ్యాహ్న సమయమందు చూడలేకపోవడంవలన మూడవ అడుగును ఋషులు, దేవతలు మాత్రము పొందగలరని వర్ణించ బడడానికి కారణమై ఉండవచ్చునని మరి కొందరి అభిప్రాయం. మూడవ అడుగు ఆకాశమందు నేత్రమువలె ఉండి ప్రకాశించుచున్నదని చెప్పబడిన వాక్యం ఈ అభిప్రాయాన్ని బలపరుస్తుంది. సూర్య గమనముచే ఏర్పడిన మూడు వందల అరవై రోజులు కల సంవత్సరమే విష్ణువు నాలుగు పేర్లకం తొండ్లై గుర్రాలను చలించ చేయుచున్నాడని వర్ణించుటకు కారణం. విష్ణువు ఇంద్రునకు మిత్రుడై, ఇంద్రుడు వృత్తాసురునితో జరిపిన యుద్ధంలో పాల్గొనినట్లు వర్ణించబడుచున్నాడు. ఇంద్ర వృత్తాసుర యుద్ధం రాత్రిం బిగళ్ళకు సంబంధించిన వృత్తాంతమే అది ఆధునికులు కూడా అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ

మ హా భా

శివకాయనుడైన మహావిష్ణువు (ప్రాచీన చిత్రాన్ని అనుసరించి)

వాసుదేవ కృష్ణుడు

విష్ణువు మొదటనుంచి దేవుడుగానే భావించబడుచున్నాడు. నారాయణుడు దేవుడే అని కొందరు, అపేరుగల బుద్ధి ఉండేవాడు, అతడే క్రమంగా దేవునిగా పూజించబడుతూ విష్ణువుతో కలిసి వేయబడినాడని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. వాసుదేవకృష్ణుడు మాత్రం మొదట మానవుడే అనీ, తరువాత దేవునిగా భావించబడుతున్నాడనీ చాలామంది చరిత్రకారులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. బార్ట్, హాస్కిన్స్ మాత్రం కృష్ణుడు మొదట మానవుడనే అభిప్రాయాన్ని అంగీకరించలేదు.

క్రీస్తుకు పూర్వం అయిదవ శతాబ్దానికి చెందినట్లు భావించబడుతున్న పాణినీయొక్క అష్టాధ్యాయంలో, వాసుదేవక, వాసుదేవ అనే పేర్లు ఉన్నాయి. “మెథోర” “కైసాబార” అనే పట్టణాలలో, శౌరసేనులనే తెగకు చెందినవారు హెరాక్లిస్ ను ప్రత్యేక భక్తితో పూజించుచున్నారని మెగస్తనీస్ తన యిండికాలో వ్రాసియున్నాడు. “మెథోరా” “కైసాబార” నగరాలు మధురా, కన్యా పురాలుగను, శౌరసేనులు సాత్తుతులుగను, హెరాక్లిస్ వాసుదేవకృష్ణుడుగాను చరిత్రకారులు భావిస్తున్నారు. సైనికులకు యుద్ధోత్సాహం కలిగించే విమిత్తం హెరాక్లిస్ విగ్రహాన్ని, హిరన్ (పురుషోత్తముడు) సైన్యం ముందు నిలిపేవారని కర్షియన్ వ్రాసి యున్నాడు. కాని యూద్విగ్రహం శివునిది కాని, యక్షునిది కాని అయి ఉండవచ్చునని శ్రీకుమారస్వామి అభిప్రాయపడుచున్నారు.

గ్రీకురాయబారి అయిన హెలియోడోర్స్ వాసుదేవ భక్తుడగునట్లు క్రీస్తుకు పూర్వం రెండవ శతాబ్దానికి చెందిన బీస్ నగర శిలాశాసనం చెబుతుంది. రాజపుత్ర స్థానంలోని హోసుండివర్త దొరకైన శిలాశాసనంలో నందకూట వాసుదేవమందిరం యొక్క ప్రసక్తి ఉంది. అందుచేత క్రీస్తుకు పూర్వం నాలుగవ శతాబ్దానికి వాసుదేవుని ప్రధానంగా ఆరాధించే మతం వ్యాప్తిలో ఉన్నట్లు తెలుస్తుంది. కాని అశోకుని శిలాశాసనాల్లో, బ్రాహ్మణ, శ్రమణ, అజీవిక, నిర్బంధ అనేపేర్లు ఉన్నాయి కాని వాసుదేవుని పేరు చేర్చబడలేదు అందుచేత ఆకాలంలో కూడా వాసుదేవ మతం ఉన్నా విశేషమైన వ్యాప్తిలో లేకపోయి ఉండవచ్చును.

కృష్ణుని కాలాన్ని నిర్ణయించడానికి సరియైన ఆధారాలులేవని ఆధునిక చరిత్రకారులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. మహాభారత యుద్ధ సమయాన్ని బట్టి కృష్ణుని కాలనిర్ణయానికి ఆధునికులు అంగీకరించరు. ఛాంద్యోగపవిత్రతలో దేవకీ పుత్రుడైన కృష్ణుడు, అంగీరసగోత్రుడైన హోరుడనే బుద్ధికి శిష్యుడైనట్లు చెప్పబడింది. ఈ ఉపనిషత్తు బుద్ధునకు పూర్వమందు వ్రాయబడిందని భావించబడుతుంది కాబట్టి క్రీస్తుకు పూర్వం ఏడవ శతాబ్దం కాని, ఆరవ శతాబ్దం కాని కృష్ణుని కాలమై ఉండవచ్చును. ఉత్తరాధ్యయన మాత్రం అనే జైన్ గ్రంథంలో 22వ తీర్థం కరుడైన ఆరిష్టవేనికి వాసుదేవకృష్ణుడు సమాకలిసుడని చెప్పబడింది. ఇదికూడా సై అభిప్రాయాన్ని బలపరుస్తుంది. (సగేషం)

భూభారం వహిస్తున్న విష్ణువు (మహాబలిపురం శిల్పం)

అభిప్రాయం పురుష రూపుడైన సూర్యుడే విష్ణువు అనే వాదాన్ని బలపరుస్తుంది.

విష్ణువే అత్యుత్తముడని ఇతరేయ బ్రాహ్మణం వెబుతుంది. దేవతలందరిలోను విష్ణువు యజ్ఞ ఫలాన్ని ముందుగా పొందడంవలన విష్ణువు సర్వోత్కృష్టుడైనట్లు శత పథ బ్రాహ్మణంలో చెప్పబడింది. ఒక యజ్ఞస్థలంలో దేవతలకు, రాక్షసులకు తగాయిలా రాగా, రాక్షసులు ఒక వాసును దేహ పరిమితిగల స్థలం మాత్రం దేవతలకు ఇవ్వడానికి అంగీకరించేరు. అప్పుడు, విష్ణువు, వాసునుడై భూమిమీద పడుకొని క్రమంగా తన దేహాన్ని పెంచి భూమిని అంతా ఆక్రమించినట్లు కూడా శత పథ బ్రాహ్మణంలో చెప్పబడింది.

నారాయణుడు

విష్ణువు, నారాయణుడు మొట్టమొదటనుంచి ఒక్కరుగా భావించబడలేదు. ప్రజాసతి కోరిక మీద నారాయణుడు మూడుసార్లు యజ్ఞము చేసినట్లు శత పథ బ్రాహ్మణంలో చెప్పబడింది. ఇందులోనే మరియొకచోట నారాయణుడు పంచ రాత్ర వ్రతాన్ని ఆచరించి సర్వాధిక్యతను పొందినట్లు చెప్పబడింది. తైత్తిరీయారణ్యకంలో నారాయణుడు, వాసుదేవుడు, హరి యీ ముగ్గురు ఒక్కరేనని చెప్పబడింది. విష్ణువు, నారాయణుడు ఒక్కరేనని బోధాయన ధర్మసూత్రాల్లో కూడా చెప్పబడింది. తైత్తిరీయారణ్యకం, బోధాయన ధర్మసూత్రాల్లో బోధాయన ధర్మ సూత్రాలే ప్రాచీనమైనవిగా భావించబడుతున్నాయి కాబట్టి ఈ ధర్మసూత్రాల్లోనే మొదటసారి నారాయణుడు, విష్ణువు ఒక్కరుగా గుర్తించబడుచున్నారని చాలామంది అభిప్రాయం.

నారాయణుని నివాసం శ్వేతద్వీపం అని వర్ణించబడింది. పొండవులకు తోడ్పడే వాసుదేవుడే నారాయణుడు

వేల్పులకైనా మూర్ఖులు

యనుకుంటున్నారని దర్శనానికి చేప్పే నట్లు లరణ్యపర్వంలో చెప్పబడింది. జల ప్రళయ సమయంలో యావత్ప్రపంచము తనకుక్కిలో ఉన్నట్లుగా నారాయణుడు మార్కండేయునకు చూపించినాడు. సరనారాయణులని యిద్దరు బుద్ధులు ఉన్నట్లుగాకూడా కొన్నిచోట్ల చెప్పబడింది. వీరు బదరికాశ్రమంలో తపస్సు చేయుచుండగా, నారదుడు వారిని దర్శించినాడు. సరనారాయణులు దేవతలవేత కూడా పూజించబడ్డారు. వీరు దేవదానవ సంగ్రామంలో యింద్రునకు సహాయం చేసినట్లు వర్ణించబడింది.

ఆ సరనారాయణులే మహాభారతంలోని అర్జునుడు, కృష్ణుడు అని, ఉద్యోగపర్వంలోను అరణ్య పర్వంలోనుకూడా చెప్పబడింది. నరుడు, నారాయణుడు, హరి, కృష్ణుడు అనే రూపాలతో పరమాత్మ జన్మించేడనీ, వీరికి తండ్రి ధర్మం, తల్లి అహింస అని కొన్నిచోట్ల చెప్పబడింది. నారాయణుడనే బుద్ధి ఉండేవాడనీ, అతడే క్రమంగా విష్ణువుగా భావించి పూజించబడినాడని కొందరి అభిప్రాయం. నారాయణ అనగా సర సమూహాలకు గమ్యమైన స్థానం అనే అర్థం ఉంది. సర అనే పదం వేదాల్లో దేవతలకు కూడా వాడబడింది, అందుచేత నారాయణ అంటే దేవతలకు కూడా గమ్యస్థానం అనే అర్థంకూడా ఉంది. నారాయణుడు సముద్రంలో శయనించి చెప్పబడుతుంది. వీటిని అప్పటిని బట్టి చూడగా పరమాత్మనే నారాయణునిగా భావించేటని నారాయణుడు అనే పురుషుని బట్టి యీ భావన కలగలేదనీ, శ్రీభండార్కర్ అభిప్రాయపడుచున్నారు. విష్ణువు యొక్క 39 అవతారాల్లో సరనారాయణుడు

ఉయ్యాల = జంపాల

రెవి, మధుబాబు ఒక తల్లి గర్భాన జన్మించక పోయినా, చిన్నతనం నుంచి అన్నదమ్ముల్లాగా పెరిగారు. జమీందారుగారు తన కుమారుడైన రవిని గాక, తన స్నేహితుని కుమారుడైన మధుబాబుని కూడా కన్న కొడుకులా పెంచుతాడు. మధుబాబు పెద్దవాడు. రవి చిన్నవాడు. కాలేజీలో బి. ఏ. చదువుతుంటాడు.

ఒకవారు గ్రామీణ ప్రాంతానికి వెళ్లిన రవి అక్కడ శిశి అనే అందమైన అమ్మాయిని చూస్తాడు, ప్రేమిస్తాడు. ఆ ప్రాంతాల్లోనే వేరుగా తిరుగ్గుతున్న మధుబాబు కూడా అదే అమ్మాయిని చూడటం, ఫోటో తీయటం జరుగుతుంది.

మధుబాబు 'స్వతహా' గా 'రాక్షి' తత్వం కలిగిన వాడు. అక్కడే అనాథ శరణాలయంలో కనిపించిన మరో అమ్మాయిని మోచగించి, తానే రవినని చెప్పి పెళ్ళాడుతాడు.

తన అనుమతి లేకుండా రవి ఒక అమ్మాయిని పెళ్ళాడినట్లు తెలిసికొన్న జమీందారు రవినీ ఇంటి నుంచి పంపించినట్టాడు. రవి గ్రామానికి వెళ్లి అక్కడి స్కూల్లో ఉపాధ్యాయుడుగా చేరి గ్రామీణుల అభిమానం సంపాదించాడు. కానీ, ఇంత తోనే ముననలుగారిలో వైరం రావటంవలన రవికి పనువ్యలు ఎదురవుతాయి. ముననలుగారి

వక్రం నుంచి, తన అన్న అక్కడి గ్రామీణ మేమన్నా వరివ్వరించటానికి రావటంతో రవికి వాతావరణం ప్రతికూల మవుతుంది. మధుబాబు తాను పెళ్ళాడిన పిల్లను అక్కడ చూస్తాడు. రవిబాబు తొలుత ప్రేమించిన అమ్మాయి శిశి కూడా అక్కడే ఉండటంతో కథ మలుపు తిరుగుతుంది.

చివరకు జమీందారుగారికి అనుబంధంతో బోధ పడుతుంది. మధుబాబును అందరూ నిందిస్తారు. రవికి తాను కోరిన అమ్మాయి తోనే వివాహం అవుతుంది. అందరూ కంటి ఉయ్యాలవారు.

జగ్గయ్య రవిగా, ప్రభాకరరెడ్డి మధుబాబుగా నటించారు. గ్రామీణ ప్రాంతపు అమ్మాయి శిశిగా కృష్ణకుమారి, ఇతర పాత్రలలో వానతి, రమణారెడ్డి, గుమ్మడి, కె. వి. ఎన్. శర్మ నటించారు.

చలం, మినాకుమారి అందించిన హాస్యం బావుంది. కథ అందరికీ తెలిసింది కావటంవల్ల, సంఘటనలు మామూలుగా ఉండేవి కావటంవల్లనూ ఈ చిత్రంలో కొత్తదనం లేదు. ఒకటి రెండు పాటలు బావున్నాయి.

ఈ చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించిన శ్రీ తిలక్ తోగడ ముద్దులిడ్డ, ఎం. ఎల్. ఎ. తాంటి చక్కని చిత్రాలకు కూడా దర్శకత్వం వహించారు.

—'ఎక్స్'

'మాంగల్యమే మగువధనం' లో జె. వి. శర్మ

చిత్ర సమీక్ష:

మాంగల్యమే మగువధనం

త్రైవిశంకో విజయవంశంగా ప్రదర్శించబడిన 'అన్నె యిల్లవ్' ను తెలుగులో క్రినివాన్ అర్ట్ ప్రొడక్షన్స్ వారు 'మాంగల్యమే మగువధనం' గా అనువదించారు.

ఈ చిత్రంలో ఎన్. వి. రంగారావు, కె. వాణిగణేశన్, ముత్తురామన్, వాగ్డే, దేవిక, జయంతి, సరస్వతి నటించారు.

పరిస్థితుల ప్రభావానికి మానవు డెలా దాను డవుతాడో ఈ చిత్రం చక్కగా నిరూపిస్తుంది.

కె. వాణి గణేశన్, దేవికల నటన సమర్థవంతంగా ఉన్నది. ఎన్. వి. రంగారావు తమ నటనతో చిత్రానికి జీవం పోశారు. వాగ్డే హాస్యం చక్కగా ఉన్నది.

సరస్వతి, జయంతి తమ పాత్రలను అర్థం చేసుకొని నటించారు. వీరింకా కృషిచేస్తే తమ నటనకు మెరుగులు దిద్దుకోడానికి అవకాశం ఉన్నది.

ఈ చిత్రాన్ని ఫిబ్రవరి, 18 న తారీఖున చిత్రన్ థియేటరులో ప్రతికా విశేషాలకు నమీకార్తం చూపించారు.

మొత్తంమీద ఈ అనువాద చిత్రం నిర్మాతలకు అర్థికంగా వెంట్రుపైన కలిస్తుందని ఆశించవచ్చు. —మాధవ్

"ఉయ్యాల జంపాల"లో కృష్ణకుమారి.

జీవయాత్రలో ఒక ఘట్టం. (ఫోటోలు: ప్రభాకర్)

మనచుట్టూ ప్రపంచం

హోటల్ సర్వర్ గంగాధర్ విచిత్రగాథ

త్రిమాతృకత్వం గూడు కట్టుకొన్న అముఖము ఎంతో ప్రశాంతంగాను, నిశ్చలంగాను వుంది. అతను చలికే ప్రతి పలుకులోను మంచి తనము, మాటనేర్పరి తనము పుష్కలంగా వున్నా యనిపించింది. మాట్లాడిన ప్రతిమాటా చక్కగా, ముద్దుగా, చాపరికం లేకుండా మాట్లాడాడు. అతనితో మాట్లాడుతున్నంత నేపు భారతీయ జనజీవనంతో మరికొంత పరిచయాన్ని పొందుతున్నట్లు, నా చుట్టూవున్న ప్రపంచాన్ని గురించి మరికొంత తెలిసికొంటున్నట్లు అని పించింది.

ముక్కునపు లారకమునుచే జీవితాన్ని అన్నే ఓస్తూ యాత్రను సాగించిన వ్యక్తి ఆ అబ్బాయి. దివ్యపుటి ముద్దు, మువ్వల తీరకమునుచే తల్లి, బండ్రులను వదలి పూరుకాని పూరు వచ్చి, వచ్చి కొని భాష మాట్లాడుతూ, తెలిసీ తెలియని సాంగత్యంతో జీవనం చేస్తున్నాడు పేరు గంగాధర్!

మద్రాసు నగరంలో తెలుగువారికి సువరిచితమయిన ఒక హోటల్లో అతను సర్వర్గా వు

చేస్తున్నాడు. చక్కటి రూపురేఖలు కలిగినవాడు. పరిస్థితులను చక్కగా ఆకలింపుచేసుకొన గలవాడు. కాని, వరస్పతిదేవి అనుగ్రహం కొరవడినందున కాబోలు, యీ వృత్తిలో ప్రవేశించవలసిన అగత్యం ఏర్పడింది.

నేనూ, మా ప్రభాకర్ కలిసి ఎక్కడెక్కడో తిరిగి, వివరకు భోజనానికి వెళ్లటం, అక్కడ యీ అబ్బాయి పలుమార్లు కనిపించటం జరిగింది. మేము వెళ్ళినప్పుడల్లా ఎంతో ఆసక్తిగా మాట్లాడే వాడు. ఎన్నెన్నో ప్రశ్నలు వేశాడు. తనకు తెలియని సంగతులన్నీ తెలిసికోవాలనే కుతూహలం చూపేవాడు. అతనితో కనిపించిన ప్రత్యేకత, ఆకర్షణలే యీ వ్యాసానికి తోడ్పడ్డాయంటే అతిశయోక్తి కాదేమో!

‘మనం ఇలాంటివాళ్ళను గురించి మన వ్రతీకలో ఎందుకు వ్రాయుగూడదు?’ అనుకోవ్వాం నేనూ, ప్రభాకర్. పిళ్ల జీవితాలు ఎక్కడ ఆరంభమవుతాయో, ఎక్కడ గట్టెక్కుతాయో, ఇలాంటి ఉద్వేగస్థులకు ఎలాంటి సమస్యలు ఎదురవుతాయో తెలిసికోవాలని, తెలిసికొన్నదేదో నలుగురికి చెప్పింది అనుకోవ్వాం.

అప్పటినుంచి యీ అబ్బాయిని గురించి కొంత కొంతగా తెలిసికోవటం ఆరంభించాం. తనకూ, తన వృత్తికీ సంబంధించిన ఎన్నెన్నో సంగతులను చెపుతుండేవాడు. తన కష్ట విమ్మరాలను వ్యధయం ప్రి, వివ్వించుకొనేవాడు.

అతనిది కేరళ రాష్ట్రంలో ఒక పల్లె. పెద్ద సంసారంలో పుట్టినవాడు. తల్లి తండ్రీ పల్లెలోనే ఉంటారు. ఇతనికి తోబుట్టువులు ఎందరో ఉన్నారు. పేద ఇంట్లో పుట్టిన కారణంగా జీవితంలో సైకి వచ్చే అవకాశాలు ఏవీ రాలేదు. కనీసం, అలాంటి అవకాశాలను సృష్టించుకోనే పరిధి! సమీపంలో నయినా అతను లేడు.

అతని వయస్సు 14 సంవత్సరాలు.

సరిగ్గా సంవత్సరం రోజులనాటి మాల. అప్పటి కతను కేరళలోనే ఉన్నాడు. పనంటూ ఏమీ లేదు. అమ్మకు, నాన్నకు ఏదైనా సమయంలో సాయంచేసి పెడుతుండేవాడు. ఆ పని వయస్సులో అతను చేయగలిగింది కూడా అంతకన్నా మరేమీ లేకపోయింది. వదమూడేళ్ళ స్థితిలో ఎవరైనా మటుకు ఏం చేయగలరు. ఆడుతూ, పాడుతూ సరదాగా గడవవలసిన అతని బాల్యంలో సంతోషానికి బదులు దుఃఖం ప్రవేశించింది.

అనలే పేద కుటుంబం. చదువు సంద్యలు లేక వాడు. ఎలా జీవించాలి? ఎంతకాలం తనూ ఇక్కడ ఉండగలడు?

ఇదే సమస్య అతనికి ఎదురయింది. మరికొన్ని రోజులలోనే ఒక నిశ్చయానికి వచ్చాడు.

వాళిరాజు ప్రకాశం

గంగాధర్.

ఉయ్యాల = జంపాల

రవి, మధుబాబులు ఒక తల్లి గర్భాన జన్మించక పోయినా, చిన్నతనం నుంచి అన్నదమ్ముల్లాగా పెరిగారు. జమీందారుగారు తన కుమారుడైన రవినే గాక, తన స్నేహితుని కుమారుడైన మధుబాబుని కూడా కన్న కొడుకులా పెంచుతాడు. మధుబాబు పెద్దవాడు. రవి చిన్నవాడు, కాలేజీలో బి. ఏ. చదువుతుంటాడు.

ఒకనాడు గ్రామీణ ప్రాంతానికి వెళ్లిన రవి అక్కడ శశి అనే అందమైన అమ్మాయిని చూస్తాడు, ప్రేమిస్తాడు. ఆ ప్రాంతాల్లోనే వేరుగా తిరుగుతున్న మధుబాబు కూడా అదే అమ్మాయిని చూడటం, ఫోటో తీయటం జరుగుతుంది.

మధుబాబు 'స్వతః' గా 'రాక్షి' తత్వం కలిగిన వాడు. అక్కడే అనాధ శరణాలయంలో కనిపించిన శుభో అమ్మాయిని మోచగొంది, తానే రవినని చెప్పి పెళ్ళాడుతాడు.

తన అనుమతి లేకుండా రవి ఒక అమ్మాయిని పెళ్ళాడినట్లు తెలిసికొన్న జమీందారు రవని ఇంట్లోంచి పంపించినట్లైదు. రవి గ్రామానికి వచ్చి అక్కడి స్కూల్లో ఉపాధ్యాయుడుగా చేరి గ్రామీణుల అభిమానం సంపాదించాడు. కానీ, ఇంత తోనే మునుముగారితో వైరం రావటంవలన రవికి సమస్యలు ఎదురవుతాయి. మునుముగారి

వక్షం నుంచి, తన అన్నే అక్కడి గ్రామీణి వేమస్వను పరిష్కరించటానికి రావటంతో రవికి వాతావరణం ప్రతికూల మవుతుంది. మధుబాబు తాను పెళ్ళాడిన పిల్లను అక్కడ చూస్తాడు. రవిబాబు తొలుత ప్రేమించిన అమ్మాయి శశి కూడా అక్కడే ఉండటంతో కథ మలుపు తిరుగుతుంది.

చివరకు జమీందారుగారికి అసలు వంగుతంతా బోధపడుతుంది. మధుబాబును అందరూ నిందిస్తారు. రవికి తాను కోరిన అమ్మాయితోనే వివాహం అవుతుంది. అందరూ కంటి ఉయ్యాలబాగుతారు.

జగ్గయ్య రవిగా, ప్రభాకరరెడ్డి మధుబాబుగా నటించారు. గ్రామీణ ప్రాంతపు అమ్మాయి శశిగా కృష్ణకుమారి, ఇతర పాత్రలలో వాసంతి, రమణారెడ్డి, గుమ్మడి, కె. వి. ఎన్. శర్మ నటించారు.

చలం, మినాకుమారి అందించిన సోపానం బావుంది. కథ అందరికీ తెలిసింది కావటంవల్ల, సంఘటనలు మామూలుగా ఉండేవి కావటంవల్లనూ ఈ చిత్రంలో కొత్తదనం లేదు. ఒకటి రెండు పాటలు బావున్నాయి.

ఈ చిత్రానికి దర్శకత్వం వహించిన క్రిలింక్ లోగడ ముద్దుబిడ్డ, ఎం. ఎల్. ఎ. లాంటి చక్కని చిత్రాలకు కూడా దర్శకత్వం వహించారు.

—'ఎక్స్'

'మాంగల్యమే మగువధనం' లో డి.వి.కె.

చిత్ర సమీక్ష

మాంగల్యమే మగువధనం

త్రైవిశంకో విజయవంతంగా ప్రదర్శించబడిన 'అన్నె యిల్లమ్' ను తెలుగులో క్రివిసన్ అర్ట్ ప్రొడక్షన్స్ వారు 'మాంగల్యమే మగువధనం' గా అనువదించారు.

ఈ చిత్రంలో ఎన్. వి. రంగారావు, శివాజీగజే శన్, ముత్తరామన్, వాగ్డే, దేవిక, జయంతి, సరస్వతి నటించారు.

పరిస్థితుల ప్రభావానికి మానవు డెలా దాసు డవులాడో ఈ చిత్రం చక్కగా వికాసమైంది.

శివాజీ గజేశన్, దేవికల నటన సమర్థవంతంగా ఉన్నది. ఎన్. వి. రంగారావు తమ నటనతో చిత్రానికి జీవం పోశారు. వాగ్డే హాస్యం చక్కగా ఉన్నది.

సరస్వతి, జయంతి తమ పాత్రలను అర్థం చేసుకొని నటించారు. వీరికా కృషిచేస్తే తమ నటనకు మెరుగులు దిద్దుకోవానికి అవకాశం ఉన్నది.

ఈ చిత్రాన్ని ఫిబ్రవరి, 18 తారీఖున చిత్రస్థ థియేటరులో ప్రతికా విలేజరులకు సమీక్షార్థం చూపించారు.

మొత్తంమీద ఈ అనువాద చిత్రం నిర్మాతలకు అర్థికంగా పంపుస్తేని కల్పిస్తుందని ఆశించవచ్చు.

—మాధవ్

"ఉయ్యాల జంపాల"లో కృష్ణకుమారి.

జీవయాత్రలో ఒక ఘట్టం. (ఫోటోలు: ప్రభాకర్)

మనచుట్టూ ప్రపంచం

హకోటల్ సర్వర్ గంగాధర్ విచిత్రగాధ

అమాత్యకర్తల గూడు కట్టుకొన్న అముఖము ఎంతో ప్రశాంతంగాను, నిశ్చలంగాను వుంది. అతను చలికే ప్రతి పలుకులోను మంచి తనము, మాటనేర్పరి తనము పుష్కలంగా వున్నా యనిపించింది. మాట్లాడిన ప్రతిమాటా చక్కగా, ముద్దుగా, దాపరికం లేకుండా మాట్లాడాడు. అతనితో మాట్లాడుతున్నంత సేపు భారతీయ జనజీవనంతో మరికొంత పరిచయాన్ని పొందుతున్నట్లు, నా చుట్టూవున్న ప్రపంచాన్ని గురించి మరికొంత తెలిసికొంటున్నట్లు అని పించింది.

ముక్కువచ్చి లాకమునుపే జీవితాన్ని అవ్వే ఓమ్మ యాత్రను పొందిన వ్యక్తి ఆ అబ్బాయి. దివ్యస్థితి ముద్దు, ముచ్చట తీరకమునుపే తల్లి, తండ్రులను వదిలి పూరుకాని పూరు వచ్చి, వచ్చి కొని భాష మాట్లాడుతూ, తెలిసే తెలియని పొంగి పొంత జీవనం చెప్పాడు పేరు గంగాధర్!

చేస్తున్నాడు. చక్కటి భూపురేఖలు తిరిగినాడు. పరిస్థితులను చక్కగా అకలింపుచేసుకొన గలవాడు. కాని, నరసింహదేవి అనుగ్రహం కొరవడినందున కాబోలు, యీ వృత్తిలో ప్రవేశించవలసిన అగత్యం ఏర్పడింది.

నేనూ, మా ప్రభాకర్ కలిసి ఎక్కడెక్కడో తిరిగి, వివరకు భోజనానికి వెళ్ళటం, అక్కడ యీ అబ్బాయి పలుమార్లు కనిపించటం జరిగింది. మేము వెళ్ళినప్పుడల్లా ఎంతో అనుక్తిగా మాట్లాడే వాడు. ఎన్నెన్నో ప్రశ్నలు వేశాడు. తనకు తెలియని సంగతులెన్నో తెలిసికోవాలనే కుతూహలం చూసేవాడు. అతనితో కనిపించిన ప్రత్యేకత, ఆకర్షణలే యీ వ్యాసానికి తోడ్పడ్డాయంటే అతిశయోక్తి కాదేమో!

‘మనం ఇలాంటివాళ్ళను గురించి మన వ్రాతకతో ఎందుకు వ్రాయగూడదు?’ అనుకోవ్వాం నేనూ, ప్రభాకర్. చిట్ల జీవితాలు ఎక్కడ ఆరంభమవుతాయో, ఎక్కడ గట్టెక్కుతాయో, ఇలాంటి ఉద్యోగములకు ఎలాంటి సమస్యలు ఎదురవుతాయో తెలిసికోవాలని, తెలిసికొన్నదేదో నలుగురికీ చెప్పాలని అనుకోవ్వాం.

అప్పటినుంచి యీ అబ్బాయిని గురించి కొంత కొంతగా తెలిసికోవటం ఆరంభించాం. తనకూ, తన వృత్తికి సంబంధించిన ఎన్నెన్నో సంగతులను చెబుతుండేవాడు. తన కష్ట నిష్కారాలను పొడయం నిన్ని, విస్తరించుకోవేవాడు.

అతనిది కేరళ రాష్ట్రంలో ఒక పల్లె. పెద్ద సంవారంలో పుట్టినవాడు. తల్లి తండ్రి పల్లెలోనే ఉంటారు. ఇతనికి తోబుట్టువులు ఎందరో ఉన్నారు. పేద ఇంట్లో పుట్టిన కారణంగా జీవితంలో సైకి వచ్చే అవకాశాలు ఏవీ రాలేదు. కనీసం, అలాంటి అవకాశాలను సృష్టించుకోనే పరిధికి సమీపంలో నలునా అతను లేడు.

అతని వయస్సు 14 సంవత్సరాలు.

సరిగ్గా సంవత్సరం రోజులనాటి మాట. అప్పటి కతను కేరళలోనే ఉన్నాడు. పనంటూ ఏమీ లేదు. అమ్మకు, నాన్నకు ఏదైనా పనులలో సాయంచేసి పెడుతుండేవాడు. ఆ పని వయస్సుతో అతను చేయగలిగింది కూడా అంతకన్నా మరేమీ లేకపోయింది. పదమూడేళ్ళ స్థితిలో ఎవరైనా ముటుకు ఏం చేయగలరు. అడుతూ, పాడుతూ నరదాగా గడవలసిన అతని బాల్యంలో సంతోషానికి బదులు దుఃఖం ప్రవేశించింది.

అనలే పేద కుటుంబం. చదువు సందర్భాలు లేని వాడు. ఎలా జీవించాలి? ఎంతకాలం తనూ ఇక్కడ ఉండగలడు?

ఇదే సమస్య అతనికి ఎదురయింది. మరికొన్ని రోజులలోనే ఒక నిశ్చయానికి వచ్చాడు.

వాళిరాజు ప్రకాశం

గంగాధర్.

మద్రాసు నగరంలో అతని దగ్గర బంధువు
తోకున్నాడు. ఆ బంధువు దగ్గరకొస్తే ఏదైనా
అశ్రయం చూపకపోతాడా?—అని అతని ఆశ.
ఆ ఆశతోనే ఇల్లు విడిచి మద్రాసు చేరు
కున్నాడు.

“మద్రాసు వచ్చేముందు అమ్మకు, నాన్నకు చెప్పి
వచ్చావా?” అని అడిగాం.

“అమ్మా, నాన్నా స్వయంగా వంపారు.” అన్నాడా
బ్బాయి నవ్వుతూ, తాను పారిపోయి దొంగతనంగా
రాలేదనే భావం అతని మాటల్లో వ్యక్తమయింది.

మద్రాసు వచ్చాడు. తనవారసుకొన్న ఒక వ్యక్తి
చెంత చేరి, కొత్త జీవితాన్ని ఆరంభించాడు. స్థాని
కంగా ఉన్న తెలుగువారి హోటల్లో ఫర్నర్ పని
దొరకటానికి ఎంతో కాలం పట్టలేదు.

ఈనాడతను ఒక ఉద్యోగి. స్వయంకృషితో

“తెలుగు సేర్చుకోవాలని
నాకంతో సరదా.”

ధనార్జన చేస్తూ, జీవయాత్ర చేస్తున్న వ్యక్తి.

* * *

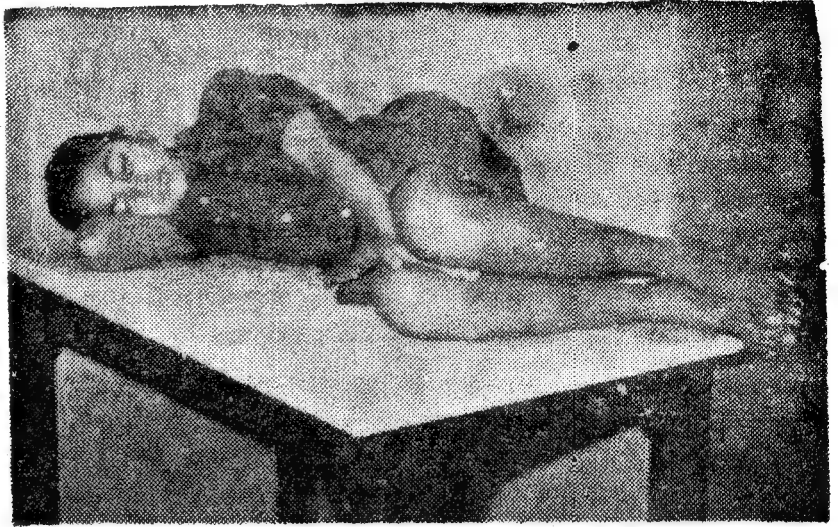
‘వూరు విడిచి ఎందుకు వచ్చావ్ బాబూ’ అని
అడిగాం.

‘ఎందు కేమిటి? బ్రతకటానికి’ అన్నాడతను.

‘ఏం? ఉద్యోగం అంత ముఖ్యమా?’
మా యీ ప్రశ్నకు అతను సుదీర్ఘంగా ఆలో
చించాడు. ఆ తరువాత “బాబూ, ముఖ్యమే. మా
ఇంట్లో ఎంతకాలమని పూరక ఉండేది” అన్నా
డతను.

తల్లి, తండ్రుల భారాన్ని తగ్గించటం, పైగా
తను ప్రయోజకు డయ్యడనే పథ్యంతో వారిని
సంతోషపరచటమే అతని కర్తవ్యమని చెప్పాడు.
అందుకే తానీ సర్కర్ పని చేస్తున్నానన్నాడు ఆ
అబ్బాయి.

ఇతని కథ విన్న తరువాత, ఇతని ఆశయాలు

అందరూ భోజనాలు చేసి వెళ్ళిన తరువాత నిద్రపోతాను.

తెలిసికొన్న తరువాత ఇతని జీవితం ఎలా ఉంటుందో,
ఈ అబ్బాయి రోజువారీ కార్యక్రమం ఏమిటో
తెలిసికొనాలనే కుతూహలం కలిగింది. అందువల్ల
ఒకనాడు ఆ అబ్బాయిలోనే చాలాకాలం గడిపాము
నేనూ, మా ప్రభాకర్!

రాత్రిళ్ళు బాగా పొద్దుపోయిన తరువాతనే నిద్ర
పోయినప్పటికీ, ఉదయాన పెందలకడనే
నిద్ర లేవటం అతని విధి, విద్యుక్తధర్మం.
ప్రాద్దున్నే నిద్ర లేవగానే కాలక్షత్యాలు ముగించు
కొంటూండగానే, త్వరగా సిద్ధం కావలసిందంటూ,
‘ఉద్యోగధర్మం’ ఏపు చరుస్తుంది. అదే హోటల్
లోనే అతని నివాసం కనుక (చాలామందికి అంతే)
పని మొత్తం మీద ఎక్కువగానే ఉంటుంది. ఉదయాన
పని మొదలైతే ముందు అతను కొద్ది నిమి
షాలు డైవప్రార్థన చేస్తాడు. అతని కేసుమైన

డైవాన్ని (పేరు చెప్పలేదు) తలచుకొంటూ రోజు
వారీ జీవితాన్ని ప్రారంభిస్తాడు.

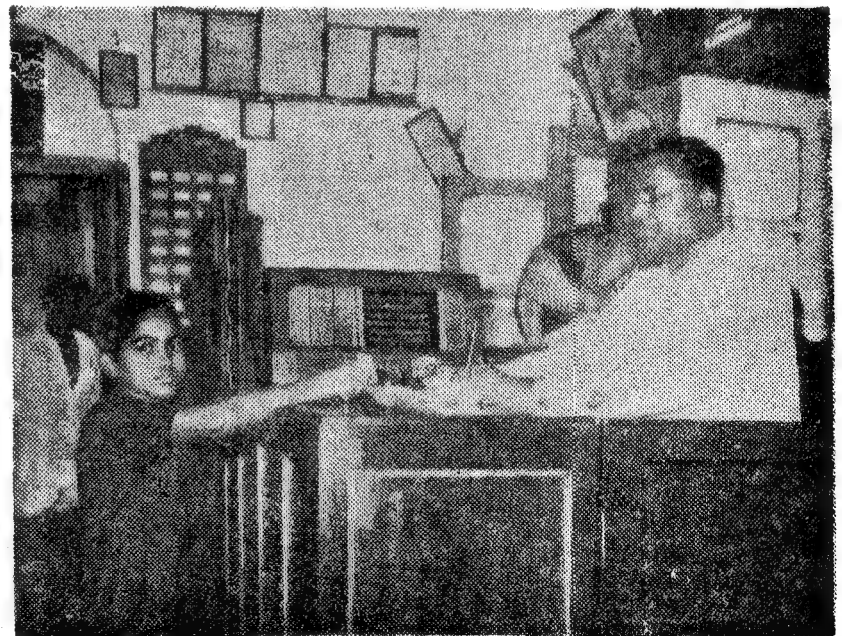
“ఎందుకు బాబూ, దేముణ్ణి తలచుకోవటం?”
అని అడిగాను. అతను వెంటనే ఏమీ చెప్పలేక
పోయాడు. కొద్ది నిమిషాల తర్వాత “నూ అమ్మ
చెప్పింది. అందుకే దేముడికి దణ్ణం పెట్టుకుంటాను”
అన్నాడాబ్బాయి మెల్లిగా, నవ్వుతూ.

“అసలు అందరూ దేముడికి ఎందుకు దణ్ణం
పెట్టారో తెలుసునా బాబూ” అని మళ్ళీ అడి
గాను, ఆ అబ్బాయి దృక్పథాన్ని తెలిసికొనేందుకు.

“ఏనూ, అదంతా నాకు తెలీదు” అంటూ
ఆ అంశాన్ని ముగించాడతను.

* * *

జీవితం సుఖదుఃఖాల సమన్వయ రూపం.

పరిశ్రమకు ప్రతిఫలం

ప్రసాద్ తర్జుమా కాబాచిత్రం ప్రారంభం

ప్రసాద్ అర్జ్ పిక్చర్స్ వారి కాబా చిత్రం మొదటి షూటింగ్ షెడ్యూలు జనవరి 12 నుంచి 19 వరకు హైదరాబాద్ శ్రీ సీతమ్ స్టూడియోలో జరిగింది. ఈ షెడ్యూల్ లో నాగేశ్వరరావు, జగ్గయ్య పిచ్చిపి, హేమలత పాల్గొన్నారు. రెండవ షెడ్యూలు ఫిబ్రవరి 15 న ఆరంభ మవుతుంది. ఇందులో ప్రిన్సిపాల్ పాటు కొత్త నటి కుమారి జయలలిత

చిత్రప్రసారి

కూడ ఉంటుంది. కథ : యద్దనపూడి సుబ్బరావు రాణి. సంభాషణలు : ఆచార్య ఆత్మేయ, సంగీతం : టి. చలపతిరావు, దర్శకత్వం : కె. ప్రత్యగత్వ, నిర్మాత : పి. వి. నుబ్బారావు.

‘నాదీ ఆడజన్మే’లో హరనాథ్, జమున

కిలుబొమ్మలు సంసిద్ధం

హైదరాబాద్ మూవీస్ వారి “కిలుబొమ్మలు” చిత్రం పూర్తి అయింది. జమున, జగ్గయ్య ప్రధాన భూమికలు పోషించిన యీ చిత్రానికి డి. వి. నరసి రాజా బి. పి. సంభాషణలు వ్రాశారు. సంగీతం కోదండరాజు. దర్శకుడు : పి. ఎన్. రావు బి. పి. (లిట్), సహకార దర్శకుడు : పి. సాంబశివరావు, నిర్మాత : పి. గంగాధరరావు.

హిందీలో కూడా ‘వీరాభిమన్య’

భీముడు, సుబ్బరావు—తండ్రి కొడుకుల మని తెలియక సమరం సాగిస్తారు. ఆ హైదరాబాద్ నుండి గత నెం 28 న వాహినీలోని మొదటి ఫ్లోర్ లో చిత్రీకరించారు. ఈ వారి “వీరాభిమన్య” చిత్రం పూర్తి కావస్తున్నది. భీమునిగా దండ మూడి రాజగోపాలరావు, సుబ్బరావునిగా నెల్లూరు (వహిల్స్) కాంతారావు యిందులో నటిస్తున్నారు.

ఈ చిత్రంలోని యుద్ధ దృశ్యాలను లాల్మో, స్కేల్ లో తీయదలచినట్లు చెప్పారు శ్రీ దూండ్. ‘వీరాభిమన్య’ హిందీలో నిర్మించే యోచన తమకు కలదని—అయితే అది యింకా ఆలోచనలోనే, అనుకోవడంలోనే ఉన్నదని కూడ అన్నారు జమున.

క్రికాకుళ ఆంధ్ర మహావిష్ణుకథ

శ్రీ శంభూలింగ్ వారి “క్రికాకుళ ఆంధ్ర మహా విష్ణుకథ” చిత్రంలో కుమారి జమున కథా నాయిక భూమిక పోషించేందుకు నిర్ణయం జరిగింది. కథా నాయకుడిగా ఎన్. టి. రామారావు నటించుతారు. విగళిన ముఖ్య పాత్రల్లో ఎన్. వి. రంగారావు, రేలంగి, ఎల్. విజయలక్ష్మి, గిరిజ, వాయాదేవి, ప్రసాద్ మొదలయినవారు ఉన్నారు. స్క్రిప్టు దగ్గుబాటి చౌదరి తయారు చేశారు. కథ, మాటలు, పాటలు : పింగళి నాగేంద్రరావు, సంగీతం : పెండ్యాల నాగేశ్వరరావు. ఇటీవల ఈ చిత్రంలోని మూడు పాటలను— జానకి సోలో ఒకటి, సుశీల, వసంత బృందం పాడినది మరొకటి, పి. లీల బృందం పాడినది ఇంకొకటి రికార్డు చేశారు. నృత్యాలు : వసుమర్తి కళ. తోట, ఎడిటింగ్ : సత్యం, సహాయ దర్శకుడు : చెరువు అంజనేయ శాస్త్రి, దర్శకత్వం : పి. కె. శేఖర్. ఈ చిత్రం ఏప్రిల్ మాసంలో సెల్వకు వెళ్లబోతున్నట్లు చెప్పారు నిర్మాత శ్రీ దగ్గుబాటి లక్ష్మీనారాయణ చౌదరి.

సతీసక్కుబాయి

విన్మిబదర్ వారి “సతీ సక్కుబాయి” పాట రికార్డింగ్ కు ఫిబ్రవరి 6 న తేదీన వాహినీ స్టూడియోలోని “స” థియేటర్ లో ఉదయం నిమిది గంటల వదిపాను నిమిషాలకు నటి శ్రీమతి అంజలిదేవి ఆధ్వర్యంలో జరిగింది. ఫిలిం పరిశ్రమకు చెందిన ప్రముఖులు శ్రీ గోగినేని వెంకటేశ్వరరావు హాజరయ్యారు.

“మల్లు సుల్లుమని గజ్జెలు మ్రోయగ జంతులు వేయుచు రాత.....”

నముద్రా రానువారులు వ్రాసిన ఈ గీతం ఆదినారాయణరావు సంగీత దర్శకత్వంలో సుశీల పాడగా వాహినీ సౌండ్ రికార్డింగ్స్ వి. శివరామ్ రికార్డ్స్ చేశారు. ఆదినారాయణరావుగారి సంగీతం లోని కమ్మదనం మళ్ళా ఈ పాటలో ధ్వనించు తున్నది. వేదాంతం రానువయ్య దర్శకత్వంలో రూపొందబోతున్న ఈ చిత్రం మార్చి నెలనుంచి సెప్టెంబరు వరకు వెళ్లునున్నది.

సత్యహరిశ్చంద్ర

విజయా ప్రొడక్షన్స్ వారి “సత్యహరిశ్చంద్ర” విరాజింపు పూర్తి అయింది. సర్వజనాకర్షణీయంగా తయారయిన ఈ చిత్రంలో ఎన్. టి. రామారావు నాగయ్య, ముక్కామల, రాజనాథ, రమణారెడ్డి, రేలంగి, బాలకృష్ణ ప్రభాకరరెడ్డి, పి. వి. సుబ్బారావు (జానియర్) యన్. వరలక్ష్మి, రాజశ్రీ మొదలయినవారు నటించారు. పాటలు : పింగళి నాగేంద్రరావు, సంగీతం : పెండ్యాల నాగేశ్వరరావు, కళ : గోఖలే, కెమెరా : కమల్ హుస్సేన్, దర్శకత్వం : కె. వి. రెడ్డి. ఈ చిత్రం అంధ్రలో విజయసిక్కిర్స్ వారి ద్వారా విడుదల అవుతుంది.

శ్రీకృష్ణ పాండవీయం

ఎన్. పి. టి. వారి “శ్రీకృష్ణ పాండవీయం” ఓటీంగ్ నిర్వహించగా కొనసాగుతున్నది. ఎన్. టి. రామారావు, కె.ఆర్. విజయ, గీతాంజలి, కాంతారావు, ముక్కామల, రాజనాథ మున్నగువారు నటించుతున్న ఈ చిత్రానికి సంభాషణలు నముద్రా రానువా వార్య రూపొందించారు. గీతాలు : సముద్రాల, పి. నారాయణరెడ్డి, కొనరాజు, సంగీతం : టి. వి. రాజు, నృత్యాలు : వెంపటి సత్యం, కళ : టి. వి. యన్. శర్మ, కెమెరా : రవికాంత్, నిర్మాత : ఎన్. త్రివిక్రమరావు.

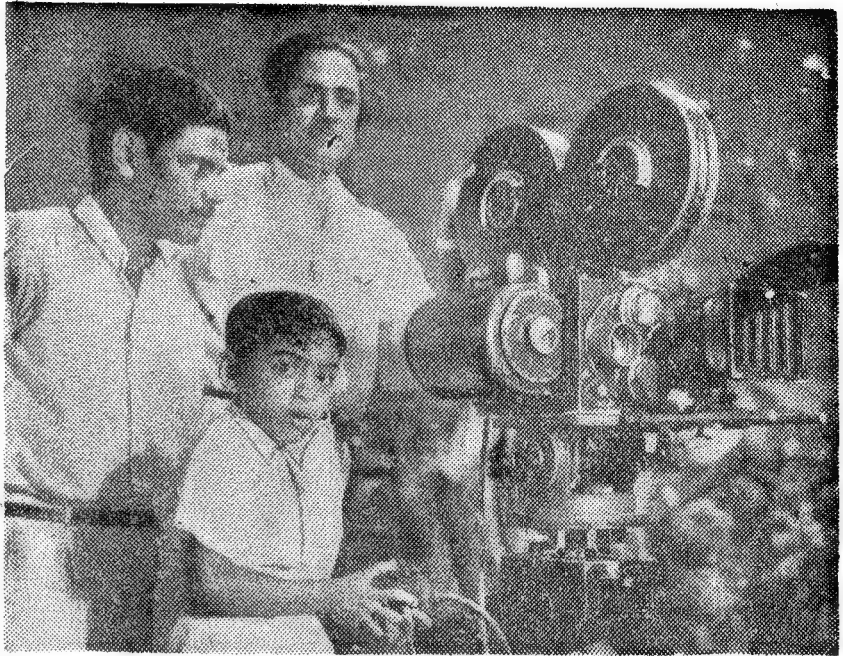
ప్రేమించి చూడు

పద్మశ్రీ వారి “ప్రేమించి చూడు” చిత్రం టెలుగులోని హైదరాబాద్ శ్రీ సారథి స్టూడియోలో రిలీజ్ చేయబడుతున్నది. ఫిబ్రవరి 24 నుండి మార్చి 11 వ తేదీ వరకు షెడ్యూలు చేశారు. ఇదే చివరి షెడ్యూలు. దీనితో ఈ చిత్ర నిర్మాణం పూర్తి అవుతుంది. ఇంతవరకు నాలుగు పాటలు చిత్రీకరణ జరిపారు. ఇందులో మొత్తం ఉన్న ఎనిమిది పాటలను ఆరుగురు ప్రఖ్యాత రచయితలు వ్రాశారు. శ్రీ శ్రీ, పి. నారాయణరెడ్డి, దాశరథి, ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ ఒక్కొక్కటి, ఆత్రేయ రెండు, శర్మ రెండు గీతాలు వ్రాశారు.

“దొరికారు దొరగారు

ఇక నన్ను విడలేరు” — అని అమ్మాయి అంటే “దొరికారు దొరగారు, ఇక నిన్ను విడబోరు ఆశంన్ని తీరేదాకా ఆగలేరు” అంటూ అబ్బాయి ఆలపించే యీ గీతం శ్రీ శ్రీ వ్రాసినది. వేణు సంగీత దర్శకత్వంలో ఫిబ్రవరి 16 న శారదా స్టూడియోలో ఘంటసాల, సుశీల, పాడగా రంగ స్వామి రికార్డ్స్ చేశారు. చిత్రంలో జగ్గయ్య, కాంచనలపై చిత్రీకరించుతారు.

ఇందులో నాగేశ్వరరావు, జగ్గయ్య, గుమ్మడి, రేలంగి, అల్లు రామలింగయ్య, రావి కొండలరావు, చలం, రాజశ్రీ, కాంచన, గిరిజ, శాంతకుమారి

సురేష్ పిక్చర్స్ జానపద చిత్రం ప్రారంభానికి, చి. సురేష్ బాబు కెమెరా స్వీచ్ ఆన్ చేస్తున్నప్పటి చిత్రం.

మొదలయిన వారు నటించుతున్నారు. సంపూర్ణ హాస్యరసభరితంగా నిర్మించబడుతున్న యీ చిత్రానికి సంభాషణలు ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ వ్రాశారు. దర్శకత్వం : పి. పుల్లయ్య, బి. పి. నిర్మాత : పి. వెంకటేశ్వర్లు బి. పి.

శివశక్తి మూవీస్

“పిక్చరైజ్” అని యీ చిత్రానికి మొదట నామకరణం చేయడం జరిగింది. ఆ పేరుతో గతంలో ఒక డబ్బు చిత్రం వచ్చేసిందనీ,

■ సంగతి తెలియక తాము ఆ పేరు పెట్టడం జరిగిందనీ—యిప్పుడా పేరును ఉపసంహరించు కుంటున్నామనీ, ఎక్స్ క్యూటివ్ ప్రొడ్యూసర్ శ్రీ డి. బి. నారాయణ యితర పిన్ స్టూడియోతో తెలియజేశారు.

దొరికితే దొంగలు

చందమామా వారి “దొరికితే దొంగలు” చిత్రం పెన్నాకు అయింది. ఫిబ్రవరి చివరి భాగంలో విడుదల కాబోతున్నది. సర్వజనాకర్

శాస్త్రమన్ కలర్ చిత్రం “తేనెమనసులు”లో సంధ్యారానీ, సుకన్య.

ఉ చ త ము

అశ్విర్యకరమైన తక్కువ ధరలకు మిక్కిలి అందమైన చేనేల చీరలు. ఒక చీర రు. 8/50 (అనలు ధర రు. 12/-). 2 చీరలు రు. 16/- 3 చీరలు రు. 24/-. పొస్టేజీ ఉచితం. డింక్స్ రకం ఒక చీర రు. 12/50. 2 చీరలు రు. 24/-. 3 చీరలు రు. 35/- పొస్టేజీ ఉచితం. స్పెషల్ రకం ఒక చీర రు. 16/- 2 చీరలు రు. 30/- 3 చీరలు రు. 42/- పొస్టేజీ ఉచితం. విదేశ 3 చీరలు కొనిన యియర్లటాక్స్ ఉచితం. అందమైన షర్టుగుడ్డ వీసు రు. 7/50. 2 వీసులు రు. 14/- 3 వీసులు రు. 20/- పొస్టేజీ ఉచితం. కొద్ది స్వాకు గలదు. అర్డరు వెంటనే వంపండి. ఆద్రసు యింగ్లీషల్ వ్రాయవలెను.

THE ROYAL STORES (APTW),
Post Box No. 1774, Delhi-6.

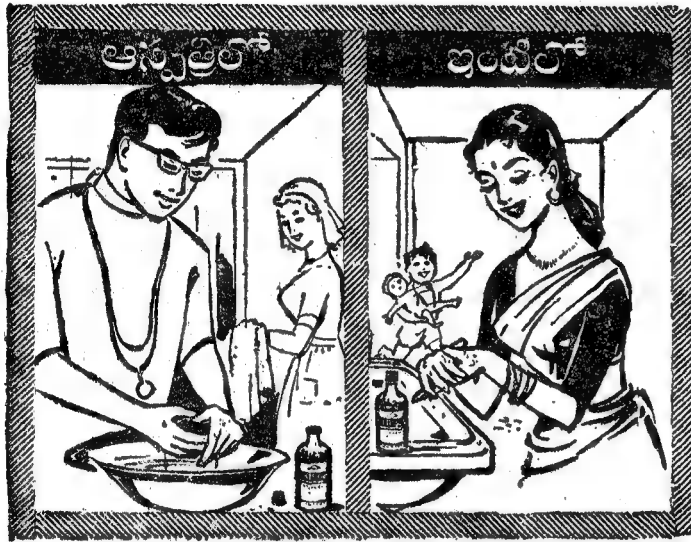

చిత్రలహరి

జీయంగా శ్రీ డి. ఎల్. రూపొందించిన యీ చిత్ర ములో జమున, ఎన్.టి.రావారావు, కాంతారావు, శారద, రాజశ్రీ, జయంతి, గుమ్మడి, రమణారెడ్డి మున్నగు వారు నటించారు. రచన : పివి శేట్టి, సంగీతం : రాజేశ్వరరావు, దర్శకుడు : సుబ్రహ్మణ్యం. నవ యుగ ఫిలిమ్స్ ద్వారా యీ చిత్రం ఆంధ్రలో విడుదల అవుతుంది.

చంద్రహాస

తనకు రక్షణ కల్పించిన విషయం పట్ల చంద్ర హాస హృదయంలో కృతజ్ఞతాభావం పెల్లుబిగింది. "విషయా, కృతజ్ఞుడవ్వి. నీవు చేసిన ఉపకారం నే నెన్నటికీ మరచిపోలేను." అన్నాడు. "నీ రాకతో నా కిష్టుడు నిజం తెలిసింది.

**ఐటియోల్ -3
ITEOL-3**

ఆదర్శమైన ఆంటీసెప్టిక్

విష లక్షణము లేనిది. చర్మానికి హానిచేయదు. పురకలు పడనివ్వదు. అహాదకరమైన వాసన కలది. ఐటియోల్-3 క్రిముల వారినుండి మిమ్ము కాపాడుతుంది. 115 సిసి, 454 సిసి. సీసాలలోను, 4.5 లీటర్ డబ్బాలలోను లభిస్తుంది.

ది మైసూర్ ఇండిస్ట్రీయల్ & టెస్టింగ్ లేబరేటరీ లిమిటెడ్, బెంగళూర్-3.

- * మద్రాస్ సేల్స్ డిపో : 35/37, తంజువేట్ట వీధి, మద్రాసు-1.
- * బెంగళూరు సేల్స్ డిపో : 71/4, అర్కాట్ శ్రీనివాసాచారి వీధి
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ అమ్మకపు ఏజెంటు : మెన్స్, వెంటిలాక్స్, సికిందరాబాద్
- * హుబ్లీ, కర్నాటక నకు అమ్మకపు ఏజెంటు : మెన్స్, కర్ణాటక్ ట్రైడక్స్ ఏజెన్సీస్, హుబ్లీ

'మంగమ్మ శివధం'లో జమున.

నా జీవితంలో చంద్రోదయమైంది. నా కన్నుల్లో వెన్నెలలు కాస్తున్నాయి. ఇంక నిన్ను విడచి ఒక్క క్షణం ఉండలేను" అన్నది విషయ. ఆమె మనస్సు ఉత్సాహంతో ఉరకలేస్తున్నది. తెలికానిది తలచి చంద్రయం మురిసిపోతున్నది. అలాంటి చేలిని తన చేతుల్లోకి తీసుకున్నది.

చంద్రహాస నవ్వి "వెలిదానా ! నీ కిష్టుడే ప్రేమోదయమై నుట్టుంది" అన్నాడు.

"ప్రేమా, అదేమిటి ?" అడిగింది అశ్విర్యంగా చూస్తూ.

"ప్రేమా !" విషయ కళ్ళలోనే కళ్ళు పెట్టి "నీవు యువతివి, నేను యువకుణ్ణి" అన్నాడు.

"అది నాకు తెలిసింది. ప్రేమంటే ఏమిటని అడుగుతున్నాను" అన్నది అమాయకంగా.

ముట్టు మాట "ప్రేమంటేమా ?" అంటూ

వ, పిర్మతుల విగ్రహాన్ని చూసి "యువతీ యువ
కులు ప్రేమించుకుంటారు. అంటే నీవంటి యువతి
అన్నమానం తన ప్రేయుణ్ణి చూస్తూ అతని
తోనే మాట్లాడుతూ ఆనందిస్తుంది!" చెప్పాడు.

"అవు నవును! నా మనస్సులో అలాగే ఆనందం
ఉప్పొంగుతుంది...." అంటూ తన మనోభావాన్ని
వ్యక్తపర్చుతూ "మరి యువకుడో?" అని అడి
గింది. అతని ఉద్దేశాన్ని గూడా తెలుసుకోవాలి.

"యువకుడూ అంతే! తన ప్రేయ్యురాలి పంకే
చూస్తూ, మాట్లాడుతూ ఆనందిస్తాడు."

విషయకు విషయం అర్థమైపోయింది. తన
జీవిత భాగస్వామి యితడేనని నిశ్చయించుకున్నది.
"అయితే నేను విన్ను ప్రేమిస్తాను. అన్య
డెవడూ నా కక్కర్లేదు. (అంటూ చెంతకు వచ్చి)
మచ్చింక వాతోటే ఉంటావా?" అడిగింది.

"వైరిదానా! నే నెలా ఉండగలను! మచ్చ
ప్రేమిస్తే మాత్రం మన ప్రేమ ఫలిస్తుందా?"

విషయ వ్రంభించిపోయింది. అమె హృదయం
గిలగిల లాడింది. విరుగాలికి వాడేకే డిగలా కంటివి
నది. తన ఆకలు, కలలు కల్లలు కాబోతున్నవా?
ఏమిటి వైపరీత్యం? చంద్రహాస ఎందు కిలా
అంటున్నాడు. తన ప్రేమను అతడు స్వీకరించడా?
తనను చేపట్టడా?

"ఏం, నీకు ప్రేమలేదా?" అడిగినది తత్తర
పొట్టుతో—రసవత్తరమైన ఈ సన్నివేశం చిత్రమే
ప్రాడక్షన్ వారి "చంద్రహాస" చిత్రంలోనిది.
విషయగా కృష్ణకుమారి, చంద్రహాసగా హరహాస్
నటించారు.

ఈ చిత్రంలో ఇంకా గుమ్మడి, భూమిపాళ, జాని
యర్ ఎ. వి. నుబ్బారావు, రాజ్ బాబు, నత్యవ్హారా
యణ, మాస్టర్ బాబు, డా. శివరామకృష్ణయ్య,
రామకోటి, శ్రీకాంత్, కాశీవాస్, మోడుకూరి సత్యం
గోపాలకృష్ణ, వందరిబాయి, వాణిశ్రీ, పున్నవల్లి,
మూర్త్యకళ, నదితాదేవి, రాధాకుమారి మొదలయిన
వారు నటించుకున్నారు.

నదాకివలబహుం సంభాషణలు బూపాం
డించారు. గీతాలు : రాజరత్న, సంగీతం : ఎన్. హను
మంతరావు, నృత్యాలు : పి. ఎన్. గోపాలకృష్ణన్,
వెంకట సత్యం, పి. కె. వాప్రీ, ఆర్ట్స్ : వారి,
కెమరా : బి. ఎన్. హరిదాస్, ఎడిటర్ : పి. జి.
మోహన్, అసాసియేట్ ఛైరెక్టర్స్ : టి. దయా
సింగర్, కె. భర్గరాజ్, నిర్మాత, దర్శకుడు : బి. ఎన్.
రంగా, విక్టోర్ స్టూడియోస్ నిర్మాణం జరుగ
తున్న యీ చిత్రం ఆంధ్రలో నవయుగ ఫిలిమ్స్
వారి ద్వారా విడుదల అవుతున్నది.

మాంగల్యమే-మగువధనం

శ్రీనివాస్ అర్బు ప్రొడక్షన్స్ వారి "మాంగల్యమే
మగువ ధనం" పాంఫిలచిత్రం ఈ ఫిబ్రవరి 19
తేదీన ఆంధ్రదేశమంతటా విడుదలయింది.
ఈ చిత్రంలో శివాజీగజేత్, యస్. వి. రంగా
రావు, వాగ్డే, ముత్తురామన్, నందియూర్, దేవిక,
జయంతి, కుమారి సరస్వతి, ఎం.ఎస్. రాజమ్మ ప్రభు
తులు నటించారు. మాటలు, పాటలు:అనసెట్టి,
సంగీతం: కె.వి. మహాదేవన్ అండ్ పేండ్లూల శ్రీనివాస్,
దర్శకుడు: పి. మాధవన్, నిర్మాతలు: టి.ఎన్.
శ్రీనివాస్, అండ్ ఎన్. వాగమలబహుళ్యం.

—మోహన్ కుమార్ ★

అనూపమ చిత్రం

చంద్రహాస

నిర్మాత, దర్శకుడు: త్రిలిక్
సంగీతం: పేండ్లూల

మోహన్ కుమార్
లిలిక్

భారీ యెత్తున దేశరక్షణకు
ప్రణాళికాబద్ధమైన అభివృద్ధి అవసరం

దినదినానికీ... అతిమనోహర
సౌందర్యానికి
రెక్సోనా

రెక్సోనా మీ శరీరానికి వర్ణన మూడి దిన దినానికి శరీరసౌందర్యాన్ని
తీర్చిదిద్దుతుంది, అమృతం కాదు. రెక్సోనాలో 'కేడిక్' ఉన్నది...
దర్మానికి పొగమగరిగిందే మానెల ముక్రమం, దానిలో ఎక్కువగా
అవసరకరమైన పరిమళం ఉన్నది—మీ శరీరాన్ని అతి సౌందర్యంగాను,
కాకాగాను, మిహిషగాను పుండుతుంది.

కేడిత్ గూడైన రెక్సోనా మౌచిత్యానికి గుణకారి

REX. 74750 TL

హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్ కల్యాణ

అ వి - ఇ వి - అ న్ని

రామచరిత్ర మానస్

మూలం: తులసీదాసు; తెలుగు: ముంగర శంకరరాజు, చిత్తూరు; ప్రచురణ: ప్రేమచంద్ పబ్లికేషన్స్, విజయవాడ; మూల్యం: 12-00.

ఆంధ్ర సాహిత్యచరిత్రలో కొన్ని మాసాల పాటు ధారావాహికంగా వెలువడిన తులసీదాసకృత రామచరిత్రమానస్ తెలుగు అనువాదం గ్రంథరూపములో వెలువడింది.

వివిధ భాషలలో రూపొందిన ఉత్తమ రామాయణాలలో 'రామచరిత్రమానస్' కూడా ఒకటి.

తులసీదాసు భక్తగీతరుద్దేన మహాకవి కావటం వల్లనే యీ 'రామచరిత్రమానస్' ఇంత రమ్యంగా రచింపగలిగాడు. ప్రతి పద్యంలోను, ప్రతి భావంలోను భక్తి పొంగిపొర్లి వచ్చేవిధంగా ఉండటం ఈ గ్రంథంయొక్క విశిష్టత.

అంత చక్కటి గ్రంథాన్ని శ్రీ ముంగర శంకరరాజుగారు సకలజనామోదకరంగా తెలుగు చేశారు. శ్రీ శంకరరాజుగారు హిందీ, తెలుగు-రెండు భాషల్లో కూడా చక్కని ప్రవేశాన్ని, పాండిత్యాన్ని పొందిన వారు. అందువల్ల ఈ అనువాదాన్ని జయప్రదంగా, సహజీకృతంగా చేశారు.

సహజంగా శ్రీ తులసీదాసు రచనలు, చాలా జరకు, క్లిష్టతరంగా వుంటాయి. అలాంటి రచనను అర్థం ఎక్కడా చేడిపోకుండా, చాలా రమ్యంగా శ్రీ శంకరరాజు గారు తెలిగించటం అధినందనీయమే. తేట తెనుగు పదజాలం ద్వారా చక్కని అర్థస్ఫూర్తిని కలుగ చేస్తూవున్నది యీ అనువాదం. శ్రీరాముణ్ణి మహాకవి తులసీదాసు ఎలా చిత్రించారో, తన మనస్సులో ఎలా ధ్యానించారో ఇందులో ఆకర్షణీయమైన శైలిలో వివరించబడింది.

శ్రీ 'పుట్టపర్తి' వీరిక వ్రాశారు. ఉత్తరాది మంచి సుప్రసిద్ధ హిందీ సాహిత్యకారులు శ్రీ మైథిలి శరణ్ గుప్త, ఆశీస్సులు వంపారు. చక్కని ముద్రణ, ఆకర్షణీయమైన రంగుల ముఖచిత్రం యీ గ్రంథానికి వన్నెతెచ్చాయి.

కార్యసిద్ధి

రచయిత: ముద్దా చిట్టిబాబు, మద్రాసు; ప్రచురణ: ప్రేమచంద్ పబ్లికేషన్స్, విజయవాడ.

జి. కె. హెల్స్ క్లబ్ లిమిటెడ్ సంస్థకు చెందిన ఎగ్జిక్యూటివ్ మార్కెటింగ్ ఇంజనీరు శ్రీ టి. యన్. రామన్, యు.కె., యు.యన్.ఎ. తదితర దేశాల్లో వ్యవసాయ విమర్శన బయలుదేరి వెళ్లారు.

మూల్యం: రూ.3-00. (మామూలు పోస్టులో) రూ.5-50 (రిజిస్టరు పోస్టులో).

గ్రాంట్ ప్రదేవుని లీలావిలాసములు, మహిమలు గురించిన కథల సంపుటి ఇది. ఆంధ్రసాహిత్యచరిత్ర

వ్రతంలో గత సంవత్సరం ధారావాహికంగా వెలువడిన యీ కథలను గ్రంథరూపంలో పునర్ముద్రించారు. వివిధ గ్రంథాలలో ప్రస్తావించబడిన శ్రీ గణేశునికి సంబంధించిన సంఘటనలను, ముచ్చటలను చదివి, వాటిని చక్కని కథలుగా శ్రీ ముద్దా చిట్టిబాబు రూపొందించారు. మొత్తం ఇరవై ఐదు కథలున్నాయి.

శ్రీచిట్టిబాబు అత్యాధునికమైన శైలిలో, విషయంయొక్క ప్రాధాన్యతను విస్మరించకుండా, అందరికీ అర్థమయేలా యీ కథలను చెప్పారు. మొత్తంమీద అంశం ఒకటే అయినా, ఇవన్నీ దేనికీ కథలరూపంలో వుండటం వల్ల ఎంతో ఆనందకరంగా రూపొందాయి. అధ్యాత్మికమైన ఆంకాన్ని తీసికొని, ఇంత చక్కగాను, కావ్యంగా చెప్పటం కష్టతరమే.

శ్రీ పి. గణపతిశాస్త్రిగారు సందర్భోచితంగా చక్కని పరిచయాన్ని వ్రాశారు. సరాగం స్పృడియో వారి బొమ్మలు బావున్నాయి.

శ్రీచిట్టిబాబు యారవన ద్వారా చేసిన అసాధారణమైన సాహితీయత్వం విస్మయదేవంగా నెలకొనిపోయింది.

"సింగపూర్ సి ఐ డి"

శ్రీనివాస్ మూవీస్ వారు నిర్మిస్తున్న తొలి ఈస్ట్ మన్ కలర్ డిజిటీజ్ తెలుగు చిత్రం త్వరలో ఆంధ్రదేశమంతటా విడుదల కానున్నది.

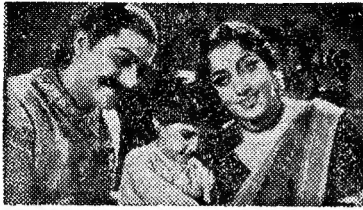
ఈ చిత్రంలో బి. సరోజాదేవి, బాసకి, శివాజీ గణేశన్ మొదలగువారు నటించారు. రచన: ఆరుద్ర. సంగీతం: విశ్వనాథన్-రామమూర్తి; దర్శకత్వం: దాదామిరాస్; నిర్మాతలు: సూరవరపు భాస్కరాపు, యర్రా కప్పయ్య.

చిత్రనిర్మాత శ్రీ తారాచంద్ బారాజాత్యా కుమార్తె రాజశ్రీకి, శ్రీ ధరంచంద్ సరాగి కుమారుడు శ్రీ చంద్రకుమార్ కు ఇటీవలనే బాంబాయిలో వివాహం జరిగింది.

సర్వ గంగాధర్

49 వ పేజీ తరువాయి

డి.వి.ఎస్.ప్రొడక్షన్స్ వారి

మంగమ్మ రేపిథం

అంబాబె.వి.వి.లాచార్...కె.వి.ఎస్.ఎస్.డి.లాల్...ఎం.వి.ఎస్.రాజు

బి.వి.ఎస్.రాజు...బి.వి.ఎస్.రాజు...బి.వి.ఎస్.రాజు

కె.వి.ఎస్.రాజు...కె.వి.ఎస్.రాజు...కె.వి.ఎస్.రాజు

అంబా...బి.వి.లాచార్...కె.వి.ఎస్.ఎస్.డి.లాల్...ఎం.వి.ఎస్.రాజు

సర్వ జీవితాలూ అంతే. వాళ్ళకు కూడా ఎన్నో సమస్యలు, ఎన్నో యిబ్బందులు! అయినా, రోజు గడవాలి. తిండి కావాలి. తిప్పలు వడాలి. తప్పదు.

మృదాను నగరంలో ఇలాంటి వ్యక్తులెందరో ఉన్నారు. ఒక అంచనా ప్రకారం— పెద్ద, చిన్న పాటల్లోనూ కలిపితే— 1272 ఉన్నాయి. వీటిలో కేవలం సర్వగంగాధర్ 30 వేల మంది, పని చేస్తున్నారు.

అలానే ఇప్పివేల మంది సర్వగంగాధర్ ఎన్నెన్నో సమస్యలు. కుటుంబ సమస్యలు కొన్ని, వృత్తి సమస్యలు కొన్ని!

‘సర్వ’ అన్న తరువాత మనలో చాలామంది ‘అత్తే’ అని పేదని విరుస్తారు. వాళ్ళ జీవితాన్ని గురించి, వాళ్ళ స్థానాన్ని గురించి తెలిసికొనే అవకాశం చాలామందికి ఉండదు.

పెద్ద పెద్ద నగరాలలో, పెద్ద హాటల్లలో సర్వగంగాధర్ ఎంతో గౌరవం ఉంది. చాలామంది ఇతర ఉద్యోగస్తులకంటే ఈ సర్వగంగాధర్ జీతాలు కూడా ఎక్కువగా వస్తాయి.

కొన్నిచోట్ల సర్వగంగాధర్ (పెద్ద పాటల్లో) బోజనం, కాఫీ సౌకర్యం మూతమే కలుగజేస్తారు. పాటలు వచ్చినవారు ‘టిక్కెట్’ పేరుతో ఇచ్చే డబ్బే వారికి మిగులుతుంది.

అమెరికాలోంటి దేశాల్లో పాటల్లో స్వయంప్రకారం కూడా కార్నల్ వచ్చి వెళుతుంటారు. అతన్ని కూడా అందరిలాగా ‘సర్’ అని పిలవాలి.

కువాయల్ దేశంలో గత సంవత్సరంలో ఒక నెలలో ఒక సప్లయర్కు వచ్చిన మొత్తం, మన రెండువేల మూడువందల రూపాయలకు సమానం. అతణ్ణి గురించి అక్కడి ఒక ఉర్దూ వ్రాతీక ప్రచురించిన వ్యాసాన్ని ఇటీవలనే చదవటం జరిగింది.

ఇలా చెప్పుకపోతే పేజీల తరుబడి ముచ్చట్లు ఉన్నాయి. సందర్భం గంగాధర్ చరిత్ర కాబట్టి అతని ఆశయాలతోనే యీ వ్యాసాన్ని ముగిస్తాను. భూమిద జన్మించాక ప్రతి ఒక్కరికీ కొద్దో గొప్పో పూసలు ఉండటం సహజం. అలానే గంగాధర్కు కూడా ఎన్నో ఉన్నాయి.

చదువుకోవాలని అతని మొదటి ఆభిలాష.

నిజంగా అభినందించదగిన అంశం మరోటి ఉన్నది. అతనికి ఇంతకు మించిన ఆశలేవీ లేవు. “కారు కొనుక్కుని, అందులో వెళ్తావా?” అని అడిగాను, ఆ అబ్బాయిని పూరించాలనే అభిప్రాయంతో.

అందుకు, ఆ అబ్బాయి నవ్వి “ఎందుకంటే నాకు కారు ? అనలు నాలాంటి వాడికి కారు ఎలా వస్తుంది” అని చెప్పి డతను.

ఎలా వస్తుందో ?

మొత్తంమీద గంగాధర్ తో మాట్లాడటం విశేషంగా వా కెంతో సంతోషాన్నిచ్చింది. చక్కని కాలక్షేపమూ అయింది. వ్యక్తిగా ఆ అబ్బాయి వ్యాసాన్ని ఇచ్చింది. తరచి చూస్తే, ఇలాంటి జీవితాల చాలుననే జీవితసత్యాలు మరుగుపడి ఉంటాయేమో !

తొలగిపోయింది

చంద్రబాబు

నిగనిగలాడు నల్లని కేశములకు

రెమి

క్లెస్టర్ హీర్ ఆయిల్